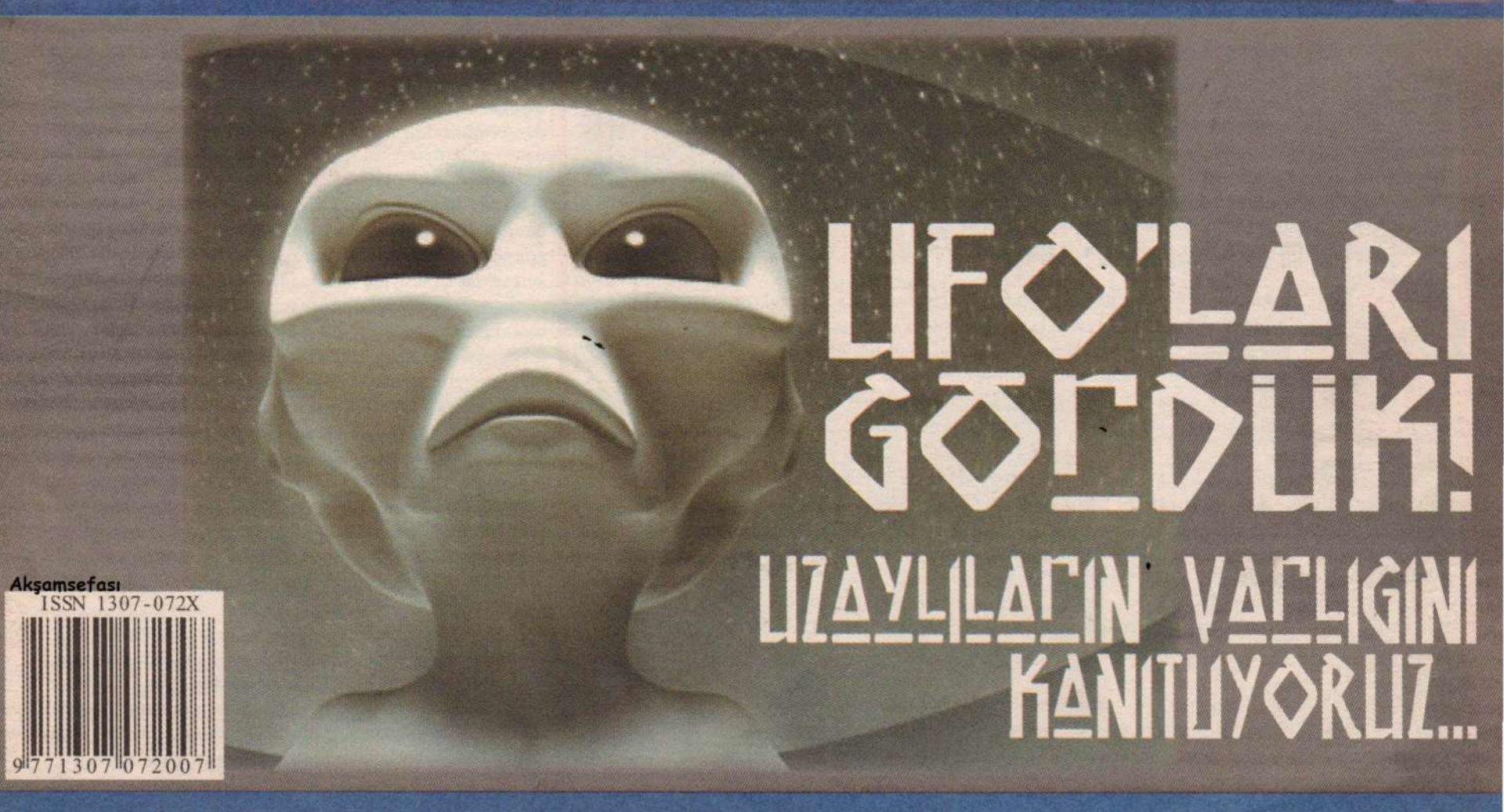
Sayı: 34, Temmuz 2009-7, **3 TL**, -KKTC 3.5 TL-

RED

biz bu çarkı türkçe, kürtçe, arapça, farsça reddediyoruz ve kızıl rengi çok seviyoruz!..

intihar etmesin de BESLEYELİM Mİ?

UFO'LARI GÖRDÜK!

UZAYLILARIN VARLIĞINI KANITLIYORUZ...

Akşamsefası
ISSN 1307-072X
9 771307 072007

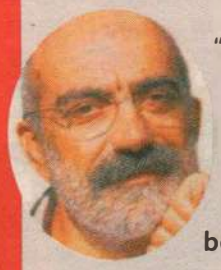
mantar tarlası

"Bize AKP diyemezsiniz. Bizim kısaltılmış adımız AK Parti'dir. Böyle yazmaya mecbursunuz. Yazmıyorsanız bu edebe, adaba sığmaz!"

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan... Biz Ampul Partisi demeyi tercih ediyoruz, uyar mı?..

***

"Bundan sonra akıl, mantık ve vicdan ilişkilere egemen olacak. Bu, bir anda gerçekleşmeyecek elbette. Ama bu yolda yürünecek. Obama'nın söylediklerini anlamayanların ve bunu uygulamayanların başı belaya girecek..."

Ahmet Altan... Kendinden ne kadar da emin! Eee arkasında koskocaman Mr. President var tabii. Herkese efelenmesi, "Abime söylerim bak başınız belaya girer ha!" diye caka satması bundandır...

***

"Hep söylediğimiz gibi... Bush silahçı ve petrolcülerin iktidarını temsil ediyordu, Obama çok daha farklı bir anlayışı yansıtan bilgisayarcıların temsilcisi... Birincisi kurşun atınca para kazanırken, ikinciler bilgisayar satınca para kazanacak... ABD'deki bilgisayarcı iktidara kulak vermek, kendi çıkarlarımız doğrultusunda daha çabuk sonuç alıp ilerlemeyi sağlayacak..."

Mehmet Altan... Düzeltiyorum, Mr. President, tüm Altan familyasının arkasında... Onlar da yıkama yağlama faaliyetlerini muntazaman yerine getiriyor işte...

***

"Obama, dünyaya giderek egemen olacağını umduğum yeni bir zihniyetin belki de ilk büyük konuşmalarından birini yaptı. Bence sadece Müslümanlara değil, yeni bir dünyaya, yeni bir çağa ve onun gereği olan yeni bir zihniyete de 'selamünaleyküm' dedi. O adamın adı Barack Hussein Obama. O adam Amerikan Başkanı. Ve o adamın işaret ettiği 'cesur yeni dünya'da demokrasi düşmanları çok zorlanacaklar."

Yasemin Çongar... Obama, yeni dünyaya –yeni bir gezegen mi bulundu acaba?- 'selamünaleyküm' demiş! Aleykümselam da, Afganistan'da daha geçen aylarda yüzlerce masum sivil katledildi, o ne olacak? Afgan halkı bu yeni dünyaya dahil değil mi? Orası Uranüs falan mı? Ha yoksa, yine kendilerine götürülen 'demokrasi hediyesini' mi beğenmediler? Vay demokrasi düşmanları vay!.. Bu arada, bir Amerikan başkanını bu kadar öven bir insan topluluğu daha olmuş mudur? Bu bir çeşit 'başka devlet adına propaganda ve istihbarat çalışması' sayılmaz mı? Nedir?..

***

"Sosyalist ve liberal (öncelikle ekonomiye yönelik) anlayışların en uzlaşmaz noktasının 'piyasa' konusu olduğu, yaygın bir inançtır. Belirli bir sosyalizm anlayışında ısrar ediyorsanız, bu inancın doğru olduğunu da söyleyebiliriz –ama yalnız o belirli anlayışta. Örneğin Avrupa'da sosyal-demokrasinin böyle takıntıları kalmamıştır. Sosyalizmin piyasayla hiçbir şekilde uyuşmayacağı görüşü bize Sovyet sosyalizmden ve onun Gosplan uygulamasından kalmış bir şeydir. Sonuç olarak, sosyalizmin piyasayı reddetmek zorunda olduğu görüşünü yanlış buluyorum."

Murat Belge... Bir insan daha ne kadar 'piyasalaşabilir'ki?..

***

"Oturdukları yerden atıp tutuyorlardı: Bize yeni bir sol parti lazım! Biz de, 'hayır, size yeni bir sol parti lazım değil, halk sola tükürmez bile' dedik. 'Halkın derdi kendi sınıfını savunmak değil, sınıf değiştirebilmektir' dedik. 'Halk sosyaldemokrasi falan değil, tam tersine vahşi kapitalizm istiyor, çünkü orada kendisine daha çok ekmek olduğuna inanıyor' dedik."

Engin Ardıç... Halk esas sana tükürmez bile...

***

" B u yaştan sonra ona buna penisimi gösterip geçer not istemek bana ağır gelir. "

Yine Engin Ardıç... Zaten bir tek bu kaldı, onu da yap, herkes rahatlasın...

***

"Bence 'üretim araçlarının kamulaştırılması, merkezi planlama, işçi sınıfının iktidarı' gibi tanımlar pek anlamlı değildir. Çünkü işçi sınıfı demokratik bir sınıftır ama ilerici bir sınıf değildir. Sol, devletçi olmamak demektir. Sol, sivil olmak, darbelere karşı çıkmak, Ergenekon karşıtı olmak demektir. Emperyalizm sloganlarının içi boştur. 'Emperyalizme hayır' demek, aslında bir şey dememektir."

SHP Genel Başkanı Hüseyin Ergün... Kendisine her solcu diyenin, ar damarı olacak diye bir kaide yok. Bakınız çoktan çatlamış bu beyefendininki...

(Hazırlayan: Onur Özgen)

BUNLARI

İnsanlık, ellerini kullanmaya, alet üretmeye, bunları geliştirmeye başladığı günden beri, bir aydınlanıp bir kararan gökyüzüne bakıp durdu ve oranın nasıl bir yer olduğunu anlamaya çalıştı. Yüz binlerce yıl 'orası' hep gizemli kaldı. Bilinemezliklerin, büyülerin, dinlerin adresi, o uçsuz bucaksız gökyüzünde bir yerlerdeydi hep. Zaman geçti, geldik bugüne...

Temel bilimler hâlâ uzayı net olarak tanımlayabilecek, sonsuzluğu insan zihnine, mesela dünyanın küre biçiminde olması gibi, "Hah, tamam öyleymiş," diye kolayca yerleştirebilecek bir izahat geliştiremedi ama en azından başka yıldızların, başka galaksilerin olduğunu biliyoruz. Az çok gözlemleyebiliyoruz. Dev teleskoplarla çekilmiş uzay fotoğraflarına hayranlıkla bakıyoruz. Aydan dünyayı seyreden astronotların adlarını ya da Mars'a alet edevat yollandığını biliyoruz... Hepimiz, hayatımızda pek çok defa uzayın derinliklerinde bizim dışımızda canlılar olabileceğini düşünmüş, bunların ne biçim şeyler oldukları üzerine, hayal gücümüz yettiğince tezler geliştirmişizdir...

Kendi adıma, hiç lüzum yokken, yani muhtemel torunlarımın torunlarını bile ilgilendirmezken, doğruluğu neredeyse kanıtlanmış olan 'güneşin bir gün söneceği' tezini dikkate alarak, insanlığın yaşanabilir yeni gezegenler bulması gerektiğini düşünür, binlerce kuşak sonrası için kaygılanırım. Sonra, Recep Tayyip Erdoğan türünden zevat, "En az üç çocuk yapın, atın kapının önüne oynasınlar," türünden saçma laflar ettiği zaman, gezegenin mevcut sorumsuz ve kâr için her pisliği mubah gören kapitalizm koşullarında iflas edeceğini düşünüyorum; yaşanabilir yeni gezegenlere ulaşılamadığı takdirde, karbon salınımının, insan eliyle yaratılan küresel felaketlerin ya da yaygın açlıkla başlayan bir barbarlık çağının, gezegeni üzerindeki canlılarla beraber yok edeceği tezine varıyorum... Yani komünist olmak bir zaruret ama yeterli değil; dünya komünistleştiği zaman, yani insan, doğa ve teknoloji birbirleriyle barıştığı ve birbirlerini geliştirmeye başladığı zaman, gezegen üzerinde geri dönüşü olmayan bir tahribat yaratılmış olabilir. Nükleer felaket tehdidi son derece günceldir mesela...

Abi, kaçırdılar beni!

Neyse, konumuz bu değil... Memlekette yaz geceleri balığa çıktığımız zamanlarda ya da bir kayanın tepesinde gökyüzünü hayranlıkla seyre dalmışlığım vardır. Fakat, ayıptır söylemesi, hiç uzaylı görmedim, uçan daireye rastlamadım, bilim tarafından izah edilemeyecek bir tanıklığım yok, dahası uzaylılar beni hiç kaçırmadı. Oysa geçen ay Kumburgaz'da yapılan 'Uluslararası UFO ve Yeniçağ Kongresi'ne, bir sürü 'uzaylı görmüş', UFO'lar tarafından 'kaçırılmış' kimse katıldı. Hatta kongre sırasında hemen kongre merkezinin üzerinde uçan UFO'lar kameraya alınmış. Tesadüfe bakın! Kongre öncesinde başarısız bir popçu uzaylılar tarafından kaçırıldığı iddiasını ortaya attı. Belki 'ekstra'ları artmıştır. Konuştukça anlıyoruz ki, olay rüyasında geçiyormuş!..

Ne yapalım, içinde bulunduğumuz bu absürt zamanlarda, 'iş alma'nın ve para kazanmanın yolu bu tür soytarılıklardan geçiyor. Kimseye bir ziyanı olmadığı sürece hoş görülebilir. Hatta dolaylı yoldan uzay bilimlerine olan ilgiyi de artırabilir. Gelin görün ki, bizde işe bilimsellikten ziyade ruhani bir açıdan bakılıyor. Şaşırtıcı ama Melike Demirağ'ın muhterem annesi Rüçhan Çamay da uzaylılarla bağlantıda olduğunu açıkladı geçen ay içinde, kendisi 'seçilmiş'miş, ne zaman 'Allah' dese

YAPAN İNSAN OLAMAZ!

HAKAN GÜLSEVEN

ona görünürlermiş, falan… Melike Demirağ da görürmüş UFO'ları. Belli ki topluca balataları sıyırmışlar… Bu tür soytarılıklar, UFO müzeleri açıp, ülkenin ve dünyanın çeşitli yerlerine UFO turları düzenleyen sahtekar 'ufocu'lar tarafından nakit olarak değerlendiriliyor tabii, orası ayrı konu…

Bunları bir kenara bırakırsak, neredeyse tüm dinlerin tuğlasında, harcında da bu 'göğe yükselme' efsanelerinin olduğunu söylemek mümkündür. Misal, İsa havarilerini takdis edip onlara Kutsal Ruh'u vaat ettikten sonra ortamdan ayrıldı ve göğe yükseldi. Muhammed de Melek Cebrail ile yedi kat göğün üstüne yükselmişti. Bu ilginç bir hadisedir. Aslında hadise değil de, rakam ilginçtir. Bahis konusu dönemde, antik Yunan'daki filozofların tanımladığı bir evren inanışı vardı. Buna göre, gezegenimiz evrenin merkeziydi. Çıplak gözle hareketleri tespit edilebilen sadece yedi gök cismi bulunuyordu ve bunların dünyanın etrafındaki 'katlar'ı oluşturduğu farz ediliyordu; diğer yıldızlar ise, tasavvur edilebilecek en büyük küre şeklinde olduğu düşünülen evrenin duvarlarına çakılı ışıklar olarak kabul ediliyordu. Bu 'yedi katlı evren' anlayışı, daha sonra gözlem cihazlarının geliştirilmesiyle birlikte geçerliliğini kaybetti ama 'yedi kat göğün üstü' meselesi, malumunuz, hâlâ pek çok insanın 'iman ettiği' bir vaka olarak önemini koruyor… Hatta, bu göğe yükselme işi, Miraç Kandili olarak muntazaman kutlanıyor, İslam alemi cep telefonları vasıtasıyla, yani bilim ve teknolojinin doğrudan bir sonucu olarak, bir takım sinyalleri göğün kat kat üzerinden baz istasyonlarına, oralardan da SMS olarak 'kandil tebriki' biçiminde sevdiklerinin ceplerine yolluyor…

Aynı halkımız, misal Uşaklı ağabeylerimiz, 'uzaylı' gördüğü zaman taşlamayı tercih ediyor tabii. İnsanların tam olarak anlayamadıkları şeylere karşı geliştirdiği bu saldırganlık, bilincin değil, henüz primatken geliştirilen güdülerin sonucudur. Ve elbette 'UFO gören Uşaklı köylüler'e mahsus bir durum değildir; sadece sonuçlarını kullandıkları teknolojiyi ve bilimi bilince sıçratma zahmetine hiç katlanmayan ve primat güdüleriyle yetinen bir kısım Trabzon ahalisi, kimi türdeşlerinin geliştirdiği bilinç sonucu ve idealleri uğruna cezaevine girmesini algılamaktan uzaktır;

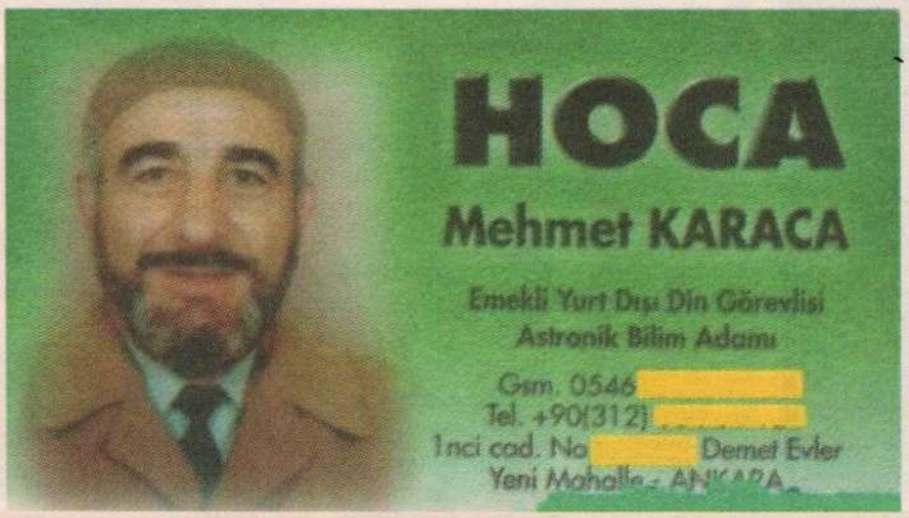

buna tam bir tanım getiremezler ve cezaevlerindeki eziyeti anlatan bildiriler dağıttıkları için başka türdeşlerini linç etmeye kalkarlar. Hrant Dink'in öldürülmesi de böyledir: O 'değişik'tir, anlaşılamadığı için ürküntü yaratmıştır, o andan itibaren primat saldırganlığı devreye girmiştir. Örnekleri uzatmak mümkün…

Düğüne giden UFO!..

Malumunuz, UFO dediğimizde, 'tanımlanamayan uçan cisim'leri kastediyoruz. Ama memleketimizin engin istiare sanatı birikimi, 'UFO' ve 'uzaylı' tabirlerini acayiplikler için de kullanır. Aslında bu dünyaya ait olmayan, yerleşik alışkanlıklara uymayan, 'normal' insan davranışı kalıplarının dışına düşen kimseler veya hallerde, 'uzaylılık' izahatı devreye girer. Mesela, herkesin çalıp-çırptığı; haysiyetini, onurunu, zihnini, hatta gövdesini kolayca satabildiği; en 'kutsal' sayılan değerlerini, dinlerini, Allahlarını kolayca nakit karşılığı unutabildiği bir çağda komünist olmak, primat güdülerinin değil bilincin yön verdiği bir yaşam sürdürmek, kuşkusuz bir çeşit 'uzaylılık' gibi görülmektedir.

Oysa 'bizim durduğumuz yerden' uzay ve evren farklı görünmektedir. Mesela ben, Recep Tayyip Erdoğan'ın bir oğlunun çürük raporu almasını ve fakat sapasağlam ortalıkta dolanmasını, gemicik yüzdürmesini; diğer oğlu ve damadının da dövizli askerlik yapmasını -ki damadı askerlik için gereken yurtdışı çalışma süresini doldurup dövizli askerlik yaptıktan sonra gelip memlekete yerleşmiş ve Çalık Holding'in başına geçmiştir, oğlundan da benzer bir hareket beklenmektedir-; tüm bunlara rağmen Recep Tayyip Bey'in yoksulların çocuklarını rahatlıkla ölüme gönderebilmesini akıl ve mantık dışı buluyorum. Primatlıktan uzun süre önce çıkıp bilinçli bir varlık haline gelmiş insanın makul davranışı bu olmasa gerek; dahası, birileri böyle davranınca, türdeşleri onları dışlamalı. Halbuki, Tayyip Bey başbakanlık koltuğunu işgal etmektedir…

Mesela, bu ülkenin sömürge valiliği gibi işleyen Meclis'i tarafından kendisine cumhurbaşkanı sıfatı verilmiş şahsın, Abdullah Gül'ün, sırf bir düğüne yetişmek için nüfuzunu kullanarak Ankara-Karaman yolunu trafiğe kapattırmasını zihnim bir türlü almıyor. Bu en hafif tabiriyle ayıptır. Edep sorunudur.

Oysa edepsizlik halklaşmaktadır, kitleselleşmektedir; öküzlük, ortalamanın genel halini tanımlayabilmektedir. Ciddiyeti olması gereken haber kanallarının, "UFO'lar Türk mü?" diye 'uzman görüşü' almasını, emekli imamların 'Astronik Bilim Adamı' diye kart bastırmasını, sadece birer 'komik' unsuru olarak görürsek, feci halde yanılırız. Eroin müptelalığının nasıl doz doz geliştiğini biliyoruz; bize makul gelen şeylerin müptezellik dozu da öyle artıyor, saçmaya müptelalık toplumu esir alıyor.

"Ne var bunda?" demeyin. Saçmalık bir iptila haline gelmişse, toplumun sağlıklı alternatifler üretmesi giderek zorlaşır. Komşusunun tavuğuna tecavüz eden adamların dünyasında, gezegenin kurtuluşunu tartışmak mümkün değildir. İnsanlığın bugüne kadar taşıdığı ve bilinç düzeyine yükselttiği tüm olumlu değerler, kültürel birikim, hatta sanatın ve edebiyatın en mükemmel örnekleri, hızla çöpleşmektedir. 1917'de gerçekleşen büyük Rus Devrimi dünyaya yayılamamış, bilimin ve üretici güçlerin gelişimi kapitalist dizginlerinden kurtulamamış, dolayısıyla evrenin fethiyle uğraşması gereken insanlık, o güne dek kölecilikten, kralcılıktan, Ortaçağ karanlıklarından kurtararak ileri taşıdığı yaşamı savunamamış, toplumsal evrim tersine dönmeye başlamış, gelişen teknoloji insan ve doğa üzerinde bir yıkım aracı haline gelmiş, bir ileri çağ barbarlığı yaşanmaya başlamıştır. Gidişat, gezegendeki yaşamın sonlanmasıdır. İlk defa bir tür, homo sapiens, kendisi de dahil olmak üzere tüm türleri yok etme potansiyeline ulaşmıştır. Bilinçli insan faaliyeti bu gidişatı mazur göremez…

Bu düzen yıkılmak ve ileri bir bilinçle yeniden örülmek zorundadır… Belki uzaylılar da bizimle makul bir temas kurmak için, bu çılgın insan türünün makul bir seviyeye yükselmesini bekliyordur. Çünkü durup dururken kafaya taş yemek, uzaylı da olsa, koyar adama…

UZAYLILARI NASIL BİLİRSİNİZ, EY CEMAATİ

Hazır UFO konferansları falan hayatımıza iyice girmişken, biz de şu 'normal hayatta insan davranışı göstermeyen' milli

ÇIKINDAN ÇIKAN UÇAN CİSİM

Nedense Hollywood filmlerinde uzaylılar hep insana düşman tür ya da türler olarak resmedilmektedir. Bunu, dünyanın her bir köşesini sömüren ABD'nin, düşmanlığı kendisi dışındaki her şeye, tüm evrene yansıtma eğilimine bağlamak mümkündür. Halbuki, Hollywood'un saçma bilimkurgu filmlerinin aksine, insan en büyük zararı yine kendi türünden görmektedir.

Türkiye açısından da kaide değişmiyor. Bu millet, üstelik kendi 'genel oy'uyla, kendi başına durmadan acayip yaratıkları musallat ediyor. Biz toplumsal olarak bir Tansu Çiller travması yaşadık mesela, kolektif bilincimizin derinliklerine mutlaka çok ciddi biçimde işlemiştir. Edindiği muazzam servetin annesinin çıkınından çıktığını iddia eden, Amerikan vatandaşı olmasına rağmen bunu inkar eden ve nihayet geçtiğimiz günlerde İstanbul'un Gülü kod adlı bir CIA ajanı olduğu iddia edilen Tansu Çiller, bir siyasetçi olarak hayatımızdan çıkmış olabilir. Ancak bir uzaylı olarak unutulmaması gereken bir isimdir.

Tansu Çiller, zamanında bu halkı, "Herkese iki anahtar vereceğim," diye kandırıp oyları toplamıştı. İktidarı altında halk sadece acı çekerken, binlerce vatandaş faili meçhule kurban giderken, kirli savaş dağı-taşı sarmışken, İçişleri Bakanı Mehmet Ağar 1000 operasyon gerçekleştirdiğini gevrek gevrek açıklarken, Tansu Çiller, "Bu vatan için kurşun atan da, kurşun yiyen de şereflidir," buyurmuştu. Böylelikle eli kanlı katillere 'şeref' payesi de vermiş oldu. Alman televizyonlarına, fona uyuşturucu kaçakçılığı iması olsun diye yerleştirilen şırınga eşliğinde çıkan Tansu Hanım'ın şeref payesi vermeye ehil olup olmadığını hiç tartışmıyoruz da, o havada kurşunlar vızıldayan konuşmalar yaparken, oğullarının diskoda askerlik yaptığı ortaya çıkmıştı. Şimdi genetik bakımdan şerefle nasıl iştigal ettiklerini kestirebileceğimiz oğulları basenlerini büyütmüş, milyon dolarlık yatlarında sefa sürmektedir.

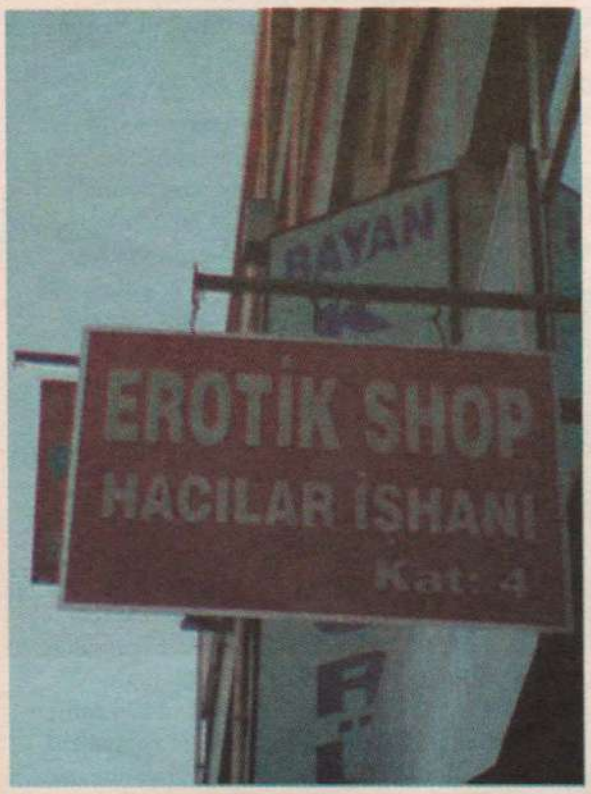
Tarihimizin tanımlanamayan uçan cisimlerindendir... Türkiye'nin en geç 1998'de Avrupa Birliği'ne üye olacağı yönünde çok sağlam bir uçuşu vardır. Aslına bakarsanız, ne söylemişse tersi çıkmıştır...

HACILAR İŞHANINA BUYRUN!

Namusuna çok düşkün bir milletiz vesselam. Gördüğünüz üzere, komşu komşunun tavuğuna bile cinsi bakımdan göz dikebiliyor; namusuna çok düşkün mağdur komşu da, tavuğuna tecavüz eden ruh hastası komşusunu bıçaklayıp namusunu temizleyebiliyor. Geliniz ve görünüz ki, Tanrı Dağı kadar Türk, Hira Dağı kadar Müslüman Hüseyin Üzmez ufacık kız çocuğuna ağır bir cinsel tacizde bulunduğu vakit işler tersine dönüyor. Bütün toplum, kız çocuğunun haleti ruhiyesi bozuldu mu, bozulmadı mı, işte onun raporunu bekliyor. Adli Tıp Kurumu bile bu işin içinden çıkamıyor. Diplomalı koca koca doktorlar Hüseyin Bey'in tacizinin üzüp üzmediğini bir türlü tespit edemiyor...

Ne var ki, konumuz bu rezillik değil... Çıktığı duruşmada cinsel tacizci Üzmez'i protesto eden Bursa Kadın Platformu'ndan iki kadına basit yaralama ve hakaret suçundan toplam 15 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı. Hüseyin Üzmez olay üzerine gazetecilere, "İşim yok da avratlarla mı uğraşacağım?" demişti ama o 'avratlar'a dava açtı. Şimdi söz konusu kadınlar, bir türlü cezaevine atılmayan Üzmez'e yumurta attıkları için cezaevine atılmayı bekliyor!

Bu hukuk anlayışı, muhtemelen diğer galaksilerdeki yaşam formları açısından anlaşılır bir hukuk anlayışı değildir. Ayrıca, fevkalade Müslüman hükümetimizin yargı alanında yürüttüğü kadrolaşma ve baskının, dini bütün 'düşünür' Hüseyin Üzmez'in muhafazasını sağlaması, Hacılar İşhanı'nda faaliyet yürüten 'erotik shop'u anımsatmaktadır...

Tabii, bu hadisenin darbe yapmak isteyen kimi karanlık güçlerin bir komplosu olup olmadığını da ayrıca Taraf gazetesine sorup öğrenmemiz icap etmektedir. Ne biçim ay, ne biçim feza, değil mi?

MÜSLİMİN? YA DA, İÇİMİZDEKİ UZAYLILAR...

değerlerimize bir göz gezdirelim istedik. Dosyaya emeği geçen Zühre Tepe ve Onur Özgen'e teşekkür ediyoruz...

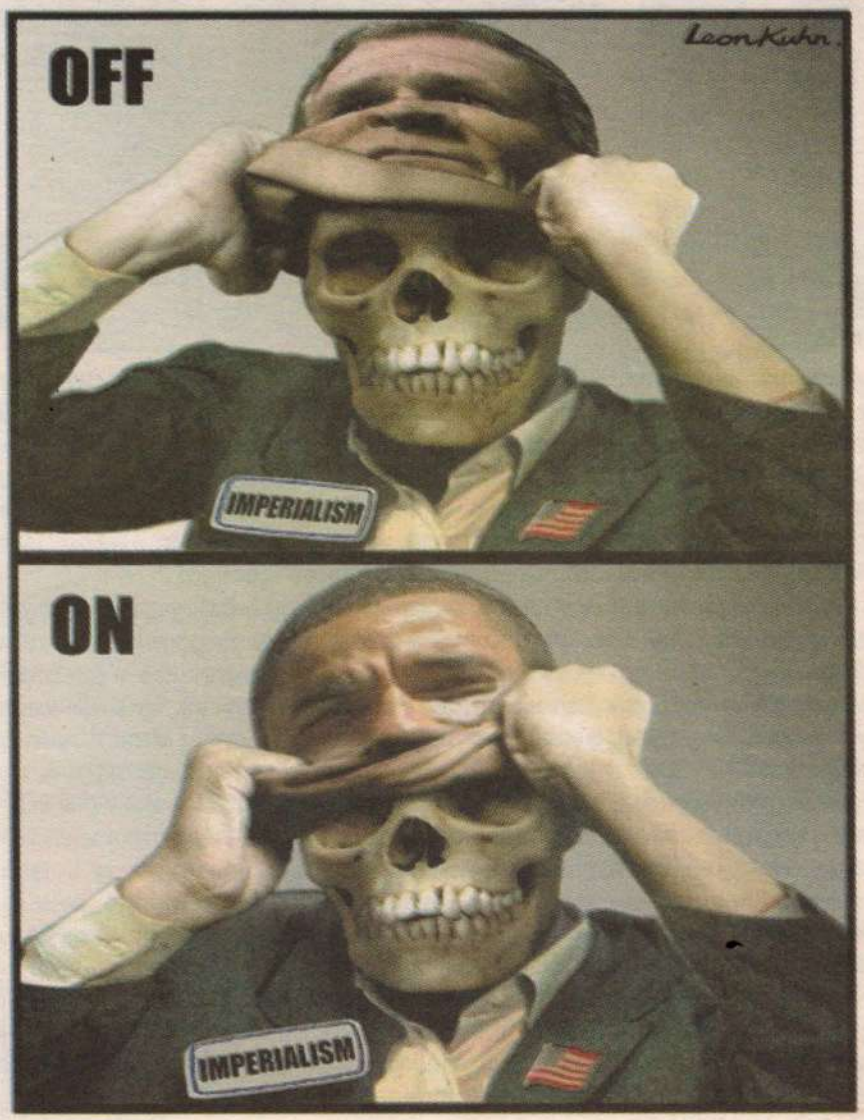
HOP HOP HOP! DEĞİŞ TONTON!

Ne demiş atalarımız, "Değişmeyen tek şey değişimdir..." Gezegenimiz üzerinde acayip değişken bir mahlukat yelpazesi görülmektedir. Misal, emperyalizm forma değiştirmiştir ve her tarafta olduğu gibi, bizim memlekette de, "Yaşasın! Amerika değişti! Başkan Obama bize Kenya usulü börekler açacak!" diye sevinç gösterileri yapılmıştır. Heyhat! Makus talih değişmemiştir: Dünyanın dört bir tarafında Amerikan işgalleri, sivil katliamları son sürat devam etmektedir.

Bir diğer tuhaf değişim masalı da bizim folklorik motiflerimiz arasında yerini almaktadır. Recep Tayyip Erdoğan ve Abdullah Gül 'Biz Değiştik Folk İkilisi' olarak, 'Milli Görüş' çizgisinden ve Erbakan'ın mücahitleri olmaktan nasıl liberal-muhafazakar çorbanın liderleri haline geldiklerini izah etmeye çalışmaktadır. Elbette banka cüzdanları bakımından ciddi bir değişim söz konusudur ama bu bizim konumuz değildir.

Sahi, o filmlerdeki uzaylılar da zaman zaman başka vücutlara girebilmektedir, değil mi?..

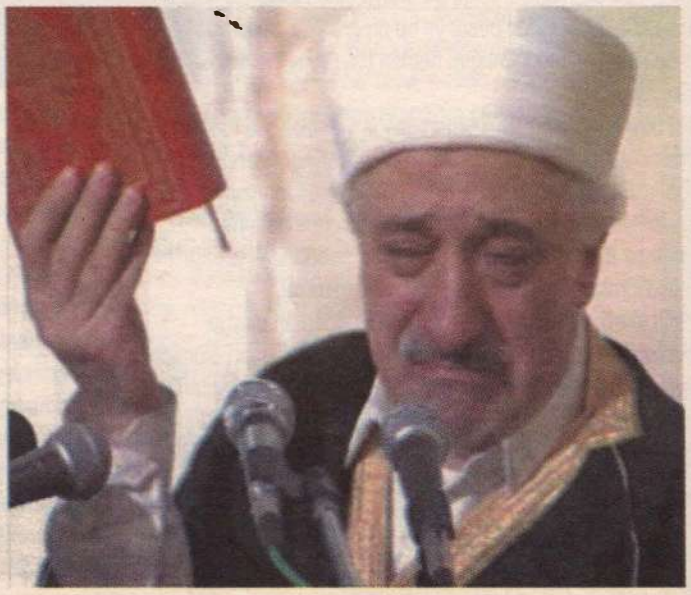

UZAYLILARA TERSTEN İSTİKLAL MARŞI!

Malumunuzdur, Fethullah'ın yaş gününü kutlamak için şahsına münhasıran her 23 Nisan haftasını Kutlu Doğum Haftası olarak kutluyor cemaat. "Peygamberimizin doğduğu haftadır," diyorlar. E biz Miraç Kandili, Regaip Kandili, Ramazan, Kurban falan, hep Hicri takvime göre hesap etmiyor muyduk? Peygamberin yaş günü bahis olunca neden hep nisan?

Aslında Fethullah'ın kendisi de enteresan bir insan. Hayatı boyunca herhangi bir gönül münasebeti olmamış. Bundan özellikle kaçınmış, kendini tamamen iman işlerine hasretmiş. Belki de bu yüzden, dokunsanız ağlıyor. İnsan türünün doğasına aykırı bir durum...

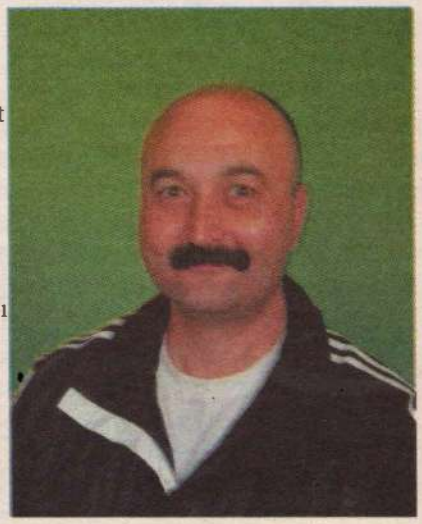
Bu Fethullah cemaati de hakikaten enteresan bir cemaat. Nijer'den çocukları Türkiye'ye getirip İstiklal Marşı'nın on kıtasını okutturmakla öğünüyorlar. Evet, Türkçe Olimpiyatları...

Peki, velev ki uzaylılar geldi, "Ey cemaat! Biz dostuz!" dediler, şimdi bunlar mahlukata yapışıp, "Oku bakalım İstiklal Marşı'nı on kıta tersten!" mi diyecekler?

Aklımıza takılıyor işte...

KAÇIRILDI MI?

Her ay ***Kasaba Notları***'yla zihnimize ayrı bir parlaklık kazandıran kıymetli yazarımız Sıtkı Demirkan, internet bulunmayan bir mahrumiyet bölgesinde ekmek parasını çıkarmak için çalıştığını, bu sebeple yazı yollayamadığını bildirerek okurlarından özür diledi. Ancak RED yazı kurulu toplantısında UFO dosyası yapma kararı alındığında, herkesin zihnini kemiren bir soru vardı. Yoksa Sıtkı Demirkan'ı uzaylılar mı kaçırmıştı? Bu işin peşinde olduğumuzu bildiririz...

Yurdum kanalları, saçmalıkta birbiriyle yarışıyor. Her kanal ayrı akla zarar programlar yayınlıyor, cümbür cemaat hipnoza uğramışçasına bu programları sektirmeden takip ediyoruz.

Gün geçmiyor ki birileri birilerini ve bir yerlerini, bir yerlere emanet etmesin, başka bir yerlerde de -sözüm ona- meziyetlerini sergilemesin.

İlk olarak, birer tımarhaneye dönüşmüş yemek programlarından söz edelim: Bir grup insan, gruba dahil olan diğer insanların evlerine sırayla konuk oluyor ve ev sahibinin yaptığı yemekleri kâh gözlemleyerek kâh tadarak 'analiz ediyor', akşamın sonunda da beğenisine göre ev sahibi kişiye puan veriliyor. Hafta sonunda ise, en yüksek puanı alan yarışmacı büyük ödüle kavuşuyor. Onların değimiyle 'format' bu...

Ancak programı baştan sona izlediğinizde, başta söylediğim 'format'ın insaniyet namına epey eksik olduğunu görüyoruz. Misal, misafirperverliğiyle her daim övünen halkımızın içinden çıkma 'usta ahçı'ların, bu programda, evlerine konuk ettikleri misafirleri bir dövmediği kalıyor ki, bu trajikomik manzaranın sadece bir parçası. Evreler halinde biraz daha inceleyelim bu olayı...

Efendim, X kişisi, sıra onda olduğundan kelli, erken saatlerde izleyenlerin ancak yüzde 5'inin yapabileceği türden çılgın bir alışverişe soyunuyor. Alışveriş arabasını tepeleme doldurup evine dönüyor ve konuklarına bildirmiş olduğu mönüyü hazırlamaya koyuluyor. Bu X kişisi, sosyal statüsüne göre (Avrupa/Amerika vs. görmüşlüğüyle doğru orantılı olarak) ya tamamen yöresel yemeklere el atıyor ya da 'dünya mutfağı'nın nimetlerini iç ediyor pardon, icra ediyor. Yemeklerin hazırlanıyor -ki alenen yemeğe gelecek 'diğerleri'nin dedikodusunu içeren bir takım yorumlarla olay renkleniyor.

Ve konuklar bir sürü yapmacık hareketle, birer birer sahneye davet ediliyor. Bir iki hoş-beşin ardından konuklar, özenle hazırlanmış, çatal-bıçak kültürümüzün tavanda olduğunu hissettiren yemek masasına geçiyor ve film kopuyor.

Bu noktadan sonra yarışmanın esas 'format'ı devreye giriyor. İlk önce sofra nizamı üzerine, sanki her biri XVI. Lui'nin sofrasından kalkıp gelmiş gibi davranan yarışmacıların tiradlarını dinliyoruz. Önceden belirlendiği belli olan bir takım memnuniyetsizliklerle, müthiş bir senkronizasyonla masadaki herkes birbirini rezil rüsva ediyor. Şaklabanlıklar Darwin'i bile mezarında ters döndürecek raddeye geliyor, zira o masaya bakarak maymunun insandan geldiği tezi rahatlıkla ortaya atılabilir. Kimsenin 'damak tadı'na tat beğendirilemiyor. Meğer ne kadar çok 'gurme' varmış soğan-ekmeğe talim edilen güzide memleketimizde!..

Puanlama evresi bizi aşıyor haliyle, ay-feza meselelerini tartışarak başka bir kanala zaplıyoruz...

Bir evlendirme programına yelken açıyoruz... İstisnasız, Seda Sayan ekolünden sunucularıyla garip bir şenlik havasında geçen bu programlar, aramızda ne kadar çok ve ne kadar tuhaf insan olduğuna tanıklık ediyor... Çok amaçlı ve dahi çok çeşitli bir markete sipariş verircesine gelin/damat adayları bekleniyor dünyanın dört bir köşesinden –evet, yurtdışından ithal istenen de var! En olmazsa olmazıysa evlenilecek insan kriterlerinden, "Evi, arabası, sigortası olsun," maddesi. E tabii canım, şu kriz ortamında iki gönül bir olunca samanlık ancak ineklere hitap edebiliyor... Aşk mı? O dediğiniz Elif Şafak'ın romanı ve malumunuz dandik bir roman... Hele bu programlara katılan 60 yaş üzeri insanlarımız var ki, ayrı hikaye her biri: "Tez elden gidici, malı mülkü olan bir bey aranıyor!.."

Daha yazmaya can dayanmıyor...

Programlar çeşitlilikte ve abeslikte sınır tanımıyor, işte yeni çılgınlık: Kocam Size Emanet. Arkadaşım, emanet edilen yerde hayır yok, sen bu işin sonunu nasıl bir hayra bağlıyorsun?! Beşte bir ihtimal 10 bin lira ödül kazanacağım diye çekilir eza mı bu? Yurdumun klasik 'koca' tipolojisine dahil bir grup kıllı, göbekli ve alabildiğine öküz -zira program sırasında bir tanesi, "Ben karımı hem severim hem döverim," diye alenen öküzlük yapmıştır- adamlar, bir yandan çok 'erkek' öküzlüklerini sergiler ve böbürlenirken, bir yandan kaş aldırmalar, manikürler, pedikürler ve daha bir dizi kozmetik simülasyonla kendilerine 'imaj' yapıyor. Sanki beş günde öküzlük geçermiş gibi!.. 'Koca'larını emanet eden kadınların istekleri doğrultusunda bu 'baştan yaratılmış' adamları çeşitli dans dersleri de bekliyor: Samba, salsa, tango vs. İşte böyle böyle hanımlarımız da memnun ediliyor! Tabii bu öküzler geçidinin, 'Baba Beni Okula Gönder' kampanyasını yapan, töre cinayetlerine 'aşırı hassas' Doğan Medya'da ekrana gelmesi ayrı bir güzellik!..

Hayatımızın her alanını sömüren bu programların yanı sıra, 'Si-Es-Ay Türkiye' tadındaki 'dedektiflik' programları da var ki, değinmeyi ne yüreğim ne mantığım ne de midem kaldırıyor. Söyleyebileceğimiz tek şey; başınıza bir iş gelirse sakın ha korkmayınız. Yeri geldiğinde organize suçlar bölüm şefi, yeri geldiğinde cinayet masası dedektifi olabilen ve devlet kurumlarının -o kadar işi üzerine alıyor kadın- medar-ı iftiharı Müge Anlı yanınızda!

Bütün bu saçmalıklar ışığında ortaya çıkan tablo ise içler acısı elbette. Zira birbirinden pespaye bu programlar, halkımızın zaten pek de olmayan farkındalığını hepten bayıltıyor. Ne bayıltması, öldürüyor!

En büyük derdimiz; Süleyman Bey'in yemeklerine haksızlık edilmiş olduğu, Fikriye kızımızın evde kalmışlığı, Mahmut'un tangodaki başarısızlığı... Ha bir de canım medyamızın en sevdiği rant kapılarından biri olan cinayet ve kaybolma haberleri... E, üzerine bir de Uzaylı Mustafa'nın katılıp şaklabanlık yaptığı 'müzik-eğlence' programı dürttün mü, değme keyfimize!..

Tabii televizyonları böyle programlarla donatan medya patronları, artık hesabı tutulamayan tersanelerdeki işçi ölümlerini, sendikaya üye olduğu gerekçesiyle ya da keyfi nedenlerden ötürü işinden olan yüzlercesini, cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamaları, krizin de körüklemiş olduğu, ayyuka çıkmış aile içi şiddet olaylarını vs. kolayca hasıraltı edebiliyor. Gerçek hayat acılar içinde akıp giderken, bize uzaydaki bir uydunun frekanslarıyla ulaşan televizyon programları, her gün örgütlü bir yalanın popüler yüzü olmaya devam ediyor... (Zühre Tepe)

BİR TUHAF TOPUZ ÖYKÜSÜ...

Futbolumuzda sezonun bitmesiyle birlikte açılan transfer dönemi, her zamanki tuhaf transfer hikayeleriyle devam ediyor. Ancak bu sene öyle bir transfer macerası yaşandı ki, sanırım geçmişte pek bir örneği bulunmaz. Mehmet Topuz'dan bahsediyorum. Futbolla ilgilenen, ilgilenmeyen herkese, haftalarca çıkan haberleriyle gına getiren adam hani.

Efendim öncelikle şunu belirteyim ki, bendeniz kararlı bir Beşiktaş taraftarıyım. Ve her taraftar gibi ben de her gün, takımıma kim gelmiş, kim gitmiş takip ederim. Bu amaçla iki-üç hafta önce, her zamanki gibi akşam evime gelip, ayaklarımı uzatıp spor haberlerini açtığımda, ligimizin kalburüstü sayılabilecek oyuncularından Mehmet Topuz'un, "Beşiktaş'la anlaştım, seneye Beşiktaş'tayım," sözlerini duyunca, mutlu oldum tabii. Fakat o da ne? Mehmet'in kulübü Kayserispor, "Biz Fenerbahçe'yle anlaştık," demez mi? Bunun üzerine de Mehmet, Beşiktaş formaları giyip, "Ben doğuştan Beşiktaşlıyım abiler! Vallaha bakın!" gibisinden sözler edip, "Oynamam Fener'de! 50 milyon verseler de oynamam! İstemiyorum!" diye işi kızıştırmaz mı? Sonra olaya iki kulübün başkanlarına kadar 'mühim kimse'ler dahil oldu tabii. Erdoğan Demirören'in, futbolla oyalansın da şirketi batırmasın diye Beşiktaş'ın başına gönderdiği ve ne zaman kurtulacağımızı bilemediğimiz Yıldırım Demirören, "Beşiktaşlıyım diyen oyuncuyu almak isteyen eziktir," diyerek, Mehmet Topuz'u 40 yıllık Beşiktaşlı yapıverdi birden. Bunun üzerine, "Herhalde artık vazgeçer," diye beklediğim Fenerbahçe başkanı Aziz Yıldırım, "10 dakika benimle kalsın, en iyi Fenerli o olur," diye, alenen Topuz'u parayla terbiye edeceğini, zaten Topuz'un bonservisini aldıklarını açıkladı? İşin bundan sonrası daha da komik... Yaklaşık 1 hafta boyunca, Demirören'in, Mehmet Topuz'u, ailesini ve menajerini, Antalya'da 5 yıldızlı bir otelde misafir edip, Mehmet Topuz'un transferi gerçekleşmeyince, Topuz'un apar topar otelden ayrılıp, Kayseri'ye gitmesi; Kayseri'de Mehmet Topuz'u valisinden milletvekiline, hatta Kayseri ülkü ocaklarına kadar herkesin beklemesi ve yoğun bir biçimde Fenerbahçe'ye transfer olmalarını tavsiye etmeleri –tehdit yok, haşa-, gece saatlerinde de Aziz Yıldırım'ın gelip Mehmet Topuz'a imzayı attırıp, özel uçağına bindirip İstanbul'da da kendi cipiyle Topuz'u alıp götürmesi ve nihayet ertesi gün Mehmet Topuz'un daha üç gün önce, "Doğuştan Beşiktaşlıyım, 50 milyon dolar verseler Fener'e gitmem" deyip, üç gün sonra binlerce Fenerbahçe taraftarının önünde, "Bir gün herkes Fenerbahçeli olacak," yazılı şapkayı giyip, Fenerbahçe'ye imza atıp, bir insanın parayla terbiye edilebileceğini kanıtlamasıyla noktalanan trajikomik transfer hikayesi... Böylece Mehmet Topuz öyle veya böyle senede 2 milyon doları cebe indirir, ülkedeki milyonlarca Fenerbahçeli işsiz ve topuz olmayan Mehmetlere de, bu adamı sene boyunca alkışlamak düşer. Ne diyelim? Futbol eskiden İngiltere'deki mavi yakalıların oyunuydu; ama endüstriyelleşe endüstriyelleşe, 'yaratık'ların oyunu haline getirmeyi başardılar, tebrikler!.. (O.Ö.)

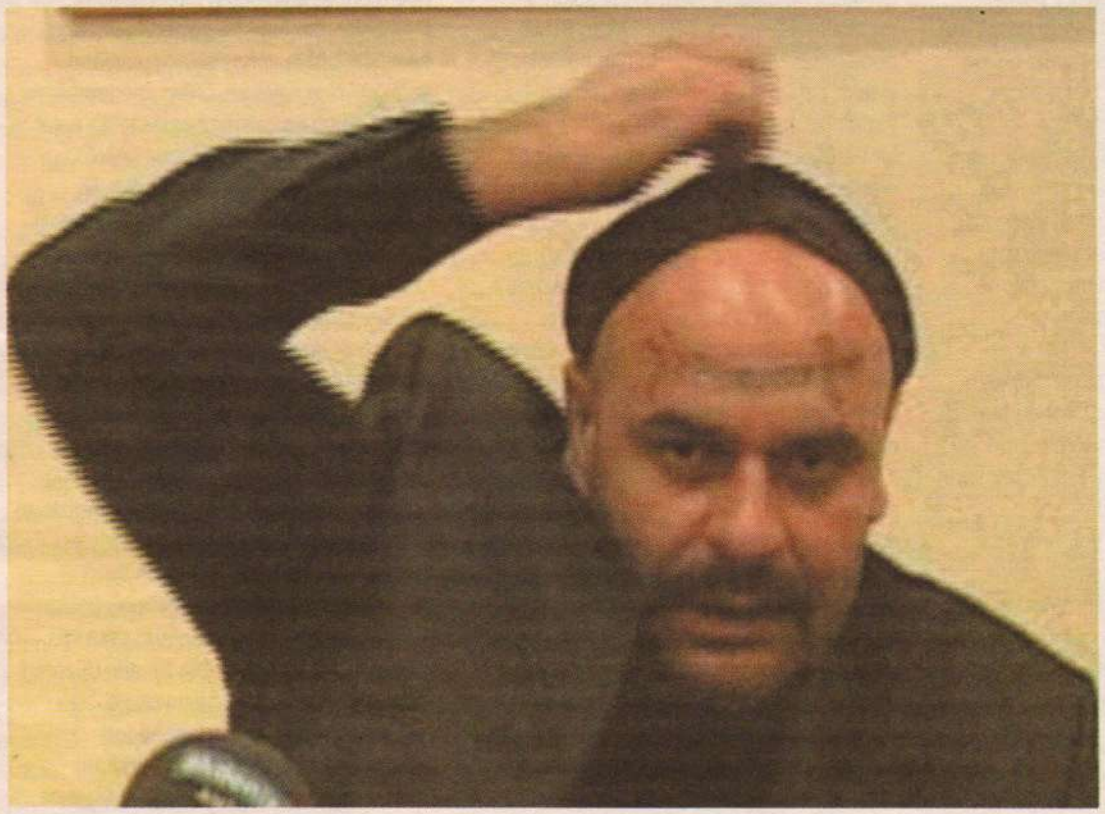
TÖVBEKARLAR YARIŞIYOR!..

İçinde yaşadığımız şu acayip hayatla az buçuk muhatap olmak zorunda olan hepimizin bildiği gibi, önceleri ses yarışmalarıyla başlayan saçma yarışma programları furyası, şu sıralarda da insanlara 'sofrada neler yapılmamalı' ya da 'yemek yerken en fazla ne gibi acayiplikler yapabiliriz' gibi çok önemli ipuçları veren yemek programlarıyla; evde kalmış çatlaklara ya da tebeşirin bir türlü paklayamadığı insanlara hitap eden evlilik programlarıyla; kendileri ve akılları Allah'a emanet kadınların, hangi balta girmemiş ormandan bulduklarını bilemediğimiz kocaları adam olsunlar diye, televizyon kanallarına emanet ettikleri ne idüğü belirsiz programlarla, ekranları başında zamanlarını katleden milyonlarca insanın talebi üzerine devam etmekte... (Tamam, itiraf ediyorum, bu yazıyı yazabilmek için, ben de bir sürü saat katletmiş olabilirim.) Ancak en sonunda öyle bir yarışma programı daha icat ettiler ki, gördüğümde dudaklarım uçukladı, hâlâ da 'uçuk uçuk' durmakta, geçmiyor bir türlü.

Efendim yarışmanın ismi, ***Tövbekarlar Yarışıyor*** Yarışmanın özüyse şu: 10 tane Ateist olduğu iddia edilen elemanı, her hafta 1 haham, 1 papaz, 1 Budist rahip ve de 1 imam, kendi dinlerine inandırmaya çalışıyor! Evet yanlış okumuyorsunuz, artık böyle bir yarışma da var. Yarışmanın ödülü ise daha da ilginç: Tövbekar olan yarışmacıyı haham ikna ederse, yarışmacıyla haham Kudüs'e hacca, papaz ikna ederse, yarışmacıyla papaz Vatikan'a ve de Meryem Ana'ya hacı olmaya, Budist rahip ikna ederse, yarışmacıyla Budist rahip Nirvana'ya ulaşmak için Tibet'e, imam ikna ederse de, yarışmacıyla imam umre ve hacca postalanıyorlar. Şimdi benim yarışma öncesi, ilginç komplo teorilerim var: Mesela din adamları Ateistleri değil de, Ateistler din adamlarını kafalarlarsa ne olacak? Ya da mesela tövbe eden yarışmacı, atıyorum sırf Tibet'e gitmek için Budist ayağına yatarsa ne olacak? (Ki ben olsam öyle yapardım.) Neyse, sonuç olarak halkımıza tavsiyemiz, orda burada uzaylı gördük diye şaşırmasınlar, zavallıları taşlayıp durmasınlar. Aha, size ülkemizden UFO manzaraları! Sevdiğiniz ateisti desteklemek için, ateistin adını yazıp, bir boşluk bırakarak 'la havle ve la kuvvete' yazın ve canınızın istediği numaraya gönderin, hadi durmayın! (O.Ö.)

O OLMASA ÜLKE KAOSA SÜRÜKLENİR!

Hatırlarsınız, geçen sene Nisan ayında, Akdeniz Üniversitesi'nde solcu öğrencilere yönelik faşist bir saldırı olmuştu. Ve bu saldırı sırasında, elindeki tabancayla öğrencilere ateş eden, kel kafalı, alnında 'Zülfikar kılıcı' dövmesi olan, ruh hastası bir faşist görüntülenmişti: Ömer Ulusoy. Bu ruh hastası şahıs geçtiğimiz günlerde, mahkeme tarafından 5 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldı ama yattığı 437 gün hapis süresi de göz önüne alınarak tahliye edildi. Ulusoy, tahliye olduktan hemen sonra şu açıklamayı yaptı: "Ben olmasaydım ülke kaosa sürüklenecekti. Sonuçta Konyaaltı'nda eğlenenlerin arasında ateş etmedim." Evet, eğer öğrencilere ateş etmeseydi, ülkenin kaosa sürükleneceğini söyleyen ve Konyaaltı'nda eğlenenlere ateş açmadığı için masum olduğunu ima eden bir ruh hastası, artık aramızda. Polise taş attıkları için çocuklar tutuklanırken ve hâlâ hapiste 'muhafaza' edilirken, üniversite öğrencilerine ateş açan faşistler mahkemeler tarafından özgür bırakılıyor! Ne güzel adalet değil mi?

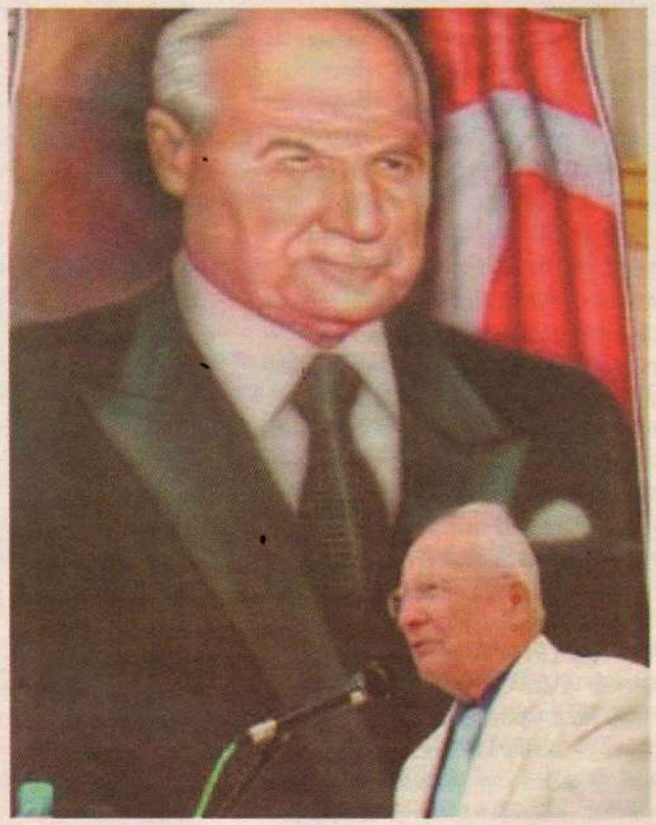
Ulusoy'un, tahliye edildikten sonra Antalya'daki bir yerel televizyona söyledikleri de hayli ilginç: "Gene aynı olaylar yaşanırsa, tekrar yapar mıyım? Düşünmem lazım. Yapmam da demiyorum. Sonuçta üniversite de vatan toprağının bir parçası." Yapar tabii, neden yapmasın ki? Üniversite öğrencilerine ateş açmanın cezasının 437 gün hapis olduğu bir ülkede, okullara satırla da girilir, tabancayla da, bazukayla da! Nasılsa vatan toprağının parçası üniversiteler de! Vatan için birkaç öğrenci öldürülse, çok mu yani? Şerefli bile ilan edilir.

Ulusoy bundan sonra ne yapacağıyla ilgili de, "Vallahi, Allah'ın, kitabın, emir ettiği şekilde devam edeceğiz. Allah-ü Teala bize neyi takdir etmişse onu yaşayacağız," demiş. Kırmızı telefon hattıyla mevlasına bağlanmış! İşin ilginç yanı, tüm bu sözlere karşılık bir tane hukukçu da çıkıp, "Ne diyorsun yahu sen?" demiyor. Herkes de dizi izlermiş gibi izliyor olanları, malum her yer Kurtlar Vadisi, herkes Polat Alemdar artık. Şiddeti bırak yargılamayı, yadırgamıyoruz bile, çoktan alıştık... (O.Ö.)

KENDİNİ RÖVANŞA SAKLA!

Ve 29 yıl sonra nihayet, 12 Eylül 1980 darbesinin gerçekleştiricilerinin yargılanma konusu, meclis içinde de tartışılmaya başlandı. Hem de CHP lideri Deniz Baykal'ın Başbakan'a, "Madem darbecilerle hesaplaşmak istiyorsunuz, gelin Anayasa'nın geçici 15. maddesini kaldıralım," gibi, kendisinden hiç ama hiç beklenmeyecek boyutta doğru bir öneriyle. Sanıyorum Başbakan da Baykal'dan böyle bir öneri beklemiyordu ki, öneriyi 'sulu şaka' olarak değerlendirdi. Ancak bozuk bir saatin günde iki defa doğruyu göstermesi gibi, Baykal'ın da zaman zaman doğru işler yapabileceği idrak edildiğinde, cuntacıların yargılanması yönündeki tartışmalar daha da yoğunlaştı. Ve bu gelişmelerden sonra baş cuntacı Kenan Evren'in zaten pek de normal olmayan dengeleri iyice bozuldu, "Yargı yolu açılırsa intihar ederim," gibisinden laflar etmeye başladı. Neymiş efendim, halk -kendilerinin yargılanmaması için Anayasa'ya bizzat koydukları- 15. maddeyi kaldırın ve yargılayın derse, bu lekeyle yaşayamaz ve intihar edermiş! Enteresan! Varlığı bir tür lekeden ibaret olan bu cuntacı birden haysiyet cambazlığına giriverdi!

Nerede sende o yürek? "Asmayalım da besleyelim mi?" diyerek, yaşını büyültüp ipe gönderdiğin 17 yaşındaki Erdal Eren seni beklerken, sende intihar edecek yürek var mı paşa? Hem yaptıklarının hesabını vermeden, nereye?.. Bu halde seni uzaylılar bile kaçırmaz, öyle söyleyeyim... (Onur Özgen)

SİZİN GELMİŞİNİZİ, GEÇMİŞİNİZİ!

ONUR GÖKTEPE

Geçenlerde bir arkadaşla oturmuş muhabbet ediyoruz. Televizyon da açık, arka fonda oynuyor öyle. Ara ara bakıyorum bilinçsizce ama izlediğimden değil. Bir ara elimdeki suyu içerken kulağım sese gitti. 'Senin gelmişini geçmişiniiii' diye bir şey duymamla su burnumdan çıktı tabii. Çılgın Sedatmış bu eseri bizlere aktaran efendim. 'Aşkından ölüyorum' temalı bu şarkının nakaratında, ithaf olunan sevgiliye 'Gelmişini geçmişini siliyorum' diye sitem ediyor!

"Amenna, hepsine aşinayım," diyorsunuz ama insan yine, yine şaşırıyor. Televizyonda her gün iki maymunun ağız dalaşını izliyorsunuz. 'Belirli gün ve haftalarda' M. Kemal suretini ekranların köşelerinden dalgalandıran kanallar, ana haberlere 'Hanım Ağa'ların haberlerini taşıyor. Ağaların köylülere uzattığı yardım elinden söz ediyor. Evet ağaların, şeyhlerin, dervişlerin ve maymunların cirit attığı bir yerdir burası. Rüşvet yiyen memurların yadırganmadığı, köşe başlarında pezevenklerin, okul önlerinde torbacıların mekan tuttuğu... Aşağılık bir cüretle her gün insanların karşısına çıkıp dalga geçiyorlar. "Ayaklar baş olur mu?" diye soruyor başbakan. "Çıkar ulan kimliğini!" diye çeviriyor ailesiyle gezintiye çıkmış bir babayı devriyeler, günlük sorgu limitlerini doldurmak için. Şaşkın bir kibrin üzerine giyinilmiş üniformalar, unvanlar, takım elbiselerle, meşrulaşıyor yazısız tahakküm... Ortalık siyaset bilimcisinden geçilmiyor. Sözgelimi zamanında İstanbul sıkıyönetimine, "Emrinize amadeyiz," şeklinde dilekçe sunan Aydınlık gazetesinin genel yayın müdürü Oral Çalışlar Radikal'in solcusu olmuş. Atizi ile it izi karışıyor. Gazeteler alenen yalan yazıyor. Piyasa yazarları köşelerinde laf ebeliği yapıyor. Bütün renkleri hızla kirletiyorlar.

En çok da Marksizme saldırıyorlar. Çünkü gerçek olan, cesur olan, temiz olan budur. Son zamanların modası, bu işi içi geçmiş 'solcular' vasıtasıyla yapmak. AKP'yi özgürlük elçisi gibi gösterip cemaatlerin, şıhların, şeyhlerin yozlaşmışa olan karanlık özlemlerini 'sivil toplum kuruluşu' adı altına gizleyerek özgürlük edebiyatı yapıyor, sanki sol ile ortak çıkarları, talepleri varmış gibi göstererek kazanımlar elde etmeye çalışıyorlar. İnsanları psikolojik olarak buna hazırlıyorlar. Ve bir de Kürt sorunu var tabii ortada. Kürtlerin de imandan nasibini alıp biat etmesini sağlanmak isteniyor.

Hiç düşünüyor musunuz, bu Fethullah okullarında yetiştirilen mahalle ağabeyleri, semt ablaları nerede, n'apıyor? Son dönem bir Oray Eğin türevi boy göstermeye başladı piyasada, Rasim Ozan Kütahyalı diye. Üç tane yazısına bakın fark edeceksiniz, 'Google' yazarı bunlar. Oradan buradan arakla, iki kelime kap, iki de saçma sapan yorum kat, al sana köşe yazısı. Ama göze

batmamak için bu sıradan yazılarla arşivlerini kalabalıklaştırırken bunların dışında farklı amaçlar güderek yazdığı yazılar parlıyor aradan, fosforlu yeşil! Bakın attığı başlıklara yöntemini hemen fark edeceksiniz: Gülen Hareketi ve Öcalan, Gülen Hareketi ve DTP, Gülen Hareketi ve Genelkurmay, Gülen ve Türkan Saylan, Gülen ve bilmem ne... Amaç, genelin anormal kabul ettiği ya da farklı uç noktalarda kabul edilen kişi ve kurumlara yer vererek her birine aynı mesafeden bakıyorum izlenimi yaratmak. Yani Fethullah Gülen aklamalarına entelektüel bir hava katmak. 1 lira diye çıktı piyasaya Taraf hatırlarsanız. Reklam almayacaktı tarafsızlığına toz kondurmamak için. Palavra! Balon gibi söndü bir ayda. 40 kuruşa indi gazete, boy boy Fethullahçıların reklamları gecikmedi ardından...

Bir de türbanlı yazarlara yer veriyorlar - yine demin bahsettiğim mesafe olayı- Muhsin Yazıcıoğlu'na güzellemeler yaptı bu yazarlardan biri. Gazetenin basit şeması böyle.Murat Belge'yi hiç katmıyorum.Can Yücel zamanında vermiş onun ayarını.'Lazım değil!'

Liboş nedir?

Bunları adam yerine koymuş gibi görünmek istemem. Zaten Oray Eğin'den tutun, Ertuğrul Özkök'e, malzeme mi yok?! Hem bunlara laf mı dayanır? Ama kiralık kalemlerin laf cambazlığı yapıp çakma entelektüel bir havada devrimcileri pasifize etmeye yönelik saldırıları teşhir edilmeli ve gereken cevap verilmeli elbet. Bunu gazetenin sivri birkaç kurmayına bakarak anlayabiliriz. (Bu demokrasi masallarına kendini kaptıran, pembe bulutlarda dolanan saf solcular da aynı kervana katılmış olabilir tabii... Ama ne yaparsınız kurunun yanında yaş da yanıyor. Bir yandan da yanında pişiyor tabii.)

Liberal demokratmış bunlar! Yahu böyle bir tanım yoktur arkadaşım. Emperyalizmin güdümünde, kalemini pazara çıkarmışlar vardır. Piyonlar vardır. Buradan ekmek yiyenler-şarap içenler- vardır.. Marksizme kafası basmayanlar vardır. Ufku dar olanlar vardır ya da ne bileyim laf ebeleri vardır. Liberal demokrat bunların kısaltılmışı - kibarlaştırılmışıdır sadece!

Amaç, solun ideolojik ve politik bir alternatif haline gelme olasılığına karşı, devrimci tarihi kirleterek, bulanıklaştırarak, gerçekçi bir üslubu varmış gibi solun manipüle edilmesini sağlamaktır. Şu an neo-liberalizm ve ılımlı İslam'ın bütünleştiği sistem özgürlükçü, uzlaşmacı, empati yapan bir muhalefet, isyanı pasifize edecek bir hareket arıyor. Yani aslında etkisiz bir eleman, kuru bir muhalefet simgesi yaratmak istiyor. Bunu 'Taraf' vasıtasıyla yapıyor.

Yine bu Kütahyalı'nın yazılarından çıkarabilirsiniz bu oyunu; Deniz Gezmiş'e provokatör diye iftira attı hatırlarsınız. RED'in 21. sayısında bu konuya değinilmişti. Çünkü Deniz Gezmiş bu topraklardaki emperyalizme karşı mücadelenin en kararlı en cesur yüzüdür. Ve bu kararlılığı Türk ve Kürt halklarının kardeşline vurgu yaparak sürdürmüştür. Çünkü şu an ABD'nin çarkları dönüyor. Planlar tıkır tıkır işliyor. Irak'ta Barzani-AKP'nin de işbirliğiyle dünyanın gözü önünde yeni kaynakları paylaşılıyor. Bir de şu taş atan çocuklar olmasa! Bir de şu Deniz Gezmiş her 6 Mayıs'ta ziyaret edilmese! Bir de 1 Mayıs'ta Taksim'e çıkan 'marjinal' gruplar olmasa! Devrimci hareket bu danışıklığa çomak sokmamalıdır. Devrimci hareket birleşmemelidir. Egemenlerin bu huzursuzluğunu 'Gülen ile DTP barışmalıdır.' diyerek ele veriyor Kütahyalı bir yazısında!

Saldırıların ardı arkası kesilmiyor. Taraf'a buyuruyorlar Taraf da kuyruğuna! Solcu diye sıfatladığı, içi geçmiş, işe yaramazların ağzına mikrofon tutup konuşturuyor. SHP'de genel başkanlığa getirilen Hüseyin Ergün, Taraf gazetesinden Neşe Düzel'e röportaj verdi. Deniz Gezmiş'in Mahir Çayan'ın MİT'çi olduğu vs... yönünde aynı safsataları farklı bir biçimde kustu ihtiyar. Darbelerde solun rolünden bahsetti. Denizlerin, Mahirlerin askerlerle işbirliği olduğu yönünde birbirinden adi suçlamalarla devam etti. Oysa Mahir Çayan, Kesintisiz Devrim'de, "Artık Türk ordusu, oligarşinin halkımıza karşı yürüttüğü baskı politikasının açık ve doğrudan bir aleti olmuştur," diye tek kelimeyle tartışmaya yer vermeyecek bir biçimde çekmiştir çizgiyi. Tabii bunları okumak işlerine gelmiyor. Aynı röportajda Hüseyin Ergün'ün AKP'nin ne kadar özgürlükçü olduğundan bahsettiğini de geçmeyelim.

Sokaklar kimin?

Bir haberi size aktarmak istiyorum. Kocaeli'nin en düzenli yerleşim alanlarından biri olan Yahya Kaptan Mahallesi'ne SEDAŞ"ın trafo soğutma sistemi kuracağız diyerek yaptığı çalışma sonrasında, mahalleliler incelemelerde bulundu. Yapılan incelemeler sonunda konulan klimaların aslında klima olmadığı vatandaşı kandırmak için yerleştirmiş düzenekler olduğu, ekiplerin klima yerine bölgeye standartlara bile uymayan baz istasyonu koydukları ortaya çıktı.

Bakın dini imanı para olan bu kan emiciler, klima takacağız diye gsm operatörü ile antlaşarak baz istasyonu kurmuşlar. Bir tane de yalandan pervane takmışlar oraya dangalaklar, insanların sağlığını hiçe sayarak, onları kandırarak, işlerini görmeye çalışıyorlar.İnsanları aptal yerine koyacaklar.Dergahlarda kendinden geçerek Allah Allah diye kafa sallayan adamların gözünü açıp da bunları görmesi imkansızdır.Ya da bir kanepe bir masa atılıp 'ocak' haline getirilmiş rutubetli odalarda iç mihrak, dış mihrak diye dar bir ufukla paranoyak gevezelikler yapan adamlar bunları fark edemezler.Fotoğraflardan da anlaşıldığı üzere, bu baz istasyonun takipçileri yine devrimcilerdir.Hepsinin sol yumrukları havada protesto gösterileri yapıyorlar.

Çünkü devrimciler sokaktadır. Denizlerin, Mahirlerin, Cevahirlerin meşaleleriyle aydınlatırlar yollarını. Ve bu en basit baz istasyonu olayından, en kanlı petrol oyunlarına kadar, egemenlerin para için ruhlarını satacakları bütün bu adi düzenin farkındadırlar. Devrimcileri yönelik bu pervasız saldırıların nedeni budur!

Son söz olarak bu onurlu hareketi bulandırmak için debelenen bilinçli ya da bilinçsiz tüm şarlatanlara yine ait oldukları dünyadan manidar bir şarkıyı ithaf ederek bitiriyorum:

'Sizin gelmişinizi geçmişinizi siliyorum...'

Dönmeyenler

Öyle keyifli yazıyorum ki
Bu adamlar hem üniversitede var
Hem gazetede yazar
Hem de bozarlar
Asaf Savaş sakat
ve Belgeli Murat
Çok ingilizce bilir
Ama Helsinki'yle güvey girer
Bu özel üniversite randevucuları
Aydın Doğan solcuları
Dünyaya birşey öğreteceklerini
sanırlar
Ekonomi ekonomi diye
Kendilerini unuttukları gibi
Bizleri de unuturlar
Bu adamların listesi
Asaf Savaş Sakat
Belgeli Murat
Ekonomist Mete Tunçay,
Türker Alkan, Füsun Özbilgen
Başlangıç Celal
Laçiner'i saymıyorum
Adları lazım değil
Kendileri lazımlık

Can Yücel

20. YÜZYIL ESAS ŞİMDİ BİTMİŞ!..

İnsanlık derin bir acıyla daha sarsılmış. İnsanlık açısından önem arz eden bir şahsiyet daha aramızdan ayrılmış. Derin üzüntü içindeyiz topyekun. Onun yeri nasıl dolacakmış? Yetim kalan insanlık şimdi ne yapacakmış? Bütün gece uyumadan bunları düşünmüş. Kendini insanlığın refahına, mutluluğuna, kurtuluşuna adamış bilge insan, cesur yürekli Michael Jackson'ı maalesef kaybetmenin üzüntüsü içindeymiş. Biliyormuş ki, bütün kuşağı onun gibi derin acı ve üzüntü içindeymiş.

Canım, şimdi bazı eski kafalı, 80 öncesinden kalma dinozor solcu çıkıp, derisinin renginden utanan, efendileri gibi **'beyaz'** olabilmek için sağlığından olan, küçük çocukları taciz etmekle itham edilen, emperyalist pop kültürün dünyaya yayılmasında misyon sahibi bir insan için neden üzüleyim, diyebilirler. Bunlara laf anlatılmaz, eski kafalı bunlar Mehmet...

Pazar sabahı çıkıp gazete bayiinden gazeteleri aldım. Eve gelip kahvemi hazırladım ve okumaya başladım. En önemli haber bu olduğu için önce Pazar eklerinden başladım okumaya. 'İlah'ımız için ne demişlerdi, görmeliydim. En ilginç olanı *Milliyet Pazar* ekindeki haberdi. Haber şöyle verilmiş. "Güle güle Michael... Michael Jackson kimilerine göre dünyanın en yalnız insanıydı. Ama 80'lerde büyüyen (bizim kuşaktan bahsediliyor burada) kuşak ölüm haberini aldığı Perşembe gecesi hiç uyumadı..."

Donakaldım!.. Nereden biliyordu bu Mehmet benim de uyumadığımı? Yoksa benimle beraber binlerce kişi de uyumamış mıydı? Hemen dördüncü sayfayı açıp, haberin devamını okumaya başladım. Mehmet Tez isimli 'hafif' şeyler yazarı (valla isminin altında aynen şöyle yazmakta: 'Hafif başka şeyler') şöyle bir başlık atmış: **'20. Yüzyıl şimdi sahiden sona erdi!'** Birden irkildim. On yıldır hangi yüzyılı yaşıyorduk? Çağ kapatıp çağ açan bir insanın ölümüne mi şahit oluyoruz yoksa?.. Şaşkınlığı üzerimden atmak için bir sigara yaktım. Arkama yaslandım ve düşündüm. Yoksa ben de mi 80 öncesinden kalma dinozor bir solcuydum. Aman tanrım! Gerçekleri göremiyor muydum?! Kendime geldim ve yazıyı okumaya başladım...

"Cuma sabahı saat 01:30...Telefon çalıyor: 'Michael Jackson ölmüş!' Bir David Lynch film fantezisi gibi. Az sonra uyanacağım, hepsi rüya çıkacak..." Hafif şeyler yazarı Mehmet, hemen televizyonu açmış ve tabi ki CNN'e bakmaya başlamış. İşte o zaman ikna olmuş öldüğüne, ilahların da kıçına pamuk tıkandığına... "İşte şimdi 20. Yüzyıl bitti!" demiş kendi kendine...2000'de falan değilmiş, şimdi bitmiş. Bundan sonra 2012'de kıyamet de kopacakmış, her şey olacakmış... **Zbigniew Brzezinski**'nin *Büyük Satranç Tahtası- Amerika'nın Küresel Üstünlüğü ve Bunun Jeostratejik Gereklilikleri* isimli kitabını okuduğumda bile bu kadar dehşete düşmemiştim insanlık açısından. Meğerse kıyamet emperyalist yeniden paylaşım süreçlerinden değil, bizim Michael'in ölümünden kaynaklanacakmış. Gerçeklerle yüzleşmek irkiltiyor insanı, irkiliyorum...

Hafif şeyler yazarı Mehmet'in giderek ağırlaşan yazısını okudukça görüyorum ki, aklına ilk gelen bir dönemin bittiği olmuş. Ama hangi dönemin başladığından da emin değil. Normal. O da benim gibi olayın şokunu üzerinden atamamış. Bir atsa bulacak hangi dönemin başladığını. Çünkü, iki yüzyıl arasındaki bağ kopuvermiş, köprü yıkılıvermiş. Mehmet öyle diyor... Mehmet hemen arşivini açmış, 83 yılına ışınlamış kendini. Eminim gözleri de nemlenmiştir. Zor iş, nasıl yaptın bunu Mehmet?.. Mehmet anlatmış anlatmış, beni de duygulandırmadı değil... Ama asıl vurucu cümleler yazının finalinde...

"Michael Jackson'ın ölümü, sembolik olarak İkiz Kuleler'in yıkılmasından daha büyük bir travma benim için, açtığı yara daha büyük. O gece bizim kuşak ayaktaydı. Sabaha kadar mesajlar, telefonlar... Bir yakınınızı kaybedince büyürsünüz. Biz artık büyüdük. Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak."

Kuleler yıkılmasın!

Aman tanrım! Birden kendime soruyorum. Neden kuleleri yıktılar o zaman? Ne gerek vardı ki, ABD derin devleti Michael'i öldürseymiş daha büyük bir etkide bulunabilirmiş, yeniden paylaşım sürecini başlatmak için. Düşünemediler mi acaba? Hafif şeyler yazarı Mehmet'in ağır yazılarını hiç mi okumuyor bu adamlar? Anlaşılır gibi değil. Bir de bu ABD think-thank kuruluşlarındaki adamlara akıllı, zeki derler. Strateji üretme merkezlerinin Mehmet'i değerlendirmeye almaları gerektiğini söylemek durumundayım. İnanılmaz bir tespit gücü. Yazı bittiğinde yaşadığım sarsıntıyı kelimelerle anlatamam. Yazık oluyor böyle dehalara, pazar eklerinde...

Önemli bir soru da, gerçekten bizim kuşak o gece uyumadı mı? Birkaç arkadaşımı arıyorum, yok abi deliksiz uyudum diyor kimisi; kimisi valla ben **Neşet Ertaş**'tan *Evvelim sen oldun, ahirim sensin* türküsünü dinleyip rakı içiyordum diyor; kimisi de, "Abi benim uykum kaçmıştı ama, Sivas'ta yakılan arkadaşım aklıma düştü, uyuyamadım," diyor. Allah Allah diyorum, "Ya nasıl olur da bu kadar ilgisiz kalırsınız kardeşim!" sinirleniyorum. "Bir yüzyıl bitmiş, yenisi başlamış, ikiz kuleler ne ki, insanlık modern zamanların en büyük kulesini kaybetti. Kendinize gelin, dünya meseleleriyle ilgilenin biraz!" diyerek kızıyorum 'bizim' kuşağa. Şaşırıyorlar, "İyi misin sen?" diyorlar.

Nasıl iyi olayım? Şu Mehmet gibi hafif şeylerin eline kalmış kalemlerin yapılabilmesi için kesilen ağaçlara mı üzüleyim, yoksa kuşağımın savunuculuğuna çıkan bu tür arkadaşlara yeteri cevabı verememenin derdine mi?.. İnsan bu kadar mı hafif olur kardeşim. Derisinin renginden utanmış, yıllarca rengini değiştirebilmek için doktor doktor dolaşmış bir mahluk için, emdiği memenin yani annesinin rengini taşımaktan hicap duyan bir hafif için, "Bizim kuşağımız hiç uyumadı," demek yaralıyor insanı doğrusu...

Çok değil, daha 93 yılında bizim kuşağımızdan insanların da aralarında bulunduğu 33 canımızın diri diri yakılmasını unutacak mıyız? Ölüm oruçlarında bütün bir sınıflı toplum uygarlığına karşı ayağa kalkan bizim kuşağımızı unutacak mıyız? Sevdalarından vazgeçmemek için sevdiklerinden vazgeçen, geleceğin sahibi olabilmek için geleceklerinden vazgeçenleri unutacak mıyız? Asla! O zaman bu 'kuşak' meselesi dolandığı bele göre değişiyor demek ki...

Mehmet ve diğer hafifler bizim kuşağımız değil. Onlar da tıpkı sanal ilahları gibi sanal olsa gerektir. Sonradan yapılma, suni, plastik, insana benzetilmeye çalışılmış nesnelerdir, kuşağa bizim dolandığımız yerden bakınca... Hafif Mehmet gerçek kuşağını görmek istiyorsa, gözünü Felluce'ye, 1 Mayıs Taksim'ine, Atina sokaklarına, Diyarbakır sokaklarına, Gazze sokaklarına, zindanlara, Latin Amerika halklarına çevirmeli. Ama Nişantaşı kafelerinden 'kuşak' da, tarih de, tarihin sonu da, başı da başka görünüyor demek ki...

Pazar keyfimin içine ettin be Mehmet! Gazete okuyup, kahve içecektim, belge mi, kağıt parçası mı, Fethullah Abi mi örgütledi işi, Genelkurmay asimetrik bi şeyler mi yapıyor, onları inceleyecek, ağır şeyler düşünecektim. Kahve de soğudu, gazeteleri de kaldırıp attım. Zaten yitirilmiş sevdamızın derin üzüntüsünü yaşamaktayken, nerden çıktı bu hafiflik Mehmet?

Ha bu arada, perşembe ben de uyuyamadım dediydim ya, benim uyumama durumumun nedeni başka Mehmet. Bu kadar hafif bir nedenle uykumu kaçıracak değilim. Derin mevzular Mehmet, derin mevzular...

HAKAN SOYDEMİR

ORTALIK ŞOK BELGEDEN GEÇİLMİYOR!

Madem Taraf gazetesi 'AKP yi ve Fettullahı bitirme ' belgesi çıkardı, ben de onu gölgede bırakacak bir başka belgeyi açıklarım. Nijerya'da silahlı faaliyet gösteren 'Nijer Deltası Kurtuluş Hareketine (MEND)' Türkiye den yazılan gizli mektup ve onun cevabı niteliğindeki mektubu ele geçirdim. Öyle ajanlar falan vermedi belgeyi, tamamen postacının adresi şaşırmasından kaynaklı bir durum. Ama yine de 'ŞOK! ŞOK! ŞOK!' tabii...

Nijer Deltası Kurtuluş Hareketi Müdürüne;

Burayı iyi dinle Mr. Kızıl Zenci. Benim adım Polat, sana bu mektubu cennet vatan Türkiye'den yazıyorum. Bu sabah gazetede Shell in borularına saldırdığınızı okudum, hem de bombayla. Her yer benzin olmuş, mazut olmuş. Sen onun litresi kaç para biliyonda mı bombalıyon vatan haini! Nasıl moralim bozuldu anlatamam. Adam taa Avrupa'dan senin memleketine gelsin, kamyon kamyon malzeme, boru taşısın, faprika kursun, sizin gibi açlara iş versin, aş versin, sen git adamın faprikasını borusunu bombala. Olmaz kardeşim.

Senin bu yaptığına vatan hainliği denir. Rus acanlığı az kalır sana. Moskofmusunuz oolm. Alla alla bak aklıma geldikçe elim belime gidiyo, nasıl kuruluyom sana varya, neyseki uzaktasın. Bizim buralarda bi laf vardır 'mermi manyaa' diye ama ne bilcen sen. Burda olsan öğretirdim ben sana ama neyse. Sahi kaç kilometere lan buradan Nijerya?

Hem yazık değil mi onca Nijer Deltalı vatan evladı ekmek yiyo o kapıdan. Olum adam misafir lan bi kere senin memleketinde. Demek ki biz gelsek bizede aynısını yapacanız. Yazıklar olsun size. Beyninizi yıkamışlar sizin. Önce okulunu bitir, eline ekmek al sonra siyaset yaparsın. Aç karnına siyaset mi olurmuş akıllım? Bak biz okuyamadık. Ama saolsun ağabeylerimizin eğlence mekanlarında güvenliği sağlıyoruz icabında. Elimiz ekmek tutuyo yani. Biz bilmiyo muyuz bombayı satırı? Gerçi biliyoruz ama gerektiğinde gerektiği yerde kullanacan layn. Okuyamadık ama hamdolsun okuyanlardan çok üniversitedeyiz, kampüsteyiz. Bizim burada da var sizin soylardan. En çok üniversitede var. Arada ziyaretlerine gidiyoruz. Kapıda zorluk çıkmıyo, özel güvenlikler hep tosunumuz, emniyetten arkadaşlar da kolaylık sağlıyorlar icabında.

Sizin orda yok mu vatanını seven Nijeryalı hiç? Anlaşılan yok ki siz faprikaya boruya saldırıyosunuz. Sıkıysa gelip burada ki borulara saldırsanız ya . Adamı burada nabarlar sen biliyonmu en önce ben dururum o boruların önünde, sarılır savunurum . Yırtarım üstümü başımı iliştirmem kimseyi işveren yabancı sermayenin malına. Adam kaç kişiye ekmek veriyo bi kere. Güvenlikçilik ruhumuzda var bizim. Boru lan bu, mazut var onun içinde. Hem kolay mı geliyo yabancı sermaye bi memlekete?

Aga mazut dedim aklıma geldi, bu arada şimdiye kadar yazdıklarımla kalbini kırdıysam kusura kalma. Siz de aslında ekmeğinizin peşindesiniz bir nevi. Ekmek aslanın ağzında. Hem çok değil mi sizin oralarda aslan. Dişisi mi yeleli oluyodu onun erkeğimi? Hep karıştırıyom. Neyse birader, biz arkadaşlarla gelsekte sizin oralara siz patlatsanız biz bidonlasak nasıl olur. El yanında el etek öpmekten kurtuluruz. Rafineri mazut diye okuturuz biz onu cennet vatan Türkiye'de. Hem oraya da bir yazaane açarız sizin adres de belli olur. Sen de çağırırsın emmioğlu, dayıoğlu yazaanede dururlar . Hepimize ekmek çıkar hepimiz bu vatanın evlatları değil miyiz? Değiliz gerçi. Sahi kaç kilometre lan Nijerya? Bi Doblo ayarlarız arkasına kaç bidon sığar ki? LPG parası kurtarırsa kıllı iş ha!..

Kardeşin Polat

***

Sevgili Polat ;

Öncelikle Türkiye'den bir mektup almak bizi bir hayli şaşırttı. Dilinizi bilmediğimiz için burada yaşayan bir Türk vasıtasıyla mektubunu okuduk. Bu arkadaşın adı Selim. Kayserili. Havlu bornoz işiyle uğraşıyor kendisi. Nijeryalı bi kızla göstermelik bir evlilik yapıp oturma izni almış. Aslında normal gelse de olurdu Nijerya kanunlarına göre.

Polatçığım şşşşş... Ben Selim bunların bana dediklerini yazarmış gibi yapıyorum çaktırma, ben sana işin özünü anlatayım. Bildiğin gibi buralar petrol yatağı, maden yatağı. Amerikalısı, Avrupalısı biliyo bunu tabii, ilmini fennini procesini alıyo geliyo buraya. Kuruyo mu sana tesisi. Basıyo mu düğmeye. Bilek gibi petrol yemin ederim. E işçi lazım olunca da diyo ki bunlara, gelin çalışın. Bak ne güzel hem toprağın altındaki kuzuyu paraya çeviriyo. Hem de sana iş veriyo. Tamam, maaşlar biraz düşük müşük ama iş buldun çalış be kardeşim. Sopa buldun kaç. Haha Ha. Neyse. Azıcık ağaç mağaç kesmiş bu ecnebiler, toprağa falan petrol dökülmüş azıcık. Zaten bu adamlar da yer arıyolar nümayiş için bomba için. Önce uyardılar. İşçiler tahliye edilsin yakacaz buraları dediler. Sonra da güm güm canım boruları patlattılar. Nerden baksan o borunun metresi dünyanın parası. Milli servet ya havaya uçurulur mu hiç? Gerçi ben toplattım hurdaları şimdi Kırşehirli bi arkadaşa satıyom. O da memlekete satıyo herhalde. Neyse. Durum bundan ibaret.

Bu arada sen canını sıkma biz dökülen benzini mazutu da ziyan etmiyoz. Biz o işe çoktan girdik tosunum. Siz giderken biz döneli bir hayli olmuştu yani. Sen taa Türkiye'den heveslenme hiç. Ben dökülenleri, bidonu yedi dolardan toptan veriyom gidiyo. En kral Arap şeyhleri mesaj atıyo, bize de ver şu kadar kaparo verelim falan diye ama vermiyom. Senet yok sepet yok canlı para. Ucuz ama ne yapalım, dökülsün çevreyi mi kirletsin şimdi... Hadi su kurnazı görüşürüz. Kızmak yok. Kızmak yok..

Nijer Deltası Kurtuluş Hareketi
Adına
Ağabeyin Selim

HAKAN KURTULDU

RED kültür

...
Bir İstanbul biliyorum
Yağmurlarla yıkanacak
Astım soluyorum
Bir aşkın hesabı görülmedi
Taksim meydanında...

Bir ses asılı kaldı
Dolmabahçe açıklarında
Soluklandır.
Bir ıssızlık çöktü
İşçi mahallelerine
Bir mum yak
Bir meşale
Yahut aydınlatma fişeği
Karanlığı arala
Vaktidir...

Yüreğimi
Yüreğine getiren
Yolu yürüyorum
Buluş benimle...
...
Toprak sürülü
Tohum ekili
Kadınlar gebe
Gökyüzü rüzgarlı
Bulutlar yüklü
Koptu kopacak fırtına
-o'gün orada olacağım-...

Dolmabahçe önlerindeyim
Hüzünlüyüm
Öfkeliyim
Hırçınım...
Adalı balıkçılara sözüm var
Bir İstanbul biliyorum
Çaresi yok
Alınacak...
...

Sanatçı dostlarımızın renklendireceği açılışımıza tüm okurlarımız davetlidir...
11 Temmuz 2009 Cumartesi, Saat 18:30
İmam Adnan Sokak, No 18, Kat 2-3-4
Beyoğlu, İstanbul

FİLİZ ASLAN

Geleceğin profesörleri eylemde!

Onlar bir idealin peşine düşüp son derece düşük ücretlerle çalışmayı göze alan genç bilim insanları. Bilim yapma, bilimi toplumun başka kesimlerine yayma görevi üstlenerek yıllardır akademik alanda yoğun bir çalışma yürütüyorlar. Üniversitede kendilerine yüklenen onlarca angarya ile uğraşmak zorunda kalarak tezlerini yazıyor, bilimsel makalelerini hazırlıyorlar. Şimdi bir eleğin üstüne konuldular. Onları elek üzerinde sallayan makinenin adı YÖK. 12 Eylül artığı bu makine onları 'Kalite-Kalitesizlik' deliğinden zorla geçirmeye çalışarak üniversiteleri piyasa modeline açıyor. Onlar kendi gelecekleri ve toplumun bilime ulaşma hakkı için mücadeleye soyundular. Genç akademisyenler üniversiteyi terk etmiyor, basın açıklaması yapıyor ve çeşitli uyarı eylemleriyle sorunlarını topluma duyurmaya çalışıyor. Bu sayımızda, İ.Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde araştırma görevlisi olan Ali Şahin ile bir söyleşi yaparak araştırma görevlilerinin kadro sorununa vurgu yapmak istedik.

İ.Ü. araştırma görevlileri olarak geçtiğimiz Mart ayından bu yana çeşitli etkinlikler yapıyorsunuz. Bunlardan birisi de '1 Temmuz Günü Uyarı Eylemi'ydi. Süreci kısaca özetler misiniz?

Evet öncelikle İstanbul Üniversitesi kapsamında, sonrasında da yurt çapında bir süredir YÖK yönetiminin uygulamalarına karşı mücadele ediyoruz. Bizim bu mücadele sürecinde amacımız şu: Geçtiğimiz yılın 31 Temmuz günü YÖK tarafından alınan ve tüm üniversite yönetimlerine gönderilen bir karar uygulamada bir takım değişiklikler yarattı. Hâlihazırda üniversitede doktoralarını yapan ve YÖK Kanunu'nun 50/d maddesine bağlı olarak istihdam edilen araştırma görevlilerinin doktoraları bitince 33/a maddesine geçirilmesi şeklindeki uygulamaya son verildi. Daha önceden yapılan uygulama şu yönde idi; bizler YÖK Kanunu'nun 50/d maddesine göre çalışan araştırma görevlileriydik. Çarpıklık daha en başından başladı. Bizim üniversiteye alınırken statümüz 50/d olarak belirlenmişti ama doktoralarımız bitince atanacağımız kadro 33/a olarak ifade edilmişti. Bu güne kadar gelen uygulama böyle idi. Aslında statü olarak iki madde arasında bir ayrım bulunmuyor. Belli bir kısmımız 50/d maddesinde istihdam edilirken belli bir kısmımız 33/a maddesine göre istihdam edildi. Dolayısıyla aynı işi yapan kişiler arasında ikili bir statü yaratıldı. Ancak YÖK yönetimi 31 Temmuz'dan sonra yaptığı değişiklikle araştırma görevlilerinin doktoraları tamamlanınca merkezi bir sınava tabi tutulacaklarını, başarılı olanların atamalarının da merkezi bir şekilde yapılacağını ilan etti. Fakat biz bu yönetmeliğin bizi kapsamadığını iddia ettik bu zamana kadar. Üniversite yönetimleriyle yaptığımız görüşmelerde de bu görüşümüzü dile getirdik.

Neden kapsamıyor, açabilir misiniz?

Gerekçemiz şudur. Biz zaten araştırma görevlileriyiz. Yani üniversitenin asli kadrolarıyız. Bizler bordrolu olarak çalışıyoruz. Gelir vergisi veriyoruz. YÖK Başkanı 50/d maddesine göre araştırma görevlilerinin burslu öğrenci olduğunu ifade etti. Bu doğru bir yaklaşım değil. Hiçbir burslu öğrenci gelir vergisi ödemez ve kendisi adına bordro düzenlenmez. Sayın YÖK Başkanının dile getirdiği kanun dışı bir söylemdir. Bu kanunla ortadadır. 50/d maddesine göre çalışan araştırma görevlileri ile 33/a maddesine göre çalışan araştırma görevlileri arasında statü olarak fark bulunmamaktadır. İkisi de doktora öğrenicilerinin başarılı olanlarının kadroya atanmasıyla ilgili söylemdir.

Kaliteli eleme!

Siz asistanlığa başlarken böyle bir açıklama yapılmadı değil mi?

Evet, şöyle düşünün; YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan, NTV'ye yaptığı bir açıklamada, "Biz üniversite kaliteyi arttırmak istiyoruz. Bu nedenle eleme yapacağız," dedi. Bu çok ciddi bir sorun. Biz üniversite araştırma görevlileri olarak bütün işleri yapan, gerektiğinde sınava giren, gerektiğinde kâğıt okuyan, gerektiğinde idari işlere koşturan, laboratuarda saatlerce çalışan insanlarız. Kişisel araştırmalarımız ve tez çalışmalarımız dışında birde angarya işlerle uğraşmak zorunda bırakılan bir kesimiz. Bizler üniversite emekçileriyiz. Hal böyle iken 9-10 yılını üniversiteye vermiş araştırma görevlilerine siz kalitesizsisiniz demek çok ciddi bir yaklaşımdır. Burada asıl sorun kalite ya da kalitesizlik değil. YÖK çok sistemli bir biçimde kadrolaşma sürdürüyor. Bugün üniversite sistemi toptan değiştirilmek isteniyor. Bologna Sistemi denilen sistemle üniversite piyasaya açılıyor. Piyasa koşulu olarak da önce üniversite içindeki akademik yapı değiştirilmek isteniyor. Amerikan sistemi yerleştirilmek isteniyor. Bunun bir parçası olarak da kadrosal dayatma ortaya konuluyor. Şu an bizim üniversite sistemimize baktığımızda tamamıyla usta-çırak ilişkisine dayanan bir sistem olarak ifade edebiliriz. Sistem şöyle işliyor: Bir hoca bir asistanı alır ve yanında yetiştirir. Belli bir alanda ustanın yanında yetişen uzmanlaşan ve bilgisi derinleşen kişinin kalitesi artar. Bilim ancak bu şekilde kaliteye ulaşır. Bir alanda yoğunlaştıkça, uzmanlaştıkça o alandaki kişinin birikimi dolayısıyla kalitesi artar. Asistanlık süreci böyle bir süreçtir. Şimdi YÖK'ün getirmek istediği sistem ile bu uygulama yok edilmek isteniyor. Artık usta- çırak ilişkisi içinde şekillenmiş bir sistem yerine hoca hangi tarikattan ise ona yakın bir takım kişilerin yukarıdan atandığı bir sistem getirilmek isteniyor. Hiç emek vermemiş, çıraklık sürecini yaşamamış bir takım tarikat üyeleri ya da birilerine yakın isimler bu kadrolara getirilecekler. Bunun da kaliteyi arttıracağı iddiası bulunuyor.

Bugüne kadar araştırma görevlileri olarak bu uygulamaya karşı ne tür etkinliklerde bulundunuz?

Daha başından itibaren YÖK'ün bu uygulamalarının hukuk dışı olduğunu iddia ettik. Kendi bölüm başkanlıklarımızla yaptığımız tüm görüşmelerde doktorasını bitiren arkadaşlarımızın derhal kendi kadrolarına yani 33/a kadrosuna geçirilmesini önerdik. YÖK, 26 Kasım 2008 tarihli bir kararla bu kadroların 33/a 'ya asla geçirilemeyeceğini bildirdi. Bizim ısrarlı taleplerimiz sonucunda, İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü, doktorası biten 13 arkadaşımızı 33/a kadrosuna geçirdi. Ancak YÖK, üniversite yönetimlerine gönderdiği bir tehdit yazısı ile bu uygulamanın önünü kesti. Bunun belgesi de bulunmaktadır. YÖK Başkanlığı, İzzettin Özgenç eliyle gönderdiği bir yazı ile tehdit ederek bu kadroların tekrar 50/d kadrosuna geçirilmesini istedi. Üniversite yönetimi de bu yazı karşısında 33/a'ya geçirilen kadroları iptal etti ve onların tekrar 50/d'ye göre çalıştırılmasına karar verdi. Şu an itibarıyla durum bu şekilde devam ediyor. Tabİ bizler bu süreçte boş durmadık, hukuksal süreci başlattık. YÖK'ün kararına karşı Danıştay'a dava açarak, YÖK'ün 26 kasım tarihli kararı hakkında yürütmeyi durdurma aldık. Bu bizim açımızdan çok önemli bir hukuki başarı idi. Çünkü daha başından itibaren YÖK'ün hukuk dışı davrandığını iddia etmiştik, bu şekilde bunun hukuki olarak kabulünü sağladık. Bugüne kadar yaptıklarımıza gelirsek; 5 Mart 2009 günü bu karar geri alıncaya kadar üniversiteyi terk etmiyoruz diye bir eylem yaptık. 27 Haziran 2009 günü Taksim'de bir basın açıklaması yaptık. 1 Temmuz 2009 günü, "1 Temmuz Rektörlüğü Uyarı Eylemi" gerçekleştirdik. Bu şekilde tüm üniversitelerde asistanların gücünü gösterdik.

Sizlerin uzmanlaşma ve emek sürecinize biraz daha dönmek istiyorum. Bunu biraz daha açabilir miyiz?

Bizlerin kaliteli olmamız isteniyor. Bunu örnekleyelim isterseniz: diyelim ki Cumhuriyet Dönemi'nde 10 yıllık bir dönemi doktora tezi olarak hazırlayan bir arkadaşımız var. Belli bir birikime bağlı olarak alanında kaliteli bir duruma ulaşıyor gerçekten de. Bu alanda yoğunlaşıyor. Şimdi siz bu uygulama ile 7–8 yıl bu alanda çalışan bir araştırma görevlisinin yerine dışarıdan paraşütle getireceğiniz bir kişiyi yerleştiriyorsunuz ve bunun adına da kalite diyorsunuz. Kalite birikimle ölçülebilir bir kavramdır. 7–8 yıl belli konuda uzmanlaşmış bir kişiyi kalitesiz kabul etmek doğru bir tutum değildir. Ayrıca dışarıdan gelen, bu alana emek vermemiş bir kişiyi kadroya geçirmek de kalite arayışı dışında bir başka yaklaşımı ifade eder diye düşünüyorum. YÖK yönetimi kalite konusunda ALES'i ölçü alıyor bu durumda. ALES'te başarılı olanların kaliteli olduğunu düşünüyor. ALES'e biraz değinmek istiyorum. Hepimiz ALES sınavına girmiş araştırma görevlileriyiz. Eskiden 70 üzerinden 50 alındığında

başarılı kabul ediliyordu Şimdi 100 üzerinden 70 alındığında başarı kabul ediliyor. YÖK başkanı bunu ölçüt olarak kabul ediyor. Bizler LES'e ya da ALES'e girmiş ve orada başarılı olmuş kişileriz. Ayrıca, Yabancı Dil Sınavı'nda da başarılı olmuş kişileriz. Dolayısıyla YÖK'ün istediği bütün ölçütler içinde yerimizi alıyoruz. Kalite kavramı bu ölçütlere göre oluşturuluyorsa bizler zaten YÖK'ün ölçütlerine göre kaliteli elemanlarız. Ama bu gün kalite kavramı değiştiriliyor. Bu bilinçli bir uygulama, kadrolaşma meselesi. Örneğin Malezya'da ne konuda doktora yaptığı belli olmayan bir kişinin burada belli bir alanda yıllarca derinleşen bir kişiden daha kaliteli olduğunu düşünmek ve onu bu kişinin yerine getirmek sanırım gerçekçi bir yaklaşım olmayacaktır.

Ne performans ama!

50/ d'ye göre seçilen araştırma öğrencileri zaten YÖK'ün kendi ölçütlerine göre seçilmiş kişilerdir. Burada başka ölçütler koymaya çalışmak kurumun kendi koyduğu ölçütlerle çelişmesi anlamına gelmiyor mu?

Evet, bu çok önemli bir konu. Biz Yüksek Lisans Programı için LES ya da ALES'e başvurduk. O sınavlardan geçtik. Sonra Bilimsel Yeterlilik Sınavı'na girdik. Sonra Yüksek lisans bitti, doktorada yine aynı sınavlara girdik. Doktora Yeterlilik Sınavı'na girdik. Üstelik bu sınavlardaki ortalamalarımız öyle sıradan ortalamalar değil. 70–80 ortalamalarla girdik bu sınavlara. Doktora yeterlilik sınavları genellikle 80 ortalama ile alınır. Biz geldiğimiz yere dişimizle tırnağımızla çabalayarak geldik. Bunun da böyle bilinmesi gerekir. Kesinlikle sizi eleyeceğiz, üniversitelerde kalite düşük, kaliteyi arttıracağız diye bir söylem gerçek dışı bir söylemdir.

Size 7–8 yıl sonra 50//d ya da 33/a diyerek başka yerlere gidin deniliyor. Peki, belli bir alanda yıllarca çalışmış kişiler nereye gitsin?

Evet çok doğru bir alana temas ettiniz. Üzerinde çalışılan uzmanlık alanlarının her üniversitede karşılığı yok. YÖK Başkanı çıkaracakları kanun değişikliğinde 2 yıl gibi bir geçiş dönemi olacak sonrasında da isteyen isteği yerde kadrosunu bulacak dedi. Oysa bugün üniversitede yerleştirilen sistem performansa dayalı bir sistem. Performansa göre iş yapılıyor. Bu uygulama yardımcı doçentlere ya da doçentlere doğru ilerleyecek. Üstelik söylediğim gibi karşılığı olmayan bölümler var. Bu insanlar gidip hangi üniversite hangi kadroyu bulacaklar? Diyelim ki 25 yaşında asistan olmuş, gelmiş 32 yaşına bunlar bu süre içinde zamanını belli alanda uzmanlaşarak geçirmişler. Şimdi 30 yaşını aşmış bir kişinin hangi üniversite hangi alanı yaratması bekleniyor. Belli bölümü çoluk çocuk sahibi bu kişilerin kendi yaşamlarını yeniden kurmaları bekleniyor. Son derece acımasız bir yaklaşım diye düşünüyorum. YÖK yönetiminin şu anki pervasızlığı diye düşünüyorum. Dolayısıyla yeni insanlar yetiştirmek üzere görevli kişileri kapının önüne koymak ve onlara git sen kendine yeni iş bul demek insanlık dışı bir uygulama. Başka fakültelerde karşılığı olmayan insanlara git ne iş bulursan onu yap demek bir yerde.

Yani kayıp insan gücü diyebilir miyiz buna?

Tabiİ siz üniversitenin genç birikimini yok ediyorsunuz yaptığınız bu hareketle. Bunu yapmakla zaten üniversitenin geleceğiyle oynamış oluyorsunuz. Biz en başında bu işe başlarken yani haklarımızı aramak için yola çıkarken aslında üniversiteye ve ülkeye sahip çıkma meselesi olarak gördük bunu. Bu gün üniversitenin genç birikimi ortadan kaldırılırsa bundan üniversite öğrencileri ve gençlikte etkilenmiş olacak; dolayısıyla toplum da bundan etkilenecek. Toplumun bilimi edinme, bilime sahip olma ve bilimi kullanma yeteneği ve birikimi de ortadan kalkmış olacak diye düşünüyoruz.

Biraz da önümüzdeki süreci konuşabilir miyiz?

33/a ya geçişler 9 Eylül Üniversitesi ile Ankara Üniversitesi'nde başladı. Buna karşın YÖK yönetimi İstanbul Üniversitesi yönetimine ısrarla baskı yaparak 33/a'ya geçişlerin önünü kesmeye çalışıyor. Bu konuda her üniversitenin rektörlüğü sorumlu. İstanbul Üniversitesi'nde bu mesele çözülürse; bu kadro geçişi yapılırsa bunun tüm Türkiye'ye yayılacağı endişesi var YÖK yönetiminde. Bu baskı ve ısrar bundan kaynaklanıyor. Biz de şu an belirsiz olan durumu ortadan kaldırmak ve tüm doktorası devam eden, yüksek lisansı devam eden araştırma görevlilerinin yani 50/d kapsamındakilerin 33/a kapsamına geçirilmesini istiyoruz. 9 Eylül Üniversitesi'nde bu geçişler başladı, Ankara Üniversitesi'nde bu geçişler başladı. Üstelik Danıştay YÖK Yönetim Kurulu Kararı'nın yürütmesini durdurdu. Dolayısıyla İ.Ü. Rektörlüğü de bu uygulamayı başlatmak zorundadır. Aksi halde bilim alanındaki bir kurumun hukuk dışı davranması söz konusudur. Biz de üniversite yönetiminin bu hukuk dışı uygulamaya son vermesini istiyoruz.

Dediğiniz son derece önemli. İki büyük üniversite bu geçişler yapılmış. YÖK'ün kendi bünyesindeki üniversitelerde böyle ikili üçlü statülerle yol alması anlaşılır bir durum değil gerçekten de. Bilimsel ölçütleri zedeleyici bir durum ...

Elbette, burada hiçbir sorun yoktu geçmişte. Şu anda son derece maksatlı bir şekilde uygulama başlatıldı. İ.Ü. Yönetimi kendi fikrine uymayan kadroları dışlayarak kendi fikriyatına uygun kadrolar yaratarak bilimsel özerkliği yerle bir etmek istiyor. Bu kadar ısrarcı alınmasının nedeni de bu. Rektörlerin elindeki bu yetkiyi bu denli ikili biçimde kullanması bunun göstergesi.

Toplumun diğer kesimlerinden size olan destek nasıl gelişiyor?

Az önce de söz ettiğim gibi bu üniversitelerin kadrolarına sahip çıkılmasının ötesinde toplumun bilimi elde etme sürecine bir müdahaledir. Dolayısıyla toplumun tüm kesimleri ile bu meseleye sahip çıkması gerekmektedir. Sorun sadece akademisyenlerin bir sorunu değildir. Meseleyi böyle algıladığımız için Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği ve bu alandaki sendika ile başından beri birlikte hareket ettik ve tüm toplum kesimlerini de bu sorunla ilgili duyarlı olmaya davet ediyoruz.

ESİN TEPE

Direniş notları

RED'in geçen sayısında direniş notları dosyasındaki grev röportajlarında bahsi geçen Direniş Platformu görüşmeleri sürüyor. Aslında yakından tanık olduğumuz bir gerçeklik var ki, o da bu platformun fiilen atv-Sabah grevcilerinin eylem yerlerinde kendiliğinden oluşmaya başladığıydı. Çok çeşitli partiler, sendikalar, sivil toplum örgütleri, dernekler, öğrenci grupları, birçok fabrika direnişçisi ve grevcisinin ziyaret akınına uğrayan atv-Sabah grevinin asıl önemi İstiklal caddesinde 100. güne dek yaptıkları yürüyüşlerle belli oldu. 1 Mayıs'ın hemen sonrasındaki gün yapılan o fevkalade yürüyüşte –birçok fabrikadan, plazadan, grevci, direnişçi, öğrenci, herkes kendi grev dövizleriyle parti bayrağı değil 'grev-direniş' dövizleriyle desteğe gelmişlerdi- hatırlıyorum da, Desa ve LC Wakiki mağazalarının önüne polis barikat kurmuştu. Yapılan yürüyüş atv-Sabah'ın yürüyüşüydü ve diğer geçen yürüyüşleri boyunca böyle bir durum pek yaşanmamıştı. İlk bir ay böyle geçti. Ta ki diğer grevciler ve direnişçiler de kendilerini atv-Sabah'ın arkasında gösterene dek. Bu şu ya da bu parti, şu ya da bu sendika istediği için değil, işçiler sorunlarının ortaklığıyla, yan yana olmayı en kısa zamanda eylemlerini ortaklaştırmayı düşündükleri için böyle oldu. Ve bu atmosferde yani sık sık attığımız, "Yaşasın sınıf dayanışması!" sloganın ete kemiğe bürünmeye başladığı zamanda Meha tekstil işçileri kazandı. Meha için gerçekten büyük bir şanstı. Ne yazık ki bu diğer grevciler, direnişçiler için böyle olmadı. 4–5 haftadır atv-Sabah grevcileri polis barikatına takılıyor. Ama medyada sürekli sansür yiyen atv-Sabah grevcilerinin seslerinin de bu kısmen kendiliğinden oluşan direniş platformuyla ulaşması gereken yere ulaştığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Direnişlerin akıbetine dair geçtiğimiz 14 Haziran'da çeşitli işyerlerinden direnişçilerin katıldığı ve Kapitalizm-Kriz-Örgütlenme başlıklarıyla bir forum düzenlendi. Bu yılın yarısından itibaren sıkça duyduğumuz bir cümleyle başladı forum. Hem sıkça hem en basit en yalın ama yılın en kuvvetli en etkili sözüyle. IBM işçisi Nedim Akay, "Biz, beyaz yakalı olduğumuzu düşünüp şımaran kesim, bizler işçi olduğumuzu öğrendik!" Hakikaten bu kadar basit kısa bir cümle insanı öyle bir kendine getiriyor ki! Kapitalizmin çözümüne giden ve bununla birlikte örgütlülüğün yolunu açan temel adım bu değilse nedir? Doktorlar gazeteciler öğretmenler vs. kendine beyaz yakalı diyen tüm ücretliler, evet işçisiniz ve patronunuz sizi istediği an kapının önüne koyabilir...

Başka çarpıcı bir konuya Sinter direnişçileri değindi. Son zamanların işten atma bahanesi, şu meşhur kelime: 'Performans'. İzlediğim bütün işten çıkarmalarda bir performanstır tutturulmuş gidiyor. Bu, kapitalistlerin krize çözüm önerilerinde geçen 'performansına göre ücretlendirme' taktiği oluyor. Kime ve neye göre performans?! Olsa olsa buna karşı mücadele etmeyen sendikaların performansı düşük olur!..

Sendika demişken, foruma katılan herkesin vurguladığı, 'Sendika nedir? Nasıl olmalı?' soruları önemliydi. Grev işçi sınıfının okuludur boşuna denilmemiş. Uzun süredir sendika liderliklerinin ne menem liderlikler olduğu tartışılıyor. Yeni mücadele dönemi, işçi sınıfının sendikasına sahip çıktığı ve tüm bu milletvekili olma hayalleriyle yanıp tutuşan kravatlı pezevenkleri defettiği bir dönem olmak zorundadır.

Bir diğer mesele de 'yasa' meselesi...

Öncelikle Emine Aslan'ın ağzından aktarayım bunu: "Biz yasalar için mücadele etmeliyiz. Yasaları değiştirmeliyiz. İşe iade davamızı kazansak ne olacak? İşe alıp almamaya patron karar veriyor. Oysa işçi karar vermeli. Tazminatını verip gönderiyorlar işçileri. İşe devam edip etmeyeceğini işçiye sormuyorlar bile." Bu yasa meselesini birçok sendikanın dillendirmediği gerçek. Emine Aslan henüz greve yeni başlamışken dinliyordum, bir de şimdi dinliyorum. Bugünkü Emine Aslan'la o günkü Emine Aslan arasındaki fark, kısacık zamanda 'grev okulu'nun verdiği eğitimden kaynaklanan fark işte!.. Grev okullarında, direniş yerlerinde başında türbanlarıyla polisine devletine yasasına sendikasına kafa tutan kadınlar var. Meha'da böyleydi Desa'da böyle ev yıkımlarında Başıbüyük mahallesinde de böyleydi, KENT A.Ş.'de de böyle...

Ve arı haller, doğru haller kendini böyle kendiliğinden de olsa gösterecek ve yayılacak. Fabrikasından eve evden fabrikaya giden, 'ev kızı' terbiyesi adı altında patron baskılarının yanı sıra ataerkil yapıyla boğuşan ya da direkt boğulan kadınlar, gördüler mücadele alanlarında özgürlüğün nasıl elde edildiğini ve nasıl başka bir insan olunabileceğini...

Şimdi birlik daha da kuvvetlenmeli. En önemlisi, kazanan mücadeleden çekilmemeli. Yeni bir dönemi başlatma imkanı var ve bunu ancak birliği daha da geliştirerek başarabiliriz...

VE ŞAFAK SÖKERKEN...

Eski Çin'de idam mahkûmlarının son gecelerini hep birlikte neşe içinde geçirmelerine izin verilirmiş. Mahkûmlar, cellat da aralarında olmak üzere, hep birlikte sabaha kadar şarkılar söyler, en sevdikleri yemekleri yer ve pirinç rakısı kadehlerini peş peşe yuvarlayıp mutlu olurlarmış. Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte cellat, ansızın hareketlenip palasını çeker ve hafiften çakırkeyif mahkûmların kellesini, tırpanla başak biçer gibi alıverirmiş.

Yine böyle bir infaz ayininde mahkûmlar, sabahın ilk ışıklarına kadar pek güzel eğlenmişler, şarkılar söyleyerek yiyip içmişler. Derken güneşin ilk ışıkları dağların arasından görünmüş. Fakat hiçbir şey olmamış. Mahkûmlardan biri, cellada sormuş: "İnfaz neden gecikti?" Cellat, "Gecikmedi ki," demiş. "Fakat kellelerimiz yerli yerinde duruyor," diye diretmiş mahkûm. "Size öyle geliyor," demiş cellat, palasına bulaşan kanı göstermiş mahkûma. Dehşete kapılan mahkûm, "Nasıl yani?" diye mırıldanmış. "Ben çok hızlıyımdır," demiş cellat. "Ayağa kalktığın anda kellen kucağına düşecek."

Kıssadan hisse: Kelleniz çoktan gitmiş olabilir, ancak siz bunu henüz fark etmemiş olabilirsiniz. Organ kayıplarında da aynı şey olabilir. Mesela tren bacağınızın üzerinden geçmiş, ama siz hâlâ koştuğunuzu sanıyorsunuz. Ya da kopmuş kolunuz sürekli kaşınıyor. Uydurmuş gibi olmayayım ama, buna galiba "tepki gecikmesi," gibi bir şey deniyordu. Bir şey olmuş, ama siz olan şeyi henüz idrak edemediğiniz için olmamış gibi davranıyorsunuz. Kellenizin hâlâ yerinde olduğunu sanıyorsunuz, gerçeği anlamanız için ayağa kalkmanız gerekiyor.

"Böyle salaklar ..."

Bütün bunlar, 'irticayla mücadele belgesi'yle ilgili haberleri gazetelerde okurken aklıma geldi. Kurmay Albay, bir 'irticayla mücadele belgesi' hazırlıyor. Belge, 'AKP'yi ve Fethullah Gülen Hareketini Bitirme' planlarını içeriyor. Bütün medyanın ve okur yazar halkımızın, askeri ve sivil savcıların, AKP ve bütün muhalefet partilerinin olanca hukukçu ve kurmaylarının, bu arada elbette yabancı ülkelerin istihbarat örgütlerinin de, çözmeye çalıştıkları vahim problem şu: Belge sahte mi, yoksa gerçek mi?

Genelkurmay Plan ve Prensipler Dairesi'ne verilen bir emirle,

Genelkurmay'ın kozmik-elektromanyetik-psikodinamik korumalı alt kat odalarında ('netekim' Kenan Evren de 12 Eylül Darbesi'ni gazeteciler bina ışıklarının yandığını görmesinler diye bu odalarda hazırlamıştı) yetkili personelce mi hazırlandı, yoksa Albay korkunç bir cuntanın liderlerinden mi emir aldı, yoksa F-tipi polis köşeye sıkışan ve gardını yüksek tutmaktan yorulmuş TSK'ya bir darbe daha indirmek için böyle bir belge tanzim ederek basına mı sızdırdı?

Herkes bu sorulara yanıt aramakta, kulaklar tank paletlerinin geceyi tırmalayan o tanıdık seslerini beklemekte, eller tetikte ve bu kez 'ricat' etmeyeceğini haykıran Başbakan'ın başı bir demokrasi haresiyle şenlenmekte (burada durup, tankın üzerinde demokrasi ilân eden Boris Yeltsin'i hatırlayalım!), senaryolar ve olasılık planları havalarda uçuşmakta...

Tabii biz de bütün bunlardan geri kalacak değiliz. Bizim de bir senaryomuz var. Şöyle:

Hayatı boyunca bu türden raporlar, lahikalar, andıçlar yazmış ve okumuş olan Albay, sıcak bir gecede uykusu kaçınca, çizgili pijaması üzerinde olduğu halde evinin balkonunda karpuz yiyip serinlemeye çalışırken, "Eski güzel günler olsaydı, TSK şu AKP ve Fethullah hareketini nasıl bitirirdi," düşüncesinin cazibesine dayanamayıp laptop bilgisayarını kucağına alır ve bir mücadele planı yazar. Planın hard diskte terk edilmesine razı olmayan Albay, evindeki yazıcıdan bir çıktı alır, bir refleks olarak belgenin altına ismini yazar, imzalar ve görüşlerini bazıları avukat olan arkadaşlarına 'bilgi için' yollar. Bir polis belgeyi bulur, fotokopisini çeker ve İstanbul'un romantik köşelerinden birinde, diyelim ki Akıntıburnu'ndaki deniz fenerinin dibinde, Attila İlhan'ın deyişiyle 'müphem' ve sisli bir gece yarısı, *Taraf* gazetesinin muhabirine elden teslim eder.

Geçmişteki benzerlerine, gece yarısı muhtıralarına, andıçlamalara kıyasla çok basit bir olay bu aslında. Ancak devletin iki kanadı arasında bir hesaplaşma varsa, çok basit olayların bile büyük sonuçları olabilir. İştahlar kabarır en azından; düşman kal'asına karşı muazzam top atışları başlar.

Mesela, *Taraf* gazetesinin romancı müsveddesi başyazarı, 'Albayı Verin!' başlıklı bir yazı yazdı. Sanki kendisi bir başıbozuk paşası; topçu bataryasının üzerine çıkmış, karşı mevzideki mağluplara haykırıyor: "Albay, siperden çık, eller havada yaklaş! Asker, tüfek çat! Rahatta bekle!" Arkasına Fethullah Hocaefendi Hazretleri'nin Amerikancı başıbozuk sivil toplum ordusunu ve sermaye gücünü almış, bağırıyor adam. Yani dünyanın herhangi bir silahlı kuvveti, bu kadar baskı karşısında darbe yapacağı yoksa bile niyetini bozabilir. Şöyle diyebilir: "Bunca ağzı kıllı adamın önünde, tilkinin bağlayıp, çakalın çözdüğü hayvana aslan mı denir? Ben böyle demokrasinin ta içine!.." Neyse ki dünya dengeleri diye bir şey var. Amerika onları dengeli biçimde kollarından yakalamış. Polisin kum torbası olmuşlar. Ruhlarını teskin etmek için Huntington ve Max Weber okuyorlar.

Aslında bu rapor konusunda en doğru yorumu, gene bir asker, emekli Amiral Attila Kıyat yaptı: "Darbe, zeki ve cesur insanların işidir," dedi Amiral, "böyle salaklar darbe yapamazlar."

Velev ki...

Velev ki, bu raporu TSK hazırlamış olsun... Öncelikle şunu saptamak gerekir. Devlet denilen örgütlenme biçiminin silahlı kuvvetleri vardır. Bu güç barış zamanında devamlı harp oyunları yapar ve ülkenin dış ve iç siyasetinden tamamen bağımsız olarak, savaş ve çatışma, iç ve dış güvenlik senaryoları üretir. "Düşman bize şuradan saldırırsa, biz şurada mevzileniriz", ya da, "Komünistler ayaklanırsa, önce sendikacıları tutuklarız," "Hükümet, iç ayaklanmaları bastıramazsa, şöyle müdahale ederiz," gibi...

Mesela Pentagon'un, iktisadi kriz nedeniyle ABD içinde bir iç çatışma ya da ayaklanma halinde askeri birliklerin iç güvenliği nasıl sağlayacağı, bunun için gerekli kuvvetleri nasıl oluşturacağı konusunda planlar yaptığı, yakın zamanda dünya basınında ve burada da (*Akşam* / Serdar Akinan) haber olarak yer aldı. Benzer planları Hollanda, Yunanistan, Güney Kore, Endonezya, Küba orduları da yapar. Bu, askeriyenin tabiatından gelen bir olaydır ve komünist topluma kadar, devletler var oldukça silahlı kuvvetler, çekirge istilasından, iç ayaklanma ve depreme kadar çeşitli olaylar karşısında 'oyun planları' hazırlar.

Üç kez darbe yapmış bir TSK'nın arşivi muhtemelen bu türden sayısız senaryo, plan ve raporlarla doludur. Arada elbette fark var. Yukarıdaki örneklerde silahlı kuvvetler devletin yürütme gücüyle antagonist bir ilişki içinde değiller en azından. Dolayısıyla,

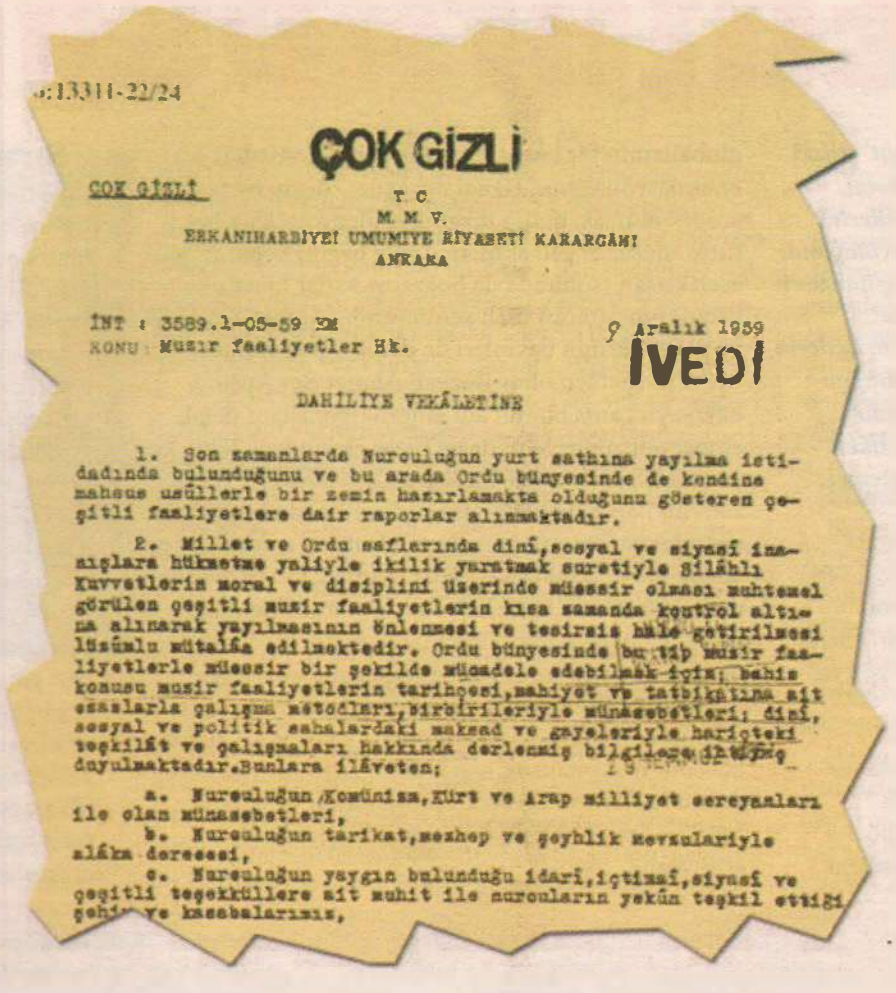

Albay, evindeki yazıcıdan 'belge'nin çıktısını alır, bir refleks olarak altına ismini yazar, imzalar ve görüşlerini bazıları avukat olan arkadaşlarına 'bilgi için' yollar. Bir polis belgeyi bulur, fotokopisini çeker ve İstanbul'un romantik köşelerinden birinde, diyelim ki Akıntıburnu'ndaki deniz fenerinin dibinde, Attila İlhan'ın deyişiyle 'müphem' ve sisli bir gece yarısı, Taraf gazetesinin muhabirine elden teslim eder...

mesela Küba ordusunun Kastro'yu ya da ABD ordusunun Obama'yı ya da Yunan ordusunun Karamalis'i 'bitirme planı' hazırlaması düşünülemez.

Fakat burada düşünülebilir. Neden? Çünkü bu ülkeyi, Fransız Devrimi'nden esinlenen 6 tane Osmanlı Paşası, 'müstevlilerin siyasi emellerine alet olan' Padişah'a isyan ederek kurmuş ve Anadolu coğrafyasında yaşayan halkı, bir ulus-devlet olarak, yukarıdan aşağıya doğru ideolojik bir oluşum içinde kurgulamıştır. Bu ideolojinin sancağı, devlet bürokrasisinin, esas olarak da TSK'nın elindedir. 'Balkan Faciası'ndan bu yana 'bölünme', 31 Mart vakasından bu yana 'irtica' ve Soğuk Savaş döneminde 'komünizm', bu sancaktarın geleneksel korkularını oluşturmuştur. Dolayısıyla bu 'tehditler'e karşı daima plan ve senaryo hazırlar, 'gösteri ve tatbikat' yapar.

Fakat bu ordu, aynı zamanda bir NATO ordusudur. Eski Genelkurmay Başkanı ve Cumhurbaşkanı merhum Cevdet Sunay, bir vesileyle, "Askerin don lastiğini bile Amerika veriyor," demiştir. Gene sağcı bir siyaset adamı olan, eski Meclis Başkanı ve 12 Eylül öncesinin Cumhurbaşkanı Vekili merhum İhsan Sabri Bey, gene bir vesileyle, "CIA bizi kucağına almış, altımızı oyuyor," mealinde sözler sarf etmiştir. Bütün bunlar, rahmetli İsmet Paşa'nın, "Ayı ile yatağa girmek çok tehlikelidir efendiler, ani bir dönüşle sizi bitirebilir," mealindeki sözlerini, sonraki politikacıların pek dikkate almadıklarını göstermenin yanı sıra, Amerika'nın açık desteği olmadan, TSK'nın kendisini tehdit eden odaklarla mücadele edemeyeceğini de ortaya koymaktadır.

...:13311-22/24

ÇOK GİZLİ

ÇOK GİZLİ

T.C
M.M.V.
ERKANIHARBİYEİ UMUMİYE RİYASETİ KARARGÂHI
ANKARA

İNT : 3589.1-05-59
KONU : Mısır faaliyetler Hk.

9 Aralık 1959
İVEDİ

DAHİLİYE VEKÂLETİNE

1. Son zamanlarda Nurculuğun yurt sathına yayılma istidadında bulunduğunu ve bu arada Ordu bünyesinde de kendine mahsus usûllerle bir zemin hazırlamakta olduğunu gösteren çeşitli faaliyetlere dair raporlar alınmaktadır.

2. Millet ve Ordu saflarında dinî, sosyal ve siyasî inanışlara hükmetme yoluyle ikilik yaratmak suretiyle Silâhlı Kuvvetlerin moral ve disiplini üzerinde müessir olması muhtemel görülen çeşitli mısır faaliyetlerin kısa zamanda kontrol altına alınarak yayılmasının önlenmesi ve tesirsiz hâle getirilmesi lüzumlu mütalâa edilmektedir. Ordu bünyesinde bu tip mısır faaliyetlerle müessir bir şekilde mücadele edebilmek için, bahis konusu mısır faaliyetlerin tarihçesi, mahiyet ve tatbikatına ait esaslarla çalışma metodları, birbirileriyle münasebetleri; dinî, sosyal ve politik sahalardaki maksad ve gayeleriyle haricteki teşkilât ve çalışmaları hakkında derlenmiş bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bunlara ilâveten;

a. Nurculuğun Komünizm, Kürt ve Arap milliyet cereyanları ile olan münasebetleri,
b. Nurculuğun tarikat, mezhep ve şeyhlik mevzularıyle alâka derecesi,
c. Nurculuğun yaygın bulunduğu idarî, içtimaî, siyasî ve çeşitli teşekküllere ait mahiî ile nurcuların yekûn teşkil ettiği şehir ve kasabalarımız,

alttan alta devirme ve bitirme planları, böylesine kaotik bir geçiş döneminde gayet normaldir. Devletin yasama ve yürütme güçlerine hâkim olan siyasal (İslamcı) ideoloji, devletin kuruluş felsefesi (ulus-devlet) ve onu ayakta tutan ideolojiyle (Kemalizm) çelişmekte ve çatışmaktadır. Bu durumda, devletin silahlı güçlerinin ve yargı güçlerinin direnmesi son derecede doğaldır. Bunların gizli ya da açık, yazılı ya da sözlü, çeşitli 'bitirme' planları hazırlamaları, eşyanın tabiatı gereğidir.

Eşyanın tabiatı, 'demokrasi'nin ilkeleri arasında yer almaz, ancak bu ilkelerden çok daha güçlü ve etkindir. Taraflardan biri diğerine hükmedinceye, onu tamamen imha edinceye kadar bu çatışma sürecek ya da çatışan taraflar zamanla birbirine benzemeye başlayacaklar ve ideolojisi melezleşmiş (mesela İslamcı Kemalizm ya da Atatürkçü İslamcılık ya da II. Cumhuriyet gibi) yeni bir kapitalist devlete doğru sarmaş dolaş, kâh boğuşarak kâh sevişerek ilerleyecekler.

Şekspiryen trajedi

Nitekim ABD, komünizmle (yani bir dönemin sola açık bütün aydınları, gençleri, işçi hareketleriyle) ve bölücülükle mücadelesinde TSK'ya tam destek vermiştir. Fakat Soğuk Savaş'ın ardından, 'bölücülük' konusunda su koyuvermiş; üstelik 1990'lardan itibaren 'şeriat'a da açıktan destek vermeye başlamış, hatta O'nu hapishanelerde ziyaret edip, Oval Ofis'de ağırlayıp, bizzat iktidar koltuğuna oturtmuştur.

Şekspiryen bir trajedi söz konusu burada. Tanrıların sözüyle sol kolunuzu kesip atıyorsunuz. Fakat bu kez Tanrılar sağ elinize bir hançer vererek, şah damarınızı kesmenizi istiyorlar sizden. *To be, or not to be!* Olmak ya da olmamak!

Dolayısıyla, gece yarısı muhtıraları, içinin oyulduğu, kendi içinde bölündüğü, dolayısıyla 'ideolojik insicam'ını kaybettiği görülüyor. En büyük darbeyi, varlığını ismen sürdürmekte olan MGK'nın teşkilat yapısının 'sivilleştirme' adı altında lağvedilmesiyle aldı. Bu ağır bir darbe oldu. Ardından 28 Şubat'ın rövanşı geldi ve Ergenekon davası süreciyle birlikte saflarda bir dağılma görüldü. Dikkat edelim, TSK irticaya karşı, ya da diyelim ki, AKP+liberallerin ideolojik ve idari hegemonya atılımlarına karşı, ne zamana ayağa kalktıysa, kellesini kucağında buldu. Ayağa kalkmaya çalışıyor, çünkü infazın gerçekleştiğini bütün kadrolarıyla henüz fark edebilmiş değil. ABD muhtemelen ikide bir aba altından kanlı palayı gösteriyor onlara, ama tam olarak idrak edemiyorlar. "Nasıl yani?" diye soruyorlar. "Ben çok hızlıyımdır," diyor cellat, ama kabul etmek istemiyorlar.

Fakat yukarısı durumun farkında... Bir Genelkurmay Başkanı, ilk kez, "Darbecileri içimizde ba-rın-dır-ma-yız!" dedi. Max Weber'den inci gibi alıntılar dizerek, dini yapıların meşruiyetini kabul ettiklerini, Peygamber Ocağı olduklarını, dine karşı olmadıklarını söyledi; 'şeriat' sözcüğünü telaffuz etmedi; 'tehdit konsepti'nin değiştiğini ima etti. Sadece, "Fethullahçıları bizden uzak tutun, Anayasa'yla bağdaşmıyor (ayıptır!)" diyebildi. Fethullah hemen cevap verdi: "Biz her yere gireriz, asker de oluruz, hâkim, savcı, vali, kaymakam da oluruz; hepimiz elhamdülillah Müslümanız." TSK her zamanki gibi darbeci ve faşist, fakat Hocaefendi Hazretleri nur yüzlü bir mağdur demokrattır artık.

"Her yere gireriz, sahaya ineriz, ananızı severiz," tavrı karşısında, TSK atacağı her adımda, hükümetle ve AKP+liberallerle karşı karşıya gelecek, darbeci olarak damgalanacak, AB ile falan çelişecek ve her defasında kellesini kucağında bulacak. Irak'tan çekeceği 'büyük malzeme' için -bahaneye bakar mısınız!- Türkiye'den üs isteyen ABD, TSK'nın sıkıştırılmasına bütün gücüyle katkıda bulunacak. AKP'nin 'hakikat anı'nın geldiğini, yolunun üzerindeki silahlı barikatı aşmak için son birkaç hamlenin yeteceğini düşünüyor olması muhtemeldir. Başbakan'ın, "Ricat etmeyeceğiz!" gibi bir ifadeyi ilk kez kullanması, son hamlenin yaklaştığını ima ediyor.

TSK, mümkün olduğu kadar geri adım atacak ya da, "Hukuk devleti içinde..." demeye devam edecek. AKP+liberaller ise takibe devam edecekler; Ergenekon davasını, zavallı Albay'ın 'darbeci cunta' planlarıyla tahkim ederek ve ABD'ye dilediği her şeyi vererek, hegemonya mücadelesinde yeni mevziler kazanmaya çalışacaklar. Bütün bunları, 'düvel-i muazzama'nın, yani dünya güçlerinin arkalarında olduğu düşüncesiyle yapacaklar.

TSK, kendi kadrolarına dönüp, "Arkadaşlar, devir değişti artık, bizler devletin memurlarıyız, hükümetin emrindeyiz; Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü neyse, biz de oyuz artık," diyemez. "Şafak söktü, ama kellelerimiz hâlâ yerinde," diyebilir ancak. Öte yanda, kendi hiyerarşisini zıpkın gibi ayakta tutabilmek için, arada bir hamle yapmak, kırmızıdan pembeye dönmüş olsa bile çizgilerini korumak, motorları çalışır vaziyette tutmak zorunda. Fakat her hamlede kellesini kucağında bulacak. Zor iş.

Özetlemek gerekirse, kelle koltukta değil, kucakta duruyor. Eğlence ve şölen sona erdi, şafak söküyor. Bundan böyle her ayağa kalkan kellesini kucağında bulacak. Süreç yeni güçler ortaya çıkana kadar devam edecek. Bu doğan yeni günün, gericiliğe, emperyalizme ve kapitalizme karşı yeni bir kitlesel devrimci mücadelenin başlangıcı olmasını diliyoruz...

Kelle kucakta

Kavganın şu anki seyrine baktığımızda, TSK'nın savunma, hatta ricat halinde olduğunu, AKP+liberallerin ise sürekli mevzi kazandıklarını görüyoruz. Birincisinin istihbarat yapısının çökertildiği,

Ne dersiniz Ahmet Bey, şu 'enternasyonalizm' mevzuunu yalayıp yutmuş, hayır hasenat sahibi kapitalistlerimizin, hâlâ yerellerde sürünüp
Hani bir görüşseniz diye söylüyorum; sizin çevreniz geniştir. Malum, günümüzde sponsor bulmadan iş olmuyor!..

Enternasyonalist Al

"Hâlâ 'emek-sermaye' çelişkisini 'başat' çelişki sanıyorsanız, 2009 yılının gerçeklerini, sınıfsal hareketliliğini, üretim ilişkilerini algılayamıyorsunuz demektir. İşçi sınıfının öncülüğünde gerçekleşmesi beklenen 'enternasyonalizmi,' kapitalizmin öncülüğündeki 'globalizmin' bir başka düzeyde gerçekleştirmesinin nedenlerini merak etmeden, işçilerin 'enternasyonalizmi' neden kapitalistlere kaptırdığını ve neden 'solun' enternasyonal kapital karşısında 'yerelleştiğini' incelemiyorsanız, 'devrimcilik' etiketi kitlelerden kopuk kişisel bir tatminden öteye geçmez. Bugün sol, bu sorunların hepsini yaşıyor..."

Sakin olun, ben yazmadım, sadece alıntı; Ahmet Altan'ın *Taraf*'taki bir yazısından. Üstat, dilimizi bilen birisi olarak bizleri aydınlatma çabasında. Aslında sıcaktan öyle bunalmış haldeyim ki, bırakın bir 'liberal aydınlanma'yı, parmağımı kıpırdatacak halim yok ya, neyse!

Emek-sermaye çelişkisinin başatlığı, 'sınıfsal hareketlilik', 'üretim ilişkileri', 'nasıl devrimci olunur' gibi mevzular bir yana, ben en çok bu 'burjuva enternasyonalizmi' mevzuuna takıldım. Yani, liberal üstadımızın deyişiyle **'kapitalizmin öncülüğündeki globalizmin bir başka düzeyde gerçekleştirdiği'** bir enternasyonalizm. "Hangi düzeyde?" deyip biraz daha açacak olursak, bütün dizginlerinden kurtulup her türlü 'ulusal' engeli aşan, üretimle bağını koparıp iyice asalaklaşan (sonunda da boğazına kadar bunalıma batan) uluslararası mali sermayenin (Ahmet Bey ve benzerlerinin beyinleri de dahil) yeryüzündeki her şeye egemen olma düzeyi! Ahmet Bey, kusura bakmayın, ama bunun adı 'enternasyonalizm' değil, emperyalizmdir; hem de en beter cinsinden! Tabii, kriz ve çelişkilerden azade bir kapitalizm hayaliyle nihai zaferini ilan ettiğiniz o 'global' düzeninizin bugünkü sonuçlarını, 'enternasyonalizm' idealinin gerçekleşmesi olarak görüyorsanız o başka. O zaman, ipini koparmış mali sermayenin, altta kalanın canının çıktığı bir dünyada, piyasa despotluğuna, acımasız bir rekabete, derin bir eşitsizliğe ve askeri operasyonlara dayalı hiyerarşik düzeninin ne menem bir 'enternasyonalizm' olduğunu bir zahmet izah etmeniz gerekiyor. Çünkü biz enternasyonalizmi hâlâ, dünya işçi ve emekçilerinin, dünya halklarının, gerçek eşitliğe dayalı ve ulusal sınırları aşan birlik ve dayanışma ideali olarak görüyoruz...

Sıra işçilere gelince!

Ahmet Bey, 'sınırsız' mali genişlemeyi 'başka bir düzeyde gerçekleşmiş enternasyonalizm' olarak tanımladıktan sonra, *"İşçilerin, enternasyonalizmi neden kapitalistlere kaptırdığını, neden solun enternasyonal kapital karşısında 'yerelleştiğini' incelemiyorsanız, devrimcilik etiketi kitlelerden kopuk bir tatminden öteye geçmez..."* diyerek sıkı bir devrimcilik eleştirisine girişmiş.

Vallahi ben yaklaşık otuzbeş yıldır enternasyonalizm mevzuu ile ilgilenirim; yani sürekli bir 'inceleme' halindeyimdir! Solda milliyetçilik eleştirisi başlıca işlerimden biridir. Zaten bu nedenle çok uzun yıllar, tabiri caizse 'Allahına kadar enternasyonalist' siyasetlerin içinde yer aldım. Ancak burada, 'yerellerde sürünen' sola enternasyonalizm dersleri veren Ahmet Bey'e de bazı görevler düşüyor. Mesela o enternasyonalizmini sevdiğimin kapitalistlerinin, sıra işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele mevzuuna geldiğinde neden birden bire milliyetçi kesilip 'Vatan-Millet-Sakarya' işine sardırdığını; yeri geldiğinde sosyalistleri neden 'vatan haini-millet düşmanı' ilan ettiğini sorgulamak gibi. O 'enternasyonalist' büyük

sermaye medyasının 'şeh
kullandığı şoven dili; yol
ve canı üzerinden sürdü
de unutmadan! Tabii bu
'enternasyonal' ve de 'glo
AB ülkelerinde, 'yabancı
'enternasyonalist' büyük

Bir kere daha bölünmenin eşiğinden çözümün eşiğine geliverdik! Ancak malûm, insan evladı kuş misali, yarın neyin eşiğinde oluruz bilemem. Hani az buz bir değişim değil, milyonlarca insan, kendi anadilinden yayın yapan resmi bir televizyonu izleme, öyle açık açık kendi şarkı ve türkülerini dinleme hürriyetine kavuştu! Hem bakın, artık 'Kürt' de diyebiliyoruz. Ama ben yine de umutsuzum.

Atalarımız 'Her şeyin başı samimiyet!' demişler. Ancak ortada samimiyetten başka her şey var. Öyle bir manzara ki, iyi polis-kötü polis oyunu oynayan devletlû birileri, sorunu gerçekten çözmenin değil, istedikleri kıvama getirip ucuza kapatmanın peşinde. Zaten 'eski mutlu ve Kürtsüz günler'in hayaliyle yanan ve 'Kürt sorunu yok, terör sorunu var!' diyenlerle neyi çözeceksin ki? Eh madem terör sorunudur, PKK'yı bitirdin mi mesele de hallolur; ne 'terör' kalır ne de 'sorun'. Sen sağ, ben selamet!

Cumhurbaşkanı'nın 'İyi şeyler olacak!' diye müjdesini verdiği 'açılım'ın gerekçelerine bakın, anlarsınız: En Yeni Dünya Düzeni'nde devletimize bölgesel ağır abi rolleri biçen ABD, yeni projelerine uygun bir Ortadoğu'nun peşindeymiş; devletimizin içinde bugüne kadar görülmemiş uyum ve muhabbet ortamları varmış; AB, bir zamandır 'terör örgütü'ne desteğini kesmiş; 'herkeslerin' tasfiyesine karar verdiği PKK da iyice sıkışıp çaresiz kalmış, bitti bitecekmiş. Eh, bundan iyisi Şam'da kayısı. Barzani'yi, Talabani'yi saymazsak şöyle Kürtsüz cinsinden bir çözüm. ABD-Irak-Irak Kürdistan Yönetimi bir de Biz. Ekibe bak süngüye davran. Yani öyle kendi aramızda, baş başa; halksız, haksız, adaletsiz, eşitliksiz ve de tekinsiz bir çözüm. Hem de temelleri onca yıldır kimi devlet güçleri ve bağlantılı sivil güçlerce atılmış her türlü provokasyona açık, oynak, kaygan ve de faşizan bir zemin üzerinde.

Eşitlik korkusu!

Bizde özellikle 'milli meselelerin' reformlar yoluyla çözümü, yani diz boyu samimiyetsizlikte uydurmasyon reform işleri epey eskilere dayanır. Uydurma çözümler, gerçek kırımlara yol açmıştır her daim. Bu reform işi tehlikeli bir tahterevalli gibidir. Birileri kazanacağını hayal ederken, birileri de kaybedeceğini düşünür. 1879-1951 yıllarında yaşamış İstanbullu yazar ve gazeteci Aram Andonyan, ilk defa 1913'te yayımlanan **Balkan Savaşı** adlı kitabında, imparatorluktaki Türk unsuruyla diğer unsurlar arasındaki ilişkilere değinirken, gerçek bir reformun temelinin **eşitlik** olduğunu belirttikten sonra şöyle der:

"Ama şu var ki, memlekette gerçek bir eşitlik kurulursa, Türk unsuru, sadece en çok avantaja sahip unsurlarla eşit olmamakla kalmayacak, daha da geride kalacaktır(...) Eşitlik sistemi içerisinde, sayısının azlığı yönetim yollarını kapatacaktır önünde. Zanaat, ticaret, alışveriş onun işi değildir. Sayıca kendisinden çok aşağı olan unsurlar bile, eşitsizlik engeli kalkınca onu geçeceklerdir(...) Şu halde reform varlığını sürdürmek için şart olmakla beraber, eşitlik sisteminden kaçınmak da şarttı. Eşitlik olmadan ise reform olamazdı. Reform yapılırsa Türk unsur muhakkak kaybedecek; reform yapılmazsa muhtemelen Türkiye elden gidecekti(...) Mithat Paşa bu kördüğümle karşılaştı yolu üzerinde. 'Türkiye Türklerindir' ilkesinin ilk bayraktarlarından olan bu devlet adamı, aynı zamanda hem memleketi hem de Türk unsuru kurtarma çabası içinde, reformu eşitlik ilkesiyle birlikte kabul edemezdi(...) Çaresiz samimiyetsiz bir sistem buldu: Memleketin hoşnutsuz unsurlarını parlak laflarla yahut biçimsel bir düzen ve kurumlarla oyalayacak, her şeyi vaat edip hiçbir şey vermeyecekti. Dış görünüşüyle liberal, gerçekte zorba bir sistem olacaktı bu. 1908'de Mithat Paşa'dan otuz yıl sonra, Jön Türkler bu samimiyetsiz sistemi uyguladılar."

Eşitlik korkusundan mütevellit derin ve çaresiz bir samimiyetsizlik hastalığı... Bir nevi 'iki ucu boklu değnek!'

Yeniden paylaşmak

Tabii, o zamandan bu zamana köprülerin altından çok sular aktı. Her şeyden önce bugün hâlâ kaşınanlar olsa da artık çok şükür imparatorluk falan değiliz. Üstelik kendi ulus devletimiz içinde büyük bir çoğunluğu oluşturuyoruz. Bütün yönetim yolları, ardına kadar açık, önümüzde uzayıp gidiyor. Gayrimüslim mülklerinin Türklere devri işi ise (çokuluslu yatırımları ve 'hoşgörümüze' sığınmış birkaç azınlık mensubunu saymazsak) büyük ölçüde tamam. Türkler zanaatı da, ticareti de, alışverişi de öğrendi; hem de şeytana külahı ters giydirecek tüm fırıldaklarıyla birlikte. Kimi internet

Samimiyet v

provokatörlerinin 'Ey Türkoğlu uyan, her şey Kürtlerin eline geçti!' veya 'Zenginlerin çoğu Kürt!' türü hikâyelerine bakmayın, bu memlekette patronun kim olduğunu herkes bilir. Ancak yine de ortalıklarda 'eşitlik ihtimali'nden kaynaklı bir yığın korku ve endişe vardır. Sıradan Türkler arasında epeyce yaygın olan, 'Elimin altındaki Kürt de giderse ben kimi aşağılarım?' endişesini; ölen evlatlarının hesabını, asıl sorumlulardan değil, Kürtlerden sorma eğilimini ve zaman zaman kabaran faşizan ruh halini hesaba katmak zorundayız. Unutmayalım, dandik ve hayali de olsa 'iktidar', iktidardır!

Tabii, bir de 'üst düzey' endişeler var. Siz bakmayın kimi hakiki iktidar sahiplerinin 'Bu Kürtlere yüz verirsek astarını da isterler' veya 'Önce kültürel haklar, ardından da bölünme; yemezler!' ağızlarına. Dertleri, yalnızca 'devletin, vatanı ve milletiyle bölünmez bütünlüğü'ne halel gelmesi ihtimali değil; aynı zamanda bir şeyleri de Kürtlerle paylaşmak zorunda kalmaktır. Yani birlikte paylaşarak yaşamak, neredeyse ayrılıktan beterdir. Eh alışmamışlar ne de olsa! Üzerine pek laf edilmez, ama işin bir de bu yönü vardır. Anayasa maddesi haline gelmiş bir siyasi eşitlik ekonomik, toplumsal ve idari alanları da zorlar. Kendimizi, kaynakların yeniden dağılımı, daha eşit paylaşımı gibi mevzuları tartışırken buluveririz. Bölgeye aktarılacak ekonomik kaynaklar, yapılacak yatırımlar, ciddi eğitim ve sağlık harcamaları, zorunlu sosyal politikalar, kültürel hakların gerekli kıldığı destekler, idari reformlar ve

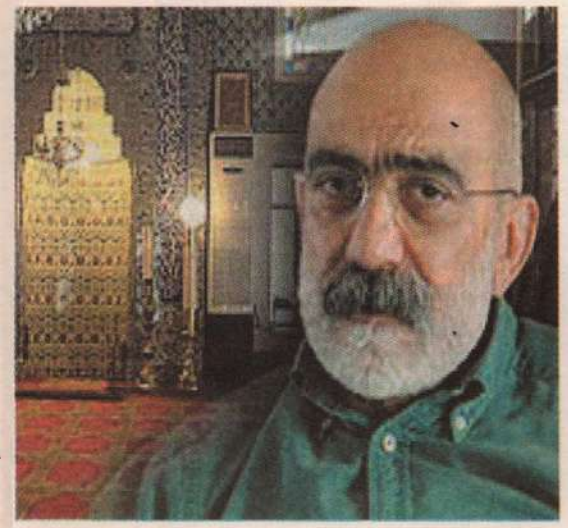
istlerimizin, hâlâ yerellerde sürünüp duran 'proletarya enternasyonalizmi' meselesine de bir el atmaları mümkün mü acaba? iş olmuyor!..

alist Ahmet Bey!..

ce!

nişlemeyi 'başka bir syonalizm' olarak
, *enternasyonalizmi neden n solun 'enternasyonal' incelemiyorsanız, opuk bir tatminden öteye* rimcilik eleştirisine

ş yıldır enternasyonalizm ürekli bir 'inceleme' çilik eleştirisi başlıca edenle çok uzun yıllar, nternasyonalist' siyasetlerin la, 'yerellerde sürünen' i veren Ahmet Bey'e de o enternasyonalizmini ıra işçi sınıfının ve mücadele mevzuuna milliyetçi kesilip 'Vatan- ını; yeri geldiğinde i-millet düşmanı' ilan nternasyonalist' büyük

sermaye medyasının 'şehit cenazesi' haberlerini verirken kullandığı şoven dili; yoksul halkın evlatlarının kanı ve canı üzerinden sürdürdüğü hamaset ve siyaseti de unutmadan! Tabii bunlar 'yerel' örnekler, bir de 'enternasyonal' ve de 'global' örnekler var. Mesela AB ülkelerinde, 'yabancı işçi' düşmanlığının bizzat 'enternasyonalist' büyük sermaye partilerince kışkırtılıp bunun üzerinden siyaset yapılması. Örgütlü işçi sınıfına diz çöktürmek için bir yandan kaçak-göçmen-köle işçileri kullanırken, öte yandan ırkçı-milliyetçi duyguları istismar edip işçi sınıfının iki lokma için birbirine düşman edilmesi. Faşizmin yelpazelenmesi. İşgücünün uluslararası dolaşımını engellemek için başvurulan her türlü yasal veya yasadışı numara. Sıkı bir krizle karşılaşıldığında birlik-mirlik işlerini bir yana koyup kendi kıçını kurtarma gayretleri. AB duvarlarının, yoksulluğa karşı değil, yoksullara karşı bir kale gibi örülmesi vb. örnekler! Tabii, 'enternasyonal kapital'in, işgücünün değerinin çoğu zaman 'ulus devlet' sopası, 'global' açlık ve işsizlik marifetiyle düşük tutulduğu o 'ucuz emek cennetleri'ne koştura koştura gitmesini de hiç unutmadan.

Ahmet Bey, o 'enternasyonalist kapital'in, kendisi orada burada fink atarken, işçi sınıfını ulusal bir darkafalılığın içinde hapsedebilmek için, ulus devletin bütün ideolojik, politik, askeri ve polisiye imkânlarını nasıl kullandığından haberiniz yok mu? Sözünü ettiğiniz 'yerellik', biraz da sermayenin o saldırgan ve sömürücü 'enternasyonalizmine' karşı bir tepkinin ürünü olabilir mi; hani denize düşenin yılana sarılması misali! Yoksa bütün bunlar 'globalizm' sayesinde ortadan kalkmakta olan 'ulus devlet'in son çırpınışları mı? Sahi siz de 'ulusalcı' ikizleriniz gibi 'küreselci' kapitalizmin ulus devleti ortadan kaldırabileceğine mi inandınız? Bakın, o aslında hiçbir yerlere gitmemiş olan ulus devlet, bütün ekonomik, politik ve toplumsal rolleriyle birlikte nasıl geri dönüyor! Hem de millileştirmeler, iç pazarı koruma önlemleri ve de 'enternasyonalist kapitalistlerinizin' 'Nerede bu devlet, nerede bu millet!' zırlamaları arasında.

Hadi Sevaptır!

Ne dersiniz Ahmet Bey, şu 'enternasyonalizm' mevzuunu yalayıp yutmuş, hayır hasenat sahibi kapitalistlerimizin, hâlâ yerellerde sürünüp duran 'proletarya enternasyonalizmi' meselesine de bir el atmaları mümkün mü acaba? Hani bir görüşseniz diye söylüyorum; sizin çevreniz geniştir. Malum, günümüzde sponsor bulmadan iş olmuyor!

Ha, benim şimdiki 'yerelliğime' gelince. Bu tamamen parasızlıkla ilgili bir durum. Bu yüzden bırakın 'ulus devletimizin' sınırları dışına çıkmayı, çoğu zaman İstanbul'a bile gidemiyorum. Arkadaşlar bilirler, yoksa ben acayip enternasyonalistimdir!

Samimiyet ve eşitlik; ya yoksa?..

provokatörlerinin 'Ey Türkoğlu uyan, her şey Kürtlerin eline geçti!' veya 'Zenginlerin çoğu Kürt!' türü hikâyelerine bakmayın, bu memlekette patronun kim olduğunu herkes bilir. Ancak yine de ortalıklarda 'eşitlik ihtimali'nden kaynaklı bir yığın korku ve endişe vardır. Sıradan Türkler arasında epeyce yaygın olan, 'Elimin altındaki Kürt de giderse ben kimi aşağılarım?' endişesini; ölen evlatlarının hesabını, asıl sorumlulardan değil, Kürtlerden sorma eğilimini ve zaman zaman kabaran faşizan ruh halini hesaba katmak zorundayız. Unutmayalım, dandik ve hayali de olsa 'iktidar', iktidardır!

Tabii, bir de 'üst düzey' endişeler var. Siz bakmayın kimi hakiki iktidar sahiplerinin 'Bu Kürtlere yüz verirsek astarını da isterler' veya 'Önce kültürel haklar, ardından da bölünme; yemezler!' ağızlarına. Dertleri, yalnızca 'devletin, vatanı ve milletiyle bölünmez bütünlüğü'ne halel gelmesi ihtimali değil; aynı zamanda bir şeyleri de Kürtlerle paylaşmak zorunda kalmaktır. Yani birlikte paylaşarak yaşamak, neredeyse ayrılıktan beterdir. Eh alışmamışlar ne de olsa! Üzerine pek laf edilmez, ama işin bir de bu yönü vardır. Anayasa maddesi haline gelmiş bir siyasi eşitlik ekonomik, toplumsal ve idari alanları da zorlar. Kendimizi, kaynakların yeniden dağılımı, daha eşit paylaşımı gibi mevzuları tartışırken buluveririz. Bölgeye aktarılacak ekonomik kaynaklar, yapılacak yatırımlar, ciddi eğitim ve sağlık harcamaları, zorunlu sosyal politikalar, kültürel hakların gerekli kıldığı destekler, idari reformlar ve daha bir yığın şey. Hepsi masraf kapısı. Şimdi bir de kendi boğazından kesip Kürde yedir; olacak iş değil. Tabii, her şey ekonomiyle kültürle de bitmiyor. Öyle anayasalara falan geçmiş kolektif hak ve özgürlüklere dayalı bir eşitlik, bugüne kadar birilerinin yararına 'tıkır tıkır' işleyen, adeta doğal bir düzeni de bozacaktır. Milli eğitimin yeniden düzenlenmesinden tutun da, tarih vs. ders kitaplarının yeniden yazımına, harp okullarına öğrenci alımına, en hassasları da dahil, devlet kurumları üzerinde ortaklık taleplerine kadar bir yığın devlet ve memleket işi... Küflenmiş resmi ideolojimizin açık ve güneşli bir havada şöyle bir havalandırılması, 'hallaç pamuğu' gibi atılması, sadece devlet mitolojimizin değil, burjuva egemen ideolojimizin de çivilerini gacırdatabilir! Hele bir de yerel yönetimlerin güçlendirilmesi türü şu veya bu biçimde 'özerklik' kokuları saçan işleri de eklediğinizde ortaya önce yerel, ardından da ulusal planda siyaset yapmaya başlayan, kendisine yeni makam ve mevkiler talep eden, eskisinden çok daha güçlü ve iştahlı bir Kürt siyasi sınıfı ve 'bürokrasisi' çıkacaktır. Tabii bu durum, bir 'yeniden paylaşım' mevzuunu da gündeme getirecektir. Yani bir alay risk, bir yığın bela!

Hassas mevzular

Böylesine tarihi öneme sahip meselelerin, işleri bazen 'hot-zotla' bazen de sahtekârca bir koyun pazarlığı ile yürütmeye alışmış çapsız, riyakâr, fırsatçı, korkak ve samimiyetsiz adamların eline kalması çok tehlikelidir. Çünkü bunlar, kendilerinin ve temsil ettikleri güçlerin kayıplarını sanki halkın kaybıymış gibi göstermeyi iyi bilirler. İşlerin sarpa sardığı bir noktada, bütün çılgın darkafalılıklarıyla, zaten uzun yıllardır çeşitli resmi-gayri resmi kışkırtmalarla fokurdatılan kin ve nefret kazanının ateşini harlamaları işten bile değildir. Bakın bu memlekette, 'milli meseleler' nedeniyle çok kan dökülmüştür. Yani konu, hassas bir konudur. Bu hassasiyet özellikle 'açılım, çözüm ve reform' dönemlerinde çok artar. Osmanlının son yüzyılında reformun sadece sözünü ederek, ancak gerçekten reform yapmayarak Hıristiyanları öfkelendirmek; aynı anda da 'Gâvurlar tepemize çıkacak!' diyerek Müslümanları kışkırtıp saldırganlaştırmaktan başka bir işe yaramayan yönetim anlayışı, 'devlet yönetiminde süreklilik' ilkesi gereği, bu memleketin sırtında hâlâ bir kambur gibi durmaktadır.

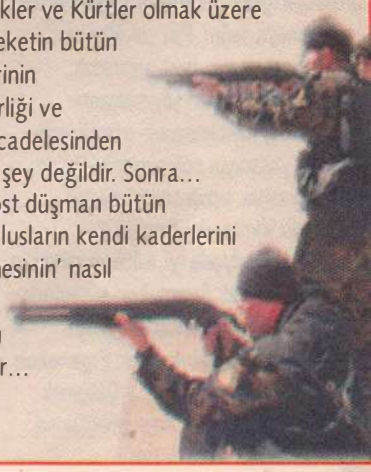
Özgürlük Eşitlik Kardeşlik!

Oysa Kürt halkının kazancı, Türk halkının emeğiyle yaşayan büyük çoğunluğunun da kazancı olacaktır. Sabahtan akşama kadar 'birlik' nutukları çeken egemenlerin en büyük korkusu Türk ve Kürt emekçilerinin özgürlüğe ve eşitliği dayalı gerçek birliğidir. Onlar, bu birliği engellemek için şeytanın dahi aklına gelmeyecek yolları bulurlar.

İşlerin yoluna girdiği inancının çokça yayıldığı dönemler, aynı zamanda tehlikelerin de arttığı dönemlerdir; hele ki arabanın direksiyonu, malum kişilerin elindeyse.

Bugün 'çözüm' mevzuunun dışında tutulmak istenen sadece Kürt halkı, Kürt emekçileri değildir; aynı şekilde Türk halkı ve Türk emekçileri de devre dışı bırakılmak istenmektedir. Oysa halkın, emekçilerin dahil ve müdahil olmadığı, destek vermediği 'çözümler' sadece yeni ve belki de daha kanlı çözümsüzlüklere kaynaklık eder.

Anayasaya geçmiş hakların dahi fiilen hükmünün olmadığı bir memlekette, anayasaya geçmemiş veya 'bireysel' kalmış hakların hiçbir hükmü olmayacaktır. O nedenle yarın bu ülkenin, hangi kökenden gelirse gelsin bütün emekçilerinin ağır ve kanlı bir bedel ödememesinin tek yolu, bugüne kadar olduğu gibi 'teklik' değil, özgürlük, eşitlik ve kardeşliğe dayalı gerçek bir çözümdür. Savaş gerçek anlamda ancak böyle bitecek; barış, ancak bu temelde, bir 'ateşkes' olmaktan çıkıp gerçek bir barışa dönüşecektir. Ve bu barışın asıl teminatı başta Türkler ve Kürtler olmak üzere bu memleketin bütün emekçilerinin sınıfsal birliği ve ortak mücadelesinden başka bir şey değildir. Sonra... Sonra, dost düşman bütün dünya, 'ulusların kendi kaderlerini tayin etmesinin' nasıl bir şey olduğunu görecektir...

ESRA ARSAN

Askere dur, polise geç!..

Taraf gazetesi kapanırsa kötü olacak. Türkiye'de güç ve hegemonya mücadelesinde (amiyane tabiriyle, vatandaşı bu kez kim becerecek kavgasında) 'farklı taraf'ların sesini duyurmakta çok önemli rol oynayan bir medya organı eksilmiş olacak. Bkz: Haziran ayındaki medya ve kamusal alan tartışmaları... AKP ve Fethullah Gülen cemaatini hedef aldığı ileri sürülen 'İrticayla Mücadele Eylem Planı' başlıklı belgeyle, yine gündemi belirledi Tarafçılar. Belge, yeni bir 'andıç' veya sivillerle askerler arasında yeni bir gerilim alanı olarak algılanıp tartışıldı bir süre. Oysa kimilerine göre bu tartışmalı belge zaten varolan bir gerilimin 'bugün aldığı yeni biçimlerden biri'ydi. Mesela Ertuğrul Kürkçü, geçen ay Birgün Gazetesi'nden Hakan Tahmaz'a verdiği söyleşide şöyle diyordu: *"{Bu} Egemenler arasındaki iktidar mücadelesi. Statüko otoriter/milliyetçi bir rejim ekseninde mi muhafazakâr/liberal bir rejim ekseninde mi tesis edilecek? Sermaye sahipleri ve egemenler arasındaki ikilik bu soru çevresinde dönmeye devam ediyor. 'İrticayla Mücadele Planı'yla başlayan tartışmayı bu gerilimin bir yansıması veya yeni bir aşaması olarak görebiliriz. Şöyle olmuyor: **Taraf** gazetesi, her hangi bir belgeyi yayınladığı için, Türkiye gerilim yaşamıyor. Gerilim var olduğu için ve çeşitli yönleriyle açığa çıktığı için taraflardan biri tartışmaya **Taraf** gazetesi üzerinden de katılıyor."*

Ne güzel demiş. Aynı, bir zamanlar Louis Althusser'in söylediği gibi, medyanın nasıl bir ideolojik devlet aygıtı olduğunu bir paragrafta anlatmış. Ne demişti Althusser? *"Devlet, toplumsal üretimin toplumun tümünün rızasıyla yapılmasını uzun dönemde sermayenin ve yönetici sınıf bloğunun hegemonyasını sürdürmesini güvence altına alan yapıdır. Üretimin yapıldığı aygıtlar, devlet tarafından örgütlenmiş olsun olmasın Devletin İdeolojik Aygıtlarıdır. Bunlar sadece klasik ideoloji kuramlarında olduğu gibi ordu, polis, mahkemeler veya hapishaneler değil, aynı zamanda aile, okul, din ve medya kurumlarıdır da..."*

Haziran ayı boyunca Türkiye medyasında gözlemlediğimiz pratikler, kesinlikle özenle incelenmeye değer. Pek çok Marksist medya kuramcısını haklı çıkaracak, onların daha önceleri söylediklerini tekrar tekrar alıntılamamızı gerektirecek örnekler yaşanıyor son günlerde. Bakın, ilgilenen varsa, şıpıdanak iki yüksek lisans tezi konusu öneriyorum size mesela: **1) Medyada iyi, kötü ve çirkin'in çerçevelenmesi: Ergenekon sürecinde asker ve polis haberleri, 2) Medya 'Öteki'ni nasıl meşrulaştırır: Ergenekon süreci ve Gülen Cemaati..** Çalışmak isteyen olursa, iletişim araştırmacılarına

ekmek çok yani. Gören de sanır ki, milletçe işi gücü bıraktık, AKP'ye veya 'Gülen Cemaati'ne yönelik yok etme girişimlerine odaklandık. Sanırsınız ki, hükümete ve malum cemaate ilişkin fenalıklar son bulsa, ülke demokratikleşecek, özgürleşecek, prangalarımızdan kurtulacağız. Oysa işin aslının öyle olmadığını biliyoruz. Medyanın nasıl hedef saptırdığını, görmemiz gerekenler arasında kendince seçimler yapıp, bazı çok önemli olaylar ve durumları gizleyerek, dikkatlerimizden uzaklaştırdığını. Ve bunu da bizzat devletin ideolojik aygıtlarından biri olduğu için yaptığını...

Haziran ayı içinde devletin 'derin' ve 'silahlı' aygıtlarından bir diğerinin, polisin, sivillere karşı işlediği insanlık suçlarından ikisiyle ilgili davalar sonuçlandı. Biraz sonra anlatacağım... Liberal gazeteci-yazarlarımız, saplantılı bir şekilde sadece ordunun topluma karşı işlediği ya da işleyeceği suçlara odaklandıklarından bu iki davanın karar sürecini pek de önemsemediler. İçlerinde, 'devletin askeri-hükümetin polisi' gibi milletin kıçıyla güleceği bir düşünce sistemini meşrulaştırmaya çalışanlar var üstelik. Sanki değişen hükümetlerle beraber emniyet teşkilatı, onun eğitim sistemi, felsefesi, insan hakları bilinci, devletin en korkunç baskı aygıtlarından biri oluşu filan değişiyormuş gibi. AKP döneminde polis teşkilatının daha iyiye gittiğini savunanların asıl demek istediği, kendi adamlarının polis teşkilatı içinde örgütlenebiliyor olması sanırım (onlar bizim çocuklar abi!)... Devletin askeri-hükümetin polisi karşıtlığını kuranlara bakılırsa, Türkiye'de anaakım medyada orduya ilişkin olumsuz haber yayımlatmak çok zor; lakin, polisin eleştirisini yapan gazeteler-gazeteciler çok. Buyrun buradan yakın! Gazeteciler polisiye olayları yazıyor da, sonuç ne oluyor? Polisin (hadi hükümetin polisi diyelim) insan hakları ihlalalerine, işkenceye veya başka görev başında işlediği suçlara ilişkin haber sayısı ne kadar çok olursa olsun, acaba devletin mahkemeleri, devletin savcıları ve devletin yargıçları bu polislere ne ceza veriyor? Ona bakın bakalım bir de... Araştırmacı gazeteci Nedim Şener, Hrant Dink cinayeti öncesi ve sonrası polisin ihlallerine ilişkin belgeleri açıkladığı *'Hrant Dink davasında istihbarat yalanları'* adlı kitabı nedeniyle yargılanıyor. Hrant'ı öldürenler için istenen ceza 20 yıl, Nedim için istenen ceza 28 yıl... Bir de buradan yakın bakalım!..

İki dava

Gelelim biraz önce bahsettiğim o iki davaya... İzmir'de 'Dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle' açılan uyarı ateşi sonucu Baran Tursun'un ölümüne neden olduğu ileri sürülen polis memuru O.E.A., tutuksuz yargılandığı davada 2 yıl 1 ay hapis cezasına çarptırıldı. Olayda delilleri gizledikleri ve suçu bildirmedikleri iddiasıyla haklarında dava açılan 10 polis memuru ise beraat etti. Karara tepki gösteren Baran Tursun'un babası Mehmet Tursun, polis memurunun aldığı cezanın kendilerini ilgilendirmediğini, davanın dünya ölçeğinde bir dava haline geleceğini, bir olayda polisin ilk kez suçüstü yakalandığını iddia etti. Baran Tursun'un kardeşi Şelale Tursun da, *"İçinde bulunduğum durumdan utanıyorum. Eğer kabul ederlerse şimdi Yunanistan vatandaşı olmak istiyorum. Eminim sözlerimden dolayı ben yargılanırım ve daha fazla ceza alırım,"* dedi.

Mardin'in Kızıltepe İlçesi'nde polisin düzenlediği operasyonda babası Ahmet Kaymaz ile birlikte öldürülen 12 yaşındaki Uğur Kaymaz davasında ise, Yargıtay yerel mahkemenin polisler hakkında verdiği 'meşru müdafaa sınırları içinde' kararını onadı.

İnsan Hakları Derneği Genel Başkan Yardımcısı ve Diyarbakır Şube Başkanı Muharrem Erbey, Yargıtay'ın kararının hukuki bir skandal olduğunu söyleyerek, "Türkiye'nin hukuk devleti olmadığı ortaya çıkmıştır," diye açıklama yaptı. Diyarbakır Barosu Genel Sekreteri Serhat Eren de, kararı okuduğunda dehşete düştüğünü belirterek, "Polislerin 12 yaşındaki çocuğu vurmasını meşru müdafa göstermek hukuk adına bir skandaldır, Türkiye'nin durumunu ortaya koymuştur," dedi.

Hatırlamalıyız ve unutmamalıyız... Evde, 31 yaşındaki Ahmet Kaymaz ve 12 yaşındaki oğlu Uğur vardı. Baba-oğul neler olduğunu anlamadan ayaklarındaki terlikle dışarı çıkmak isterken kurşun sesleri geldi. Mardin Valiliği akşam saatlerinde basına resmi açıklamasını yaptı: İki terörist ölü olarak ele geçirilmişti. Uğur sırtından 9 kurşun almıştı. Babasına da 4 kurşun isabet etmişti. Polisin 'yanlış ihbar ve istihbarat üzerine yargısız infaz yaptığı' iddiaları kamuoyunda yaygınlaşınca, operasyonda silah kullanan polis memurlarından Mehmet Karaca, Yaşefettin Açıksöz, Seydi Ahmet Töngel ve Salih Ayaz hakkında, Mardin Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'meşru müdafaa sınırlarını aşarak faili belli olmayacak şekilde adam öldürmek'ten 12'şer yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açılmıştı...

Başımıza gelen ya da gelecek tek felaketi orduda gören... Bu ülkede askerlerin zulmüne maruz kalan tek kesimin milliyetçi-muhakafazar-islami çevreler olduğu türünden yanlış bir algıyı yaygınlaştıran bir gazetecilik yeşerdi bu topraklarda... Orduyu devletin çürümüş aygıtı, polisi ise hükümetin terniz çocuğu gibi algılayan bu gazetecilik anlayışı, yukarıda söz ettiğim o çok önemli iki habere nedense 'FG cemaatini yıkma planları' kadar değer vermedi. Manşetlere taşımadı. Televizyonlarda bu iki davanın karar süreçleri tartışılmadı. Peki ama dini cemaatlerin varoluş hakkına, çocuklarımızın yaşam hakkından daha büyük haber değeri biçen bir gazetecilik anlayışı eksik değil midir? Askeri kıyasıya sorgularken, polisin ihlalerini ve yargılanma süreçlerini görmezden gelen, hatta bir nevi polisi kayıran bu gazetecilik anlayışının kendisi sorgulanmayı hak etmez mi? Egemenler arasındaki bu kirli güç mücadelesinde aldığımız taraf, bizim kim ve ne olduğumuzu açığa vurmaz mı? Çocuklarımız bir gün sormaz mı, "Zamanında egemenler arasındaki güç mücadelesinde sen ne yapıyordun", diye...

Yüzümüz kızarmaz mı?

ÖLÜ ÇOCUK İSİMLERİ...

MEHMET ALİ TOK

Ölen çocuklar cennete gidiyorlar, ölen çocukların gidebileceği tek yer cennet. Müslüman olma önkoşulu var mıydı emin değilim ama bunun dışında bir sevap-günah çetelesi tutulmuyordu. Ölen çocukların ruhları cennette sonsuza kadar tanrının himayesine alınıyordu.

Ama cennet kullanım kılavuzu biraz farklı, mesela herkes 30 yaşında oluyor sanırım, yani sabit bir yaş var. Öyle bik bik ötemez yani babam bana, gerçi cennette akrabalığı kim takar o da ayrı. Peki, çocuk ruhları ne oluyor cennette? Onlar da mı 30 oluyorlar? Çocuk kalmaları adil olmazdı herhalde, gerçi bizde yaygın bir aydın takıntısı vardır, hep çocuk kalsam diye de, öyle bir şey olmaz diye düşünüyorum cennette. Yoksa hurisi, ırmağı falan ne işe yarardı?

Sanırım teolojiden pek anlamıyorum, işin ehline sormak yerine burada abuk-sabuk tahminler üretmeyeyim. Şurada anlaştık ama: Ölen çocukların ruhları cennete gidiyor. Ölen çocukların eşyaları ne oluyor, başka çocuklara mı dağıtılıyor? Ya da anneleri saklıyordur belki. Keşke ölen çocukların eşyaları da cennete gitse, oyuncakları, yastığı, kundağına sarılan mavi battaniyesi... Ölen çocukların eşyalarını da cennete alsınlar.

Hayır, konumuz bu değil. Benim merakım ölen çocukların isimlerinin nereye gittiği. Konu komşuya dağıtamazsınız bir ismi, bir ismi başkasına vermezsiniz, bu yakışık almaz. İsimler öyle hor kullanılamaz ve biliyorum isimler cennete de alınmayacak. Peki, ölen çocukların isimlerini ne yapmalıyız? Biriktirsek bir kutuda, sanmıyorum, isimler yan yana konmaz. Ya da belki denize dökebiliriz isimleri, her şeyi döküyoruz gibi, ama isimler yüzemezler de, isimler kızar buna. Öyleyse ölü çocukların isimlerini ne yapacağız? Uzay boşluğuna bıraksak, binlerce yıl gezinseler orada, Araf'ta. O zaman da sahiplerini unuturlar, ölen çocukları unuturlar ya da bir yıldız çarpar, isimler üzülür yıldıza, kıyamazlar. Ölen çocukların isimlerini ne yapmalıyız? Ölen çocukların isimleri bu bizim büyük yükümüz.

***

Birkaç yıl evvel, bakın kaç olduğunu bile hatırlamam mümkün değil, ama bunu sormayacağım kimseye, kaç olduğu o kadar da mühim değil, birkaç yıl evvel, Ankara'da soğuklar yeni başlıyor, demek Aralık girişi, don tutuyor ama kar yağmamış. Havanın epeyce erken karardığı bir gün, ODTÜ Fizik önü... Toplanıyor insanlar, eylemler neşeli şeylerdir her zaman, selamlaşıyor, sohbet ediyorlar. Plastik bardaklarda çaylar elden ele geçiyor, kimisinin eli yanıyor bardağı taşırken, kimisi bir serçe kuşu gibi iki elinin kafesine alıyor bardağı, ısınmaya çalışıyor. Kalabalığız, bu iyi bir şey. Jandarma daha kalabalık, bu da iyi bir şey... Ankara'nın merkezden uzak kampuslarına basın pek sık gelmez, bu sefer basın da kalabalık, demek daha iyi bir şey.

Sonra soğuğu arkamıza alarak başlıyoruz yürümeye, her zamanki istikametten biraz farklı. Slogan atmaktan pek hoşlanmayan ODTÜ'lüler avaz avaz bağırıyorlar, onları pek sık böyle görmediğimi hatırlıyorum. Yurtların önüne varıyoruz, jandarmanın panzeri kocaman. Birkaç kişi dil çıkarıyor panzere, diğerleri daha vakur dönüp dik dik bakıyorlar, kimse çekinmiyor.

Yurtlar bölgesi karanlık, yolla yurt girişleri arasında ışıklar mavi-kırmızı, jandarmadan yansıyor. Aydınlık bir yer buluyoruz, basket sahasına doluşuyor kalabalık, top oynayan öğrenciler gergin. "Öf bu solcular yüzünden oyunumuz bölünecek," diyorlar ve her ODTÜ'lü gibi, "Hocam..." diye başlayan, uzlaşmaya pek yanaşmayan itiraz cümlelerine hazırlanıyorlar. ODTÜ'lü bireysel hakları konusunda çok nazlı ve yeri geldiğinde çok saldırgandır. Orta boylu bir çocuk kalabalıktan bir metre sıyrılıyor, işaret parmağını ağzına götürüyor, sonra kalabalığın elerindeki fotoğrafları gösteriyor aynı parmakla. Oyuncular bir anda değişiyor, topu ellerine alıp beklemeye başlıyorlar, onlar bile eylemin bir parçası artık.

Bir kız çıkıyor sahanın ortasına birkaç şey söylüyor, sesi gür ama sanki ağladı ağlayacak, o kadar yakın ve içinde acının. Bir çam fidanı çıkarıyor arkadaşlar torbadan, küçük bir kürek, biraz su. Ben gönüllü oluyorum, sahanın yanında toprağı kazmaya başlıyoruz. Daha önce Orman Haftası'nda diktiğimiz fidanlar kadar deneyimliyiz ya, toprak sert ve donmuş, kabul etmek yanlısı değil fidanı. Biz karanlıkta bir şeyler yapmaya başlayınca jandarma telaşlanıyor, koca panzeri sireni öttürerek üstümüze sürüyor, aklınca projektör tutup ne yaptığımıza bakacak. Bir anda 250 insan önümde kenetleniyor, küçük bir Tiananmen Meydanı, 250 direnişçi. Panzer duruyor, insanlar ne bir şey söylüyor, ne kımıldıyor, beni değil fidanı koruyorlar. Kalkıp yanlarında olamadığım için mahcup, daha sert bastırıyorum küreği, toprağı biraz olsun kazıyorum.

Fidanı yerleştiriyoruz. Toprağa çok insan bıraktık daha önce, ne mezarlıklar gördü bu eller, fidanı yine öyle bütün dikkatimizle ve sarsmadan koyuyoruz toprağa, fidan sevsin diye orayı, su döküyoruz, toprak sevsin diye fidanı eğilip fısıldıyoruz.

Sonra birileri birkaç cümle daha kurmuş olmalı, bir 'tilili' sesi kalabalıktan, önce jandarma gidiyor. Biz fidanla bir süre daha kalıyoruz.

***

Ölen çocukların isimleri nereye gider, nereye gömülür ölen çocuklar? ODTÜ'de, 3. Yurt önünde bir çam fidanı var, şimdi 4.5 yaşında, üzerinde ne tabela, ne bir koruma teli bulunuyor. Geçerseniz yanından fısıldayın, "Te siwar bûne kamyon," o anlar sizi. Sakın bahsetmeyin katillerinden, ceza almadıklarından, annesinin yamadığını söyleyin 13 deliği de, sakın bilmesin başka kötü şey, o cennete gitti çünkü, orada öğrenmesin kötülüğü.

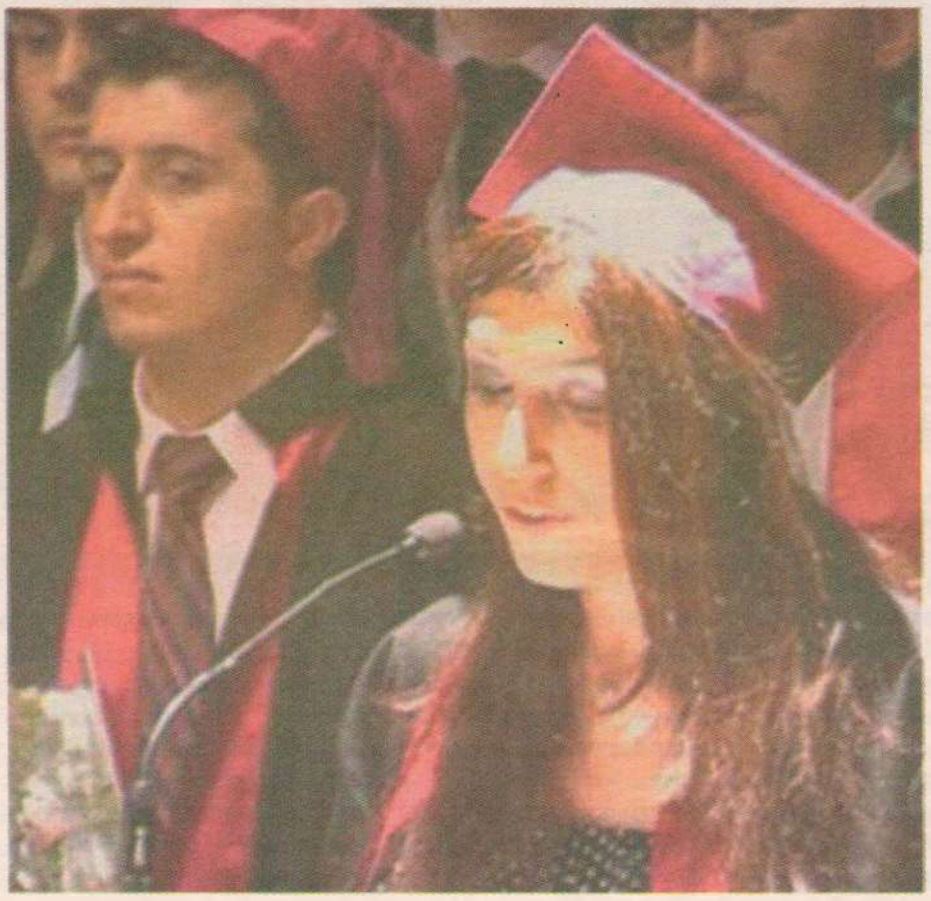
Ölen çocukların isimlerini hiçbir yere koyamıyoruz, hep arkamızdan gelip, konuşuyorlar, hep yanımızdalar. Uğur'un adını ODTÜ'de bırakmayı denedik, ama oradaki sadece bir ağaç, Uğur'un adı iki yakamızda bizi masumiyetimizi yitirdiğimiz cehennemde bekliyor...

ALPER ERDİK

Tuğba o sözleri 6 Kasım'da, YÖK'ün kuruluş yıldönümünde düzenlenen bir basın açıklamasında söyleseydi, Prof. İsrafil Kurtcephe bu kez Tuğba'nın alnından öpmez, açılan soruşturma sonucu onun birkaç haftalık uzaklaştırma cezası aldığını bildiren kâğıda imza atardı!

ÜNİVERSİTELER DE DÖNÜŞÜYOR!

Haziranın son günleri, malum, üniversitelerin mezuniyet törenlerinin peş peşe yapıldığı tarihler... Bu yıl, bu törenlerden ikisinde yaşananlar medyaya epeyce malzeme sağladı. Bunlardan biri, Bilkent Üniversitesi'nde okuyan oğlunun mezun olduğu gün bir konuşma yapmak isteyen Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın, öğrencilerce yuhalanması ve mecburen kürsüden inmesi; diğeri ise, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni birinci bitiren Tuğba Akın'ın eğitim ve sağlık sistemine yönelik eleştiriler içeren konuşmasıydı.

Bu iki güzel olayın ilki pek ilgi çekici görünse de, şahsen ikincisini daha çok önemsedim. Çünkü, politik durumu nedir bilmiyorum ama, 'anlayana' gerçekten çok 'sağlam' laflar etti Tuğba. Örneğin dedi ki: **"Bu fakültenin öncelikli amacı hekim yetiştirmek değil midir? O zaman neden bazı polikliniklerde hiç hoca görmeden, sabahtan akşama kadar sadece asistan hekimlerle hasta bakıyoruz? Neden bazı bölümlerde öğrenci pratiklerini öğretim üyeleri yerine asistanlar yaptırıyor? Bizler burada hastanenin iş yükünü azaltmak için mi varız? Bedava iş gücü olarak mı görülüyoruz?"** Ve devam etti:

"İnternler arasında yaptığımız ankete göre arkadaşlarımızın sadece yüzde 2,8'i gelecekten umutlu. Geri kalan kısım ise meslek yaşantısı ile ilgili beklentilerinin gerçekleşmesi konusunda umutsuz ve karamsar. Hekimlik gibi prestijli bir mesleğe birkaç adım kala hekimlerin karamsar olmasının nedeni çok açık. Çünkü bizler siyasi dengeleri hâlâ oturmamış, sağlık politikalarının sürekli değişiyor olduğu ve hekimine gereken değer ve imkânın verilmediği bir ülkede yaşıyoruz. Anket sorularından biri de şuydu: 'Kendi döneminizden bir hekim arkadaşınıza anne babanızı emanet eder misiniz?' Çıkan sonuç aslında çok vahim. Sadece yüzde 1'imiz ailemizi tam güvenerek, aynı dönemde mezun olduğumuz hekim arkadaşına emanet ediyor!"

Patron medyası, bu haberi **'Tıp birincisinden acı itiraf', 'Tıp birincisinin can yakan itirafı'** gibi başlıklarla aktardı bize. Bir işi de düzgün yapsalar olmuyor! Yahu itiraf, kişinin bir süre sakladığı ve başkalarınca bilinmemesi gereken bir gerçeği, ki bu genelde kendisiyle ilgilidir, başkalarıyla paylaşmasıdır. Fakat Tuğba'nın anlattığı 'acı durumlar'ın var olmasında kendisinin veya tıp öğrencilerinin bir etkisi, hatası, suçu yoktur. O sebeple bu olay, itirafla değil, yalnızca *'gizli bir şeyi ortaya dökme, açığa vurma, yayma, ilan etme, afişe etme, reklâm etme'* anlamındaki ifşa sözcüğü ile anlatılabilir! Evet, Tuğba kendi bölümüyle ilgili, türlü yollarla gizli kalması sağlanan şeyleri ifşa etmiştir; ağzına sağlık!

Biz de buradan yola çıkarak ve konuyu biraz daha genişletip genel olarak yüksek öğretimdeki gizli şeylerin önemli kısmını ifşa edelim. Tabii önce şunu mutlaka söylemek lazım: Bu gizli sözcüğü tırnak içinde okunmalıdır, zira anlatacağımız şeylerdeki gizli olma niteliği yalnızca emekçi halkımız içindir. Yoksa dünya âlem, patron politikacı; herkes her şeyin farkındadır!

***

1995 yılında Dünya Ticaret Örgütü içinde hazırlanan ve kamusal hizmetleri uluslararası sermayenin lehine düzenleyen bir anlaşma var: **GATS! (Genel Hizmet Ticaret Anlaşması)** Bir de *Bologna Süreci* denen ve Avrupa ülkeleri arasında, yüksek öğretimin bu GATS'e uygun olarak yeniden düzenlenmesi çalışmaları var. Hemen söyleyelim, Türkiye, GATS'in hazırlandığı yıl, kurucu üye olarak anlaşmayı imzalamıştır; 2001 yılından itibaren de Bologna Süreci'nin üyesidir. Konuyla ilgili olarak, bu sürecin önemli noktalarına kısaca değinelim.

İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya'nın eğitim bakanlarının 1998'de yayınladıkları Sorbonne Bildirisi ile temeli atılan Bologna Süreci; ertesi sene 29 ülkenin katılımıyla oluşturulan bildirge ile resmen başladı ve amaç, 2010 yılına kadar 'Avrupa Yüksek Öğretim Alanı'nı yaratmak olarak duyuruldu. 1999'dan sonraki katılımlarla sayıları bugün 46'ya ulaşan üye ülkeler, sürecin gerekliliklerini yerine getirmek için eğitim sistemlerinde sürekli yeni düzenlemeler yapıyor. Peki, bu gereklilikler neler? Resmi ağızlar, yaşam boyu öğrenme modeli yaratmak, yüksek öğretimde iki aşamalı derece sistemine geçmek, öğrenci ve öğretim görevlilerinin hareketliliğini sağlamak, öğrenimde kaliteyi yükseltmek, üniversitelere özerklik vermek vb. kulağa hoş gelecek birçok şey söylüyor; ancak bunların içi boş ve cilalı laflar olduğunu belirtelim. Süreçle ilgili birkaç belgeye göz atmak dahi yetiyor, gerçekte amaçlarının ne olduğunu anlamaya. Örneğin, Bologna Süreci'ne dâhil olan ülkelerin 2001'de Prag'da ve 2003'te Berlin'de yaptıkları bakanlar düzeyindeki toplantılarda 'değerlendirdikleri', 2000 yılında alınan AB Konseyi Lizbon Kararları... Konseyin o tarihte üzerinde çalıştığı maddelerden bazıları, *"AB bugün kendisine gelecek 10 yıl için bir amaç seçmiştir: Dünyanın en rekabetçi ve en dinamik, sürdürülebilir büyümeyi, daha fazla ve daha iyi iş imkânlarını ve daha fazla toplumsal birlikteliği sağlama kapasitesine sahip bilgiye dayalı ekonomisi olmak,"* hedefi ve eğitimin bu hedef doğrultusunda nasıl düzenleneceği idi ve bu, ilerleyen yıllarda da konseyin gündemindeki önemli konulardan biri olacaktı. Yine, 2003 yılında Bologna Süreci'nin bileşeni olan UNICE' nin (Avrupa Sanayi ve İşveren Konfederasyonlar Birliği) 2004'te yayınladığı 'tavsiye'lerle dolu rapor... UNICE, **piyasanın ihtiyaçlarına** göre belirlenen alanlarda eğitime önem verilmesinin, **girişimciliğin eğitim konusu** olmasının, **üniversitelerle iş dünyası arasında ortaklığın** sağlanmasının ve araştırma faaliyetlerinin yapılmasının, üniversitelerin devletin boyunduruğundan kurtulmasının ve **rekabetle yüzleşme**sinin önemine işaret ediyor ve Bologna Süreci'nin kime, ne fayda sağlayacağını ayan beyan ortaya koyuyordu. Tabii, geçtiğimiz senelerde TÜSİAD'ın YÖK ve üniversitelere dair isteklerini içeren raporları da unutmamak lazım.

Yukarıda anlatılanların sonucunda olan şey şu: Üniversiteler de neo-liberal politikalarla, devletin her kurumu gibi piyasanın, patronların ihtiyaçlarına göre yeniden düzenleniyor. Öğrenciler, hem üniversiteye girebilmek için bin bir zorluk yaşıyor, hem de tüm bu düzenlemelerle gelecekte emeğini ucuza satmaktan başka çaresi olmayan modern köleler haline geliyorlar...

Ha, bu arada, ülkemiz Bologna Süreci'nin göz dolduran ülkelerinden; notu hayli yüksek, sürecin üst sıralarında... Bu da demek

oluyor ki, neo-liberal dönüşüm, üniversitelerimizde büyük ölçüde tamamlandı. Zaten, son yıllarda artan yurtdışına öğrenci yollama, üniversitelerin bünyesinde hızla artan AR-GE'ler, değişen müfredatlar, YÖK düzenlemeleri, vakıf üniversitesi sayısının hızla artması, özel üniversite açabilmeye yönelik çalışmalar, yeni üniversitelerin açılması, eskilerinin bölünmesi, eğitime yönelik kamu harcamalarının azalması... da bunun kanıtı. Yani, olaya tersten bakarsak, AKP bu işi alnının AK'ıyla becermiştir. Ve bu süreçte de kayda değer bir muhalefetle karşılaşmamıştır. Geniş kesimlerce, AKP'nin üniversitelere tek zararı, üniversitelerde türban takmayı serbest bırakma isteği olarak algılanmış ve bu da maalesef AKP'ye üniversiteleri şirketleştirme yolunda büyük kolaylık sağlamıştır.

***

Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. İsrafil Kurtcephe, Tuğba'nın söylediklerine dair şu yorumu yapmış:

"Gençlerimiz, Atatürk'ün onlardan beklediği görevi yapabileceklerine inandıklarını, genç hekimlerin Atatürk'ün sevdasıyla yüreklerinin çarptığını, demokrasinin gereklerini yapabildiğini, bu kürsüye çıkan Dr. Tuğba Akın'ın konuşmasıyla gösterdi. Özeleştiri yapabilen, kendi kusurunu, eksiğini ortaya koyabilme cesaretini gösteren, kurumunun daha mükemmel hale gelmesi için şahsi hesaplarını bir kenara bırakıp, kamu yararına her türlü cesareti ve beraberinde riski göz önüne alarak kurumu adına söz söyleyebilen insan sadece takdir edilir, alnından öpülür. Ben de Akın'ı alnından öpüyorum."

Öp tabii, iyi edersin de, nereden çıkardın genç hekimlerin kalbinin Atatürk sevgisiyle çarptığını? Hadi öyle diyelim, Tuğba konuşmasında bir doktor olarak kendi kusurunu, eksiğini mi ortaya koydu?..

Gazeteciler gibi, rektör de bir şey anlamamış bu konuşmadan. Ama doğru söylediği bir şey var rektörün, arkadaşımız eğitim ve sağlık sistemine eleştirilerini yöneltirken gerçekten risk almıştır. Hoş, okulunu o an itibariyle bitirmiş olduğundan başına en azından üniversite yönetiminden dolayı bir iş gelmeyecektir. Ancak, ne eksik ne fazla, Tuğba o sözleri 6 Kasım'da, YÖK'ün kuruluş yıldönümünde düzenlenen bir basın açıklamasında söyleseydi; Prof. İsrafil Kurtcephe bu kez Tuğba'nın alnından öpmez, açılan soruşturma sonucu onun birkaç haftalık uzaklaştırma cezası aldığını bildiren kâğıda imza atardı!

Evet, aynen böyle olurdu...

Final sınavları bitti: SINAV SONUÇLARI!..

Tüm öğrenciler için sıkı bir 'iki hafta'... Yumurtanın kıça yaklaşmasının tetiklediği bu yoğun efor, elbette 'dersi geçmek'ten başka bir şeye yaramıyor. Evet, daha doğrudan söyleyelim; öğrenciler yaklaşık iki haftalarını; son iki haftalarını ezberle geçirdiler. Öğrencilerin kimi geçti, kimi kaldı ama akademisyenler hâlâ bu tip bir ölçme metodunda ısrar ederek ya da buna 'karşı çıkmayarak' sınıfta kaldılar yine. Öğrenciler, ezberlemeleri gerekenleri sıralara, duvarlara ve -gözetmenler duymasın- cep telefonlarına yazdılar yine, oradan bakıp aynısını sınav kağıtlarına... Durumu basit bir muziplikle açıklamanın yanlışlığını iliklerime kadar hissettiğimden, buna bir 'eğitim sorunu' olarak yaklaşmayı görev saydım. Yanlış anlaşılmasın; öğrenci, sorunun hiyerarşisinde en altta yer alıyor ve aslında mağdur olan o. En fazla kaybeden, öğrenci...

'Öğretmenleşmiş akademisyen' ve 'Kül yutmaz araştırma görevlisi'nin hikayesi

Bu sorunun çözümünü, öğrencilerin başına 'kül yutmaz' araştırma görevlilerini koyarak çözebileceğini düşünen zihinlereyse şunu söylemek lazım: "Araştırma görevlilerini bırakın da araştırma yapsınlar." İki saatini, "Kim kimin kağıdına bakıyor, kim konuşuyor?" 'paranoya'sıyla geçiren 'araştırma görevlisi'nin, 'araştırma' sıfatını kaldırıp, artık rahatlıkla 'sınav' ön ekini koyabiliriz: 'Sınav görevlisi'. Böylece herkes de işini bilir! Bilim insanları, bahsettiğim iki saati araştırmalarıyla geçirir. Tabii 'MSN' ve 'Facebook' gibi amacı aşan 'ultra-haberleşme', ama daha önemlisi 'yabancılaşma' araçları sayesinde, akademik yayınlar beklediğimiz insanların odasından dalga dalga yayılan 'dı-dı-dıt' biçimindeki ileti seslerini saymazsak! Ancak 'yalandan gülümseyebiliyoruz'; şimdilik...

Zaten büyük bölümü 'öğretmenleşmiş' ve hatta gerçek anlamıyla 'hocalaşmış' olan akademisyen yığınından, çok başka şeyler de bekleyemiyoruz elbette. Onlar da sağolsunlar bizi yanıltmıyorlar...

Hem öğrenmek istiyoruz, hem de öğrenmenin keyfine varmak!

Evet, buradan söylüyoruz: "Hem öğrenmek istiyoruz, hem de öğrenmenin keyfine varmak istiyoruz." Tabii, hazırlık öğrencilerini 'yoklama zoruyla' ÜYG (Üniversite Yaşamına Giriş) derslerine sokup, sonra da bu öğrencilerin, 'öğrenci eylemlilikleri'ne katılmaya zaman bulamamasını bir övünç haline getirmiş olan bir üniversite yönetimi (bknz. Mersin Üniversitesi yönetimi) için bu epey uzak; biliyoruz ve görüyoruz. İşte bunun için 'devrim' diyoruz ve "Biz devrimi çok seviyoruz"...

Öğrencinin dersi öğrenip öğrenmediğini ölçmenin, ama daha da önemlisi öğretmenin çok daha iyi metotları var. Bunlar hakkında ahkam kesmek bize düşmez fakat apaçık görünüyor ki; 'böyle gelmiş ama böyle gitmez'.

Modern amele pazarları bizi bekliyor...

Her şey o kadar güdük ki... Öğrenilenlerin pratiğini yapma şansının gayet zayıf olduğu Mersin Üniversitesi gibi yerlerde, akademik kalite de yerlerde olunca, biz öğrencilere, potansiyel 'ucuz işgücü' olarak 'amele pazarları'nın modern versiyonu olan 'kariyer.net' türevi internet sitelerinde iş aramak kalıyor. Daha iyimser olalım; KPSS, ALES gibi sınavlarda yarış atı misali koşturmak da var şıklar arasında. Hiç olmadı, Ağustos'ta askere gidersin! 12 ay olmadan! Oyalamacanın binbir türlü çeşitlemesi karşına geçer, başlar gülmeye.

***

Finaller sona erdi; hani şu yüzde 60'ı alınan. Şimdi, 1-2 puan için hocalara yalvarmak durumunda kalan öğrencileri görüyoruz, zırlamalarına şahit oluyoruz sıklıkla. Bir yandan da, Türkiye'nin en nemli şehirlerinden biri olan Mersin'de, yaz okulunu kurumsallaştıran ve her sene arabasını, evini 'yenileyen' sırtı pek insancıkları! görüyoruz.

Kendi zorunluluğunu yaratmak gerek...

Buraya kadar kötü. Şimdi, sınavlara çalışmanın 'zorunluluğu' altında disipline olan zihinlerimizin zindeliğini, kendi istediğimiz alanlara aktarmak lazım. Yani 'patron çağırdı' diye sabah 6'da koşa koşa işe giden ayaklarımız, bir tepeden seyreylemek için dünyayı, çok daha istekli olmalı tırmanmaya.

Zaman; koşuşturma çağı. Bize düşen, bazen inada bindirip durmak, bazen de yine koşuşturmak. Bir farkla; nereye olduğunu bilerek ve yolu severek...

SERDAR TÜRKMEN

V. MAHİR ÜKÜNÇ

İRAN: Şeriatın kesemediği parmak...

Sakal uzunluğunu yıllardır aynı ölçüde muhafaza etmedeki 'başarı'sını, 12 Haziran'da yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oylarını koruma ve hatta artırmada da gösteren Ahmedinecat; en yakın rakibi olarak öne çıkartılan Musavi'nin aldığı yüzde 33.7 oya karşılık, toplam oyların yüzde 66.2'sini alarak tekrar cumhurbaşkanı seçildi. Seçim sonuçlarının ilan edilmesini takiben Musavi'nin seçileceğine dair büyük bir beklenti içinde olan 'reform' yanlıları, mevcut hayal kırıklıklarını seçimlerde hile yapıldığı iddialarıyla gerekçelendirip başta Tahran olmak üzere birçok kentte geniş katılımlı protesto gösterileri düzenleyerek sokaklara çıktı. 17 Haziran'da 1 milyonu aşkın İranlının doldurduğu Tahran sokakları, 20-21 Haziran'da da boş kalmadı. Dini lider Hamaney'in itidal çağrılarına ve tehditlerine rağmen polisin ve **'Besici'** olarak adlandırılan İran milisinin göstericilerin üzerine ateş açması sonucu sayıları tam olarak bilinemese de onlarca kişi öldü ve yaralandı. Yaşanan olaylar sonrası **'Piyasa kapitalizmi'** için **'şehit'** olmaya bile hazır olduğunu açıklayan Musavi, iktidar paylaşımında kendi dâhil olduğu tarafın imtiyazları için mevcut iktidar kliğini genel grev ve sokak gösterileri kozuyla ehlileştirmeye çalışıyor. Muazzam kitle desteğinin ve sırtını yasladığı bürokratik şeriat diktatörlüğünün tüm baskı araçlarının gücünü çelimsiz omuzlarında ve **'iman dolu'** göğsünde hisseden Ahmedinecat ise şimdilik iktidarından taviz vereceğe pek benzemiyor.

Bu kısa girişin ardından, patron gazeteleri ve televizyonlarında uzun uzadıya yer bulan **yalan-yanlış İran haberleri ve tespitleriyle** kafası şişen RED okurlarına İran'da yaşananların ne olduğunu doğru bildiğimiz şekilde bir de biz anlatalım isteriz.

Reformcular ve muhafazakarlar

Musavi'nin **'Amerikancı, turuncu devrimci, özgürlükçü ve hatta devrimci'** olduğuna dair saptamalar aslında yine Musavi'nin geçmişine ve protesto gösterilerinin başladığı günlerde önerdiği eylem biçimlerinin tarzına bakılarak boşa çıkartılabilir. Öyle ki, İslam devrimine doğru yol alındığı dönemde insanların **'minaresini şaşırmış müezzin'** gibi evlerinin balkonlarından 'Allahuekber' diye bağırmaları, bugün de geçerliliğini koruyan ve protestoların genel anlamda İslami diktatörlüğe karşı olmadığının altını çizen bir yöntem olarak okunabilir.

Musavi, İslam devrimi sonrası iktidarı ele geçiren molla sınıfının ve İslami temellerde kurumsallaşan burjuvazinin popülist sadık bir temsilcisidir. Henüz Humeyni hayattayken başbakan olmuş ve 8 yıl süren İran-Irak savaşı boyunca ülkeyi yönetmiş, savaşın verdiği tahribatla zarar gören ekonomiyi ayakta tutmayı başarmıştır. 1989 seçimleri sonrası iktidara gelen Ali Ekber Haşimi Rafsacani ile birlikte İran'da 'Özal tarzı çağ atlatma' girişimleri hız kazanmış, ülkenin yeniden inşası ve ekonominin olabildiğince liberalleştirilmesi yolunda düzenlemelere gidilmiş, yabancı sermaye girişine ve özelleştirmelere izin verilmiştir. ABD dışında İsveç, Almanya ve Fransa gibi Batılı kapitalist ülkeler başta petrol sanayi olmak üzere bu dönemde İran'da pek çok alanda yatırım yapmıştır...

Musavi, İran'daki bu neo-liberal yağmanın doğrudan sonucu olarak hızla zenginleşen **'devrim elitleri'** kuşağının 'tüm iktidarı' amaçlayan bir temsilcisidir. Adı petrol zengini bir oligarşik olarak anılan Rafsancani ve yine ülkenin sayılı zenginleri arasında gösterilen eski reformcu cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi'nin Musavi'ye desteğinin altında yatan neden de tam olarak budur. Bu noktadan hareketle aslında Musavi ve ekibinin reform olarak yaldızlayıp sunduğu program İran'da kapitalist bir restorasyon çerçevesinde; özelleştirmelerin artırılması, yabancı sermayeye kapsamlı yatırım olanakları ve ABD ile devam eden gerilimin yumuşatılması olarak tasvir edilebilir.

Musavi'nin reform söyleminin içinde emekçilerin sosyal adalet ve eşitlik arayışına, ifade ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik vurguların hiç yer almaması; kendisinin ve dâhil olduğu iktidar kliğinin son 1 Mayıs olaylarında Tahran'da yaşanan devlet terörüne karşı tek bir eleştiri getirmemiş olmasıyla da beraber değerlendirilince durum daha iyi anlaşılabilir sanırım.

İktidar olduğu 80'li yıllar boyunca hapishanelerde ve sokaklarda katledilen binlerce solcu muhalif de düşünüldüğünde, 'Musavi demokrasisi'nin İran'ın gerçek anlamda özgürleşmesine yönelik hiçbir umut ışığı barındırmadığını da söylemek yerinde olacaktır.

"Bugün yapılmak istenen İran devriminin gücünün altının oyulmak istenmesidir. Ahmedinejad'ın zaferi her yönüyle büyük bir zaferdir. Onlar İran'daki düzeni ve İslam devrimini zayıflatarak Ahmedinecat'ın zaferini gölgelemeye çalışıyorlar. Ancak çok iyi biliyorum ki, bunu başarmaları mümkün değil."

En az kendisi kadar popüler 'dostu' Ahmedinecat için, Latin Amerika'nın **'haylaz ve sevimli solcu'**larından Hugo Chavez'in **'devrimci'** duyguları böyle dile geliyor.

Amerika'yla sürdürdüğü gerilim politikasının, Ahmedinecat'ın **'yürekli bir anti-emperyalist'** olarak algılanmasını sağladığı veya kolaylaştırdığı Chavez'in de içine düştüğü durumdan da gözlemlenebileceği gibi hiç de şaşılacak bir olay değil. Fakat Irak'ta ABD işgaline karşı muazzam bir direniş gösteren Şii Mehdi Ordusu'na destek vermekten kaçınan ve sınır komşusu Afganistan'da süren Amerikan haydutluğuna karşı tek bir muhalif ses çıkarmayan Ahmedinecat'ın anti-emperyalistliğinin sınırları işte buraya kadar!

Gelelim Ahmedinecat'ın kimi ve neyi temsil ettiği ve nasıl bu kadar oy alabildiği konusuna...

Musavi'nin piyasa ekonomisi, özelleştirmeler, dış yatırım başlıklarından oluşan seçim programı karşısında Ahmedinecat önceki seçimde olduğu gibi özelleştirmelere karşı devletçi ve kamu yatırımlarının teşviki çerçevesinde bir propaganda yürüttü. Geçen zaman içinde ülkenin petrol gelirlerinden elde ettiği yüklü geliri adalet payı olarak yoksullara yardım fonlarına aktararak 5.5 milyon ailenin bu kaynaklardan faydalanmasını sağladı. Neo-liberal rakibinin karşısında, aslında her ikisi de **'karşılıksız birer çek'** olan İslam'ın **'adalet'** retoriğini ve sosyal demokrasinin **'eşitlik'** söylemini kullanarak, başta ülkenin petrol bölgelerinde çalışan ve Musavi'nin özelleştirme hamleleriyle işsiz kalacaklarını düşünen işçi ailelerinden yüksek oranda oy aldı. Aynı zamanda, halihazırda iktidar olmanın avantajlarını da kullanarak seçimlerin hemen öncesinde işçi ücretlerinde ve emekli maaşlarında iyileştirmelere gitti. Ve son seçimde örneklerine burada da rastladığımız üzere yoksul halka yardım adı altında para, pirinç ve patatesten oluşan bir **'sadaka ve zekât'** kokteyli sundu. Ahmedinecat'ın aldığı oylarda etkili olan bir diğer önemli faktör de, mevcut 'milli güvenlik doktrini' çerçevesinde 'pusuda' bekleyen Amerikan ve İsrail tehdidine karşı algısı açık tutulan İran halkına güven veren 'sahte kabadayı' tavrı oldu.

Musavi'nin iddia ettiği gibi, İran seçimlerine hile karıştırılmış olması durumunda dahi, yukarıda sayılan faktörler göz önüne alındığında ve bunlara Musavi'nin temsil ettiği **'devrim zenginleri'** kliğine karşı

konumlanan ve Ahmedinecat'ta yansımasını bulan, İran devlet aygıtının daha çok askeri ve yönetsel bürokratik mekanizmalarında görev alanlar ve bunların ailelerinin oy potansiyeli de eklendiğinde sonuç sürpriz olmaktan çok uzaktır.

Genel olarak muhafazakâr-reformcu karşıtlığında temel belirleyen bu iki iktidar kliğinin İran'daki egemenlik mücadelesidir. Öteden beri devam ede gelen egemenler arası iktidar mücadelesi artık su yüzüne çıkmış görünmektedir. Her iki tarafın da -özellikle Batı basınının bilinçli olarak bu yönde manipüle etmeye çalıştığı üzere reformcu kliğin- İslami devlet rejimiyle hiçbir sorunu yok. İran'da yaşanan rejim içi bir iktidar mücadelesidir.

Musavi de Ahmedinecat da yaklaşık 30 yıldır varlığını sürdüren İran İslam Cumhuriyeti'nin yani şeriat diktatörlüğünün birebir kendisidir.

Ve esasen mevcut durumda İran'daki mücadele Ahmedinecat'ın hamisi Hamaney ile, Musavi'nin destekçisi Rafsancani arasında sürmektedir.

Öyle ki **Düzenin Yararını Teşhis Konseyi** ile dini lideri atama, denetleme ve görevden alma yetkisine sahip **Uzmanlar Meclisi**'ne başkanlık eden Rafsancani'nin, Hamaney'in Ahmedinecat'ı açıkça desteklediği-tarafsızlığını yitirdiği bu nedenle görevden alınmasının sağlanması maksadıyla gittiği Büyük Ayetullahlar diyarı Kum kentinden, Ayetullah Hüseyin Ali Montazeri ve Ayetullah Tebrizi'nin desteğini alarak dönmesi ve bu iki Ayetullah'ın gösterilerin devam etmesi ve Musavi'nin sivil mücadelesinin desteklenmesi gerektiği yolundaki açıklamalarından sonra İran'daki iktidar mücadelesinin devam edeceği sonucuna varmak güç değil.

Gençler, işçiler, örgütler

İran sokaklarında polisle ve milisle çatışan, araçları ateşe veren ve **'Diktatöre ölüm, yaşasın özgürlük!'** sloganları atan kitlelerin durumu anlatmak için 'reformcu ve muhafazakâr' karşıtlığı tanımlaması yeterli değildir. Buradaki solcuların bir kısmının paylaştığı kaygıları da dikkate alarak ve onların yüreklerine su serpmek adına, **İran'daki gösterilerin asıl motivasyonunun Amerikan kışkırtması, emperyalist turuncu devrim girişimi olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz.**

Ahmedinecat iktidarı döneminde fazlasıyla artan işsizlik, yoksulluk ve enflasyon; şeriat diktatörlüğünün dizginlerinden tamamen boşanan baskıcı ve gerici uygulamalar-mesela burada yaşananın tersine ve zulüm kelimesinin karşılığını tam anlamıyla veren bir olgu olarak kadınlar üzerinde uygulanan **'başörtüsü taktırma zulmü'**-, nispeten Batı kültürüyle yetişmiş orta sınıftan kadınların, öğrenimden yoksun ve üniversiteli genç işsizlerin, aydın ve sanatçıların ortak bir muhalefet tabanında buluşmasını sağladı.

Mevcut tablo içinde Musavi'nin seçim kampanyası boyunca kullandığı, 'Daha fazla özgürlük ve daha fazla demokrasi' söylemi de şeriat diktatörlüğüne yönelik zaten var olan rahatsızlıkların dışavurumunu kolaylaştıran bir etken olarak ortaya çıktı. Musavi taraftarı reformcular olarak sokaklara çıktıkları işaret edilen kitle de aslında bu tablo içinde, Musavi'nin temsil ettiği iktidar kliğinin de ummadığı ve artık bugünkü durumda onları da korkutmaya başlayan bir militanlıkla gerçek bir özgürlük istemiyle hareket eder hale geldi.

Musavi'yi daha çok Batı'nın desteklemesi, imaj devrinin nimetlerinden yararlanarak kendi entelektüel görüntüsü ve kadife devrimlerden esinlenerek kullanılan yeşil bantlarla 'reform ve değişim' mesajını harmanlayarak pazarlaması da ona dair bir sempati oluşmasını sağladı.

Bu tablo içinde üzerinde durulması gereken bir diğer faktör de, kitleleri militanlaştıran ve çatışmalara öncülük eden üniversite gençliğinin durumudur. 1999'da Hatemi'nin cumhurbaşkanlığı döneminde Tahran Üniversitesi merkezli olarak başlayan ve özgürlük-değişim ve medeni haklar çerçevesinde süren demokratik hak mücadelesinin zaman içinde bastırılmış gibi görünen belirleyici tepkisini ve ağırlığını da hesaba katmak gerekir.

Musavi'nin eşinin gösterilerin başladığı tarihte Tahran Üniversitesi'ne giderek öğrencilerden destek aramasına, öğrencilerin verdiği tepki bu noktada gayet önemlidir:

"Bizler buraya Musavi'nin başkanlığı için savaşmaya gelmedik, diktatörlüğün üzerimizde oynadığı oyunu bozmak ve darbeyi alaşağı etmek için buradayız!.."

1979'da Şah'ın devrilmesinde en önemli rolü oynayan gücün petrol işçilerinin grevi olduğunu hatırlayarak İran'daki işçi sınıfının durumuna da değinmek yerinde olacaktır.

Şeriat diktatörlüğünde 1982'den bu yana siyasal ve sendikal örgüt kurma, grev ve toplu sözleşme hakkı yasaklanmış durumdadır. İşçiler, hâlihazırda sadece rejim tarafından bir kontrol mekanizması olarak işletilen **'İşçi Evleri'** adlı kuruma üye olabiliyor. Son dönemde kitlesel işten atılmalar yüzünden sayıları milyonlarla ifade edilen kişi işsiz kalmış, 1 milyondan fazla işçi de halen 1 ay ila 2 yıl arasında değişen bir sürede biriken ücretlerini alamamış durumda. Halkın yüzde 70'e varan oranının yoksulluk sınırı altında yaşadığı İran'da asgari ücret, devletin belirlediği yoksulluk sınırının 4'te 1'i kadar.

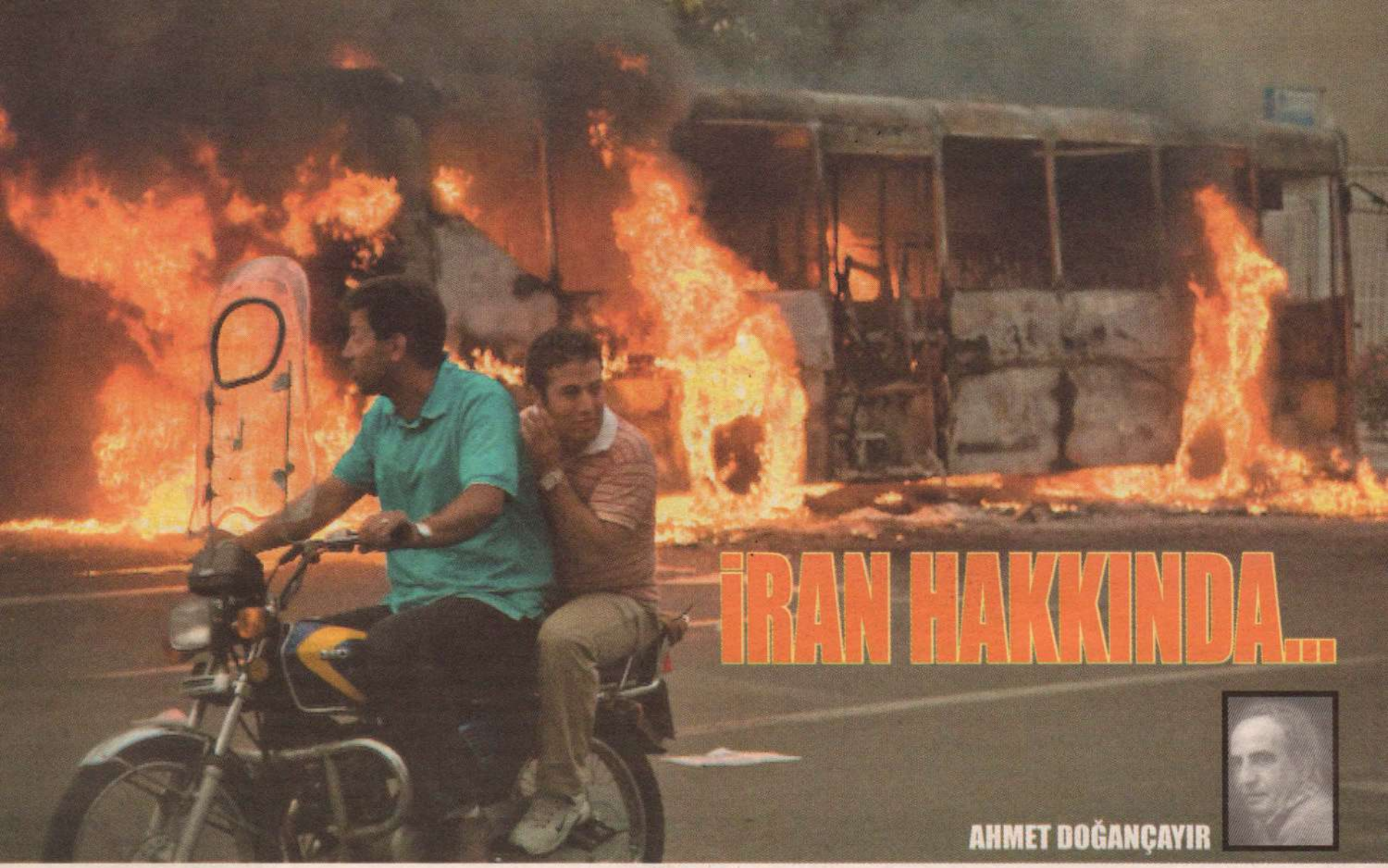
Tüm bu karanlık tabloya rağmen İran'da son dönemde yaşanan eylemliliğe, Tahran İşçi Sendikası, Otobüs Şoförleri (İşçileri) Sendikası (Vahed) ve 100 bin işçinin çalıştığı Khodro (Hodro) otomobil fabrikası işçilerinin büyük desteği İran'daki mücadelenin bundan sonraki aşamaları için belirleyici olacaktır.

Sonuç olarak İran'da bugün yaşanan durum demokratik taleplerin öne çıkartıldığı işçi sınıfı merkezli olmayan bir hak arama mücadelesidir. Yaklaşık 30 yıldır şeriat diktatörlüğü altında her türlü örgütlenme ve hak arama mücadelesi yasaklanan, muhalif olduğu gerekçesiyle katledilen-hapsedilen bir halk mollalara duyduğu nefreti mevcut seçimler vesilesiyle dışa vurmuştur. Burada devrimcilere düşen görev daha ilerici ve işçi sınıfı merkezli bir biçimde evrilmesi mümkün olan bu demokratik mücadelenin -mevcut durumda görünmeyen bir 'ABD ve Emperyalizm' oyunu aranmadan- desteklenmesidir.

İran'ın nesnel koşulları içinde ne eski Sovyetler Birliği çizgisindeki revizyonist TUDEH, ne Halkın Mücahitleri, ne İran Emek Partisi (TUFAN), ne de Maoist İran Komünist Partisi (MLM) işçi sınıfının ve halkın içinde biriken devrimci enerjiyi sırtlayıp-yönetebilecek kabiliyette görünmemektedir.

İran'da Marksist devrimcilerin uzun vadede görevi şeriat diktatörlüğünü tamamen tarih sahnesinden silebilecek gerçek bir devrimci programa sahip, bağımsız bir işçi sınıfı siyaseti yaratabilecek Bolşevik-Leninist bir devrimci parti inşa etmekten geçmektedir.

Bunun koşulları yaratılmadığı sürece bugün birbiriyle düşman gibi görünen şeriat diktatörlülüğün her iki egemen kliği, iktidar sorununun çözümü durumunda ilk olarak yine bugün demokrasi mücadelesi yürüten emekçilere, gençliğe ve yoksul İran halkına saldıracaktır.

İRAN HAKKINDA...

AHMET DOĞANÇAYIR

1. 1979 devriminden sonra İran'da tesis edilen yeni İslami-kapitalist rejimin yöneticileri halkın örgütlerini boğmak ve İranlı emekçilerin, ezilen kitlelerin taleplerini reddetmekten ibaret olan yeni bir manevra düzenledi: Sözde bir başkanlık rejimi. İslam kılıfı altında halkın siyasal egemenliğini gasp eden gerici rejim, Şii hiyerarşisinin bir kesimini İran'ın kadir-i mutlak önderleri yaptı. İslam cumhuriyeti etiketi altında İran'a despotik bir halifelik dayatıldı.

2. İktidardaki mollalar, seçim senaryosunu cumhurbaşkanının İran halk iradesini hiçbir biçimde ifade edemeyerek seçileceği ve iktidarda etkinlikten mahrum olarak ancak alet olabileceği şekilde düzenledi. Anayasaya göre 'seçilen' başkanın tek görevi Fıkıh'ın ya da muhafızlar konseyinin söylediklerini yerine getirmektir. Seçim düzenlendiği biçimde öyle karikatür ve gericidir ki, en temel demokratik hak yani aday gösterme hakkı bile halka çok görülmüştür. Bir aday fiili olarak tanınmadan önce dini liderin onayından geçmek zorundadır. İran anayasası adayın 'İslam cumhuriyetinin ilkelerine ve bu ülkenin resmi dinine karşı dürüst ve bağlı olan seçkin siyaset ve din adamları' arasından seçilmesi gerektiğini açıklar.

3. Anayasa ancak kapitalist sömürünün meşru olduğunu kabul eden, büyük toprak sahiplerine karşı çıkmayan, toplumsal üretim araçlarının özel mülkiyetini sınırlamayı reddeden, kadınların eşitsizliğini bir zorunluluk olarak gören bir anayasadır. Ayrıca bu anayasa ezilen ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını tanımayan ve üstüne üstlük dini inançlar arasında yalnızca Şii dinine ya da daha doğrusu bu dinin özel bir yorumuna inanan adayları seçilebilir olarak kabul eden bir anayasadır. Bütün seçimlerde olduğu gibi bu sözde seçimde de yalnızca demokratların, sosyalistlerin ve devrimcilerin katılma hakkı değil fakat diğer dinlere mensup olanlarında aday gösterme yetkileri gasp edilmiştir. Katiller ve gerici hükümet yöneticileri 'gerekli koşullara' uygun düşmekte buna karşılık emekçi ve ezilen kitleleri savunanlar 'meşru' aday olamamaktadır.

4. Kitlelerin bağımsız siyasal mücadelelerini ve örgütlenmelerini oluşturma sorunu her siyasi çalışmanın bel kemiğidir. Gericiliğin tasarıları ve karşı devrimci önlemleriyle mücadele etmenin tek yolu geniş ezilen kitlelerin siyasal ve bağımsız hareketliliğini canlandırmaktır.

5. Kendilerine dayatılan önderlerden daima daha kalabalık olan halk kesimlerinin hoşnutsuzluğu her gün biraz daha artıyor ve yanılgıları parçalanıyor. Ancak birçok yanılsamanın parçalanmasına karşın merkezi siyasi talepler ekseninde bütün ülke içinde yaygınlık kazanabilecek, emekçi ve ezilen kitleleri bir araya toplayabilecek bağımsız bir hareket henüz oluşmadı. Önderlik sorunu yakıcı bir görev olarak ortada duruyor.

6. İran'daki 2009 başkanlık seçimi sonucu Ahmedinecad bir kez daha başkan olarak oldu. Kitlelerin, kuruluşundan beri iktidardaki gericiliğin şiddetli saldırılarına uğrayan fikir ve örgütlenme özgürlüğü, siyasal parti hakları, kadın hakları, kitle iletişim araçları üzerinde ki sansürün kaldırılması, işçi akımlarının faaliyet özgürlüğü vb. demokratik kazanımların ele geçirilmesi, güçlendirilmesi ve korunması için mücadeleye girmeleri önemli bir adımdır. Bu mücadelelere emperyalist güçlerin tezgâhı olarak daha baştan cephe almak, iktidardaki kliğin taraflarından birinin destekçisi olarak bakmak, anti-emperyalizm adına gericiliğin tasarı ve karşı devrimci önlemlerine kurban etmek demektir. Böylesi politikaların acı sonuçları 1979 İran devriminde şubat ayaklanmasından sonra yaşandı. Gösteriler Tahranda patlak verdiği zamanda çoğu kişi dudak bükmüştü. Önderliklerin mollaların referandumunu boykot etmek yerine çekimser kalmaları, anayasaya karşı mücadele ve ayaklanmanın getirdiği demokratik kazanımları savunmak üzere emekçilerin ve ezilen kitlelerin birleşik cephesini seferber etmek yerine hareketsiz kalmaları, ulema meclisi seçimi sırasında devrimci bir alternatif önererek bu meclisin niteliğini teşhir etmemeleri, ABD'ye karşı girişilen seferberlik sırasında hareketi anti-emperyalist talepler etrafında yönlendiremeyişi egemen sınıfa sonuçları işine geldiği gibi ayarlamak için tüm fırsatları vermişti. Özet olarak 1979 İran devriminde mollaların önderliği alması devrimi göremeyen, kitlelerin taleplerine sırt çeviren önderliklerin ihanetleriyle açıklanabilir ancak.

7. İran'da daha işin başlangıcındayız. Neyin ne olacağı işin nereye varacağını ilan etmek için henüz çok erken. Devrimci bir durum mu yaşanıyor tartışmalarına ilişkin olarak şu söylenebilir. Devrimi ölçmek için bir barometre henüz icat edilmedi. Ancak kitlelerde eskisi gibi yönetilmeme eğilimi var. Yönetici elit içinde bölünme var, hem de çok ciddi bir bölünme. Bu onların eskisi gibi yönetemeyecekleri anlamına gelir. İnsanlar öldürüldü. Bir rejim halkı öldürmeye başlamışsa meşruiyeti tartışılmaya başlanır...

'Şimdi mücadeleyi daha da yükseltme zamanı!'

İşçi ve emekçi halk hareketi Alan Garcia hükümetini ağır bir yenilgiye uğrattı. Amazon yerlilerinin taleplerini kanla bastırma girişimine karşı yükselen muazzam kitle seferberlikleri hükümeti geri adım atmak ve yerli halkın haklarını kısıtlayan kararnamelerin geri çekilmesi talebini kabul etmek zorunda bıraktı.

Hareketin bu başarısı mücadele etmeden zafere ulaşmanın mümkün olmadığını bir kez daha gösterdi. Uzlaşmacı örgütlerin, "Koşullar uygun değil,", "Önce yeterli gücü biriktirmek lazım," ya da, "Kriz ortamında burjuvaziyi sıkıştırmayalım," gibi işçi sınıfının elini kolunu bağlamaya yönelik girişimleri yerli halkın ve emekçilerin gözü pek mücadelesi sonucu boşa çıkartıldı. Ve bu kahramanca mücadele işbirlikçi hükümete, patronlara ve çokuluslu emperyalist şirketlere karşı zaferin ancak kararlı ve uzlaşmaz bir mücadeleyle mümkün olabileceğini gösterdi.

Kararlı ve uzlaşmaz bir mücadele ve emekçilerin birliği. Çelikten bir kavga iradesiyle Amazon mücadelesi, demokratik işleyiş ve katılıma açık bir mücadele birliğine dayanan kitle seferberliğinin nelere kadir olduğunu gösterdi. Mücadele bu sayede açlığa ve soğuğa rağmen 60 günden fazla zamana yayılabildi, yollar kesilip hükümet kuvvetleri felç edilebildi ve halkın desteği sağlanabildi. Bu birlik, kırsaldaki mücadelenin yavaşladığı dönemlerde bile pek çok defalar destek eylemlerinde bulundu ve Egemenlik ve Yaşam Cephesi altında 11 Haziran'da başkent Lima'da gerçekleşen büyük direniş ve çatışmalar da böylelikle kotarılabildi.

Büyük Amazon kahramanlığı aynı zamanda, hükümetin mücadeleyi gölgelemek için uydurduğu yalanların açığa çıkarılmasını da sağladı. 'Müzakere masası', çözümün adresiymiş gibi gösterilirken aslında Bagua'daki yerli halk ve liderlerinin uğradığı zulmü teşhir ediyordu. Hareketin dış mihrakların tertibi ya da yıkıcı faaliyet olarak, yerlilerin ise 'vahşiler', hatta polis katilleri olarak gösterilmesi egemenlerin ve onların sözcülerinin mücadeleyi karalamak için yürüttüğü yalan kampanyasının bir parçasıydı.

Keza, başından beri resmi makamlar şu teraneyi tekrarlayıp duruyor: 'Otorite ilkesi'ne saygı gösterin. Sanki 'otorite ilkesi' küçük bir azınlığın çıkarlarını savunan hükümetin, temsil ettiğini iddia ettiği çoğunluk adına dizginsiz bir baskıya, hatta kanlı operasyonlara başvurmasını meşru kılarmış gibi. Tabii, grevlerin ya da direnişçiler tarafından işgal edilerek kapatılmış karayollarının, felce uğratılmış ulaşım sisteminin 'baskı'sı altında pazarlık masasına oturmak, kafalarına silah dayanmış vaziyette pazarlığa zorlanmak gibi bir şey onlar için. Hoş, hükümet sözcülerinden biri, Yehude Simon tam da bu vaziyette müzakerelere katılmak ve direnişçi yerlilerin masaya getirdiği, hükümetin baskıları sürdüğü müddetçe karayollarındaki işgalin devam edeceği şartı da dahil olmak üzere tüm koşulları kabul etmek zorunda kaldı. Sınıf düşmanlarımıza göre, bizlerin başvuracağı her türlü protesto ve mücadele yöntemi suçtur, bizi susturmak ve ezmek için her yola başvuracaklardır. Ama biz işçiler artık biliyoruz ki, ne uzlaşma yöntemleri, ne müzakere masaları, ne bizi aşağılamaları, ne tehditleri ve hatta ne de zulümleri bizi teslim almaya yetmeyecek, yeter ki birlikte mücadele edelim ve taleplerimizde ısrarcı olalım.

Haziran ayı başında, Peru'da hükümetin yabancı enerji ve maden şirketlerine toprak satışını kolaylaştıran yasasını protesto eden Amazon yerlileri, büyük bir ayaklanma gerçekleştirdi. Şehirlerarası yolları trafiğe kapayan ve "Atalarımızın topraklarında petrol ve doğalgaz aranmasına izin vermeyiz," diyen yerlilerle polis arasındaki çatışmalarda, kimisi polis olmak üzere 100'e yakın kişi hayatını kaybetti. Helikopterlerle yerlileri katleden hükümet, direniş başladığında mangalda kül bırakmıyor, Devlet Başkanı Alan Garcia, yerlileri 'terörist' gibi davranmakla suçluyor ve olayların ülke dışından körüklendiğini savundu. Ancak ülke çapına yayılan ve işçilerin de mücadele sahnesine çıkmasına yol açan direniş sonucunda, hükümet müzakere masasına oturmak ve yerlilerin taleplerini kabul etmek zorunda kaldı.

Amazon yerlileri, yağmur ormanlarını yabancı şirketler için cazip hale getiren yasa tasarısının geri çekilmesini istiyordu. Peru-ABD serbest ticaret anlaşmasını yürürlüğe koyan Garcia hükümeti, bu yasa tasarısıyla yerlilerin topraklarını işgal etmeyi öngörüyor. Peru hükümeti önceki ay bölgede iki aylık olağanüstü hal ilan etmişti. Olağanüstü hal yerli topluluklarının petrol ve doğalgaz şirketlerinin faaliyetlerini engelledikleri gerekçesiyle alınmıştı...

Garcia'nın hatası

Garcia hükümetinin geri adımından rahatsız olan sağcılar delirmiş bir vaziyette saçını başını yoluyor ve olup bitenlerden hiçbir şey anlamadıklarından bütün öfkelerini acizlik ve tutarsızlıkla suçladıkları Garcia'ya yöneltiyorlar.

Daha ılımlı bir diğer kesim ise Garcia hükümetini ülkeyi gereksiz yere kanlı bir sürece soktuğu, ciddi ekonomik kayıplara sebep olduğu, uluslararası itibarını zayıflattığı ve derin bir siyasi krize neden olduğu ve bütün bunların sonunda yerli direnişçilerin bütün taleplerini kabul ettiği için suçluyor. Direnişçilerle daha baştan görüşülüp müzakere edilse bunca zarar ziyan olmazmış.

Evet, bütün bunlar doğru, fakat bizim derdimiz ne siyasi istikrar ne de hükümetin çuvallaması. Biz, Garcia ve onun temsil ettiği burjuva güç odaklarının zalimce girişimlerinin boşa çıkarılmış olmasıyla ilgileniyoruz. Onlar, Yerlilerin barışçı eylemlerini kana bulayarak, ekonomik krizin etkilerinin an derin yaşandığı şu dönemde acil bir gereklilik olarak gördükleri işçi ve emekçi hareketlerini bastırma ve ülkeyi emperyalizmin boyunduruğuna daha fazla sokma amacındaydılar.

Anlaşma San Ramon'da imzalandı ama hükümet aslında sokaklarda yenildi. Yerli direnişiyle dayanışma amacıyla 11 Haziran'da ülke çapında gerçekleşen dev kitle seferberlikleri, alanlarda bugün de hâlâ genişleyerek devam eden mücadelelerin güçlenmesi, yerli ve köylü örgütlerinin 7, 8 ve 9 Temmuz tarihleri için genel grev çağrısı ve buna yönelik hazırlıklar ile birlikte hareketin daha da şiddetlenmesi... Hükümeti dize getiren işte bunlardır.

Ölen polisler de dahil olmak üzere Bagua katliamı aslında postal ve mermiyle 'huzuru sağlayacağını' sanan hükümetin ödemeyi göze aldığı bir bedeldi ama hesap tutmadı. Garcia hükümeti böylesine büyük bir kitle seferberliğini, grev dalgasını, halkın katliamı lanetleyerek Garcia'nın kellesini istediği ve sokakları zapt ettiği bu muazzam karşı koyuşu ve bunca güçlü bir uluslararası tepkiyi hiç beklemiyordu. Mücadele kızıştıkça Garcia ateşe körükle gidercesine daha da sertleşti ve direniş de bir o kadar yükseldi. Andahuaylas'da yerlilerle dayanışma amacıyla yapılar kitlesel çiftçi grevi ve havaalanı işgalinde grevciler açıkça hükümetin görevden çekilmesi talebini dile getirdi.

Garcia'nın bu geri çekilişi yenildiğinin kabulü anlamına geliyor, ancak teknik bir nakavt gibi, bir yumrukta ringe yapışacağını anlamış ve havlu atarak dövüşü bırakmıştır ki, hırpalanmış ve itibarını yitirmiş hükümetinin yaralarını sarabilsin.

Bu hikayenin sonu mu?

Kimileri, artık normale dönmemiz ve seçim sonuçlarına falan bakmamız gerektiğini söyleyecektir. Hayır, bayrakları indirecek zaman değildir, mücadele bayrağını daha yukarı kaldırmak, daha ileri gitmek zamanıdır. İşçi sınıfının ve emekçi halkın taleplerini birleştirmek için Egemenlik ve Yaşam Cephesi'nde yakaladığımız birliği daha da kuvvetlendirelim ve hükümeti taleplerimizi yerine getirmeye zorlamak için CGTP'nin (Peru Genel İşçi Konfederasyonu, The Confederación General de Trabajadores del Perú) 7, 8 ve 9 Temmuz için ilan ettiği genel greve destek verelim.

İşten atılmalara son! Atılan işçiler geri alınsın!

Herkese iş güvencesi!

Maaş ve ücretler artırılsın!

Mücadele karşıtı kararnameler geri çekilsin!

Krizin faturasını patronlar ödesin!

Hükümete soluk aldırmayacağız, şimdi kavga zamanı, kahrolsun uzlaşmacılık! Şanlı Amazon mücadelesinin ışığında birliğimizi güçlendirelim, işçi sınıfının ve emekçi halkın taleplerini yükseltelim, katil Garcia Hükümetine son verecek mücadele planımızı hayata geçirelim ve bu yoldan nihai hedefimize ilerleyelim: İşçilerin, yoksul köylülerin ve yerli halkın hükümeti!..

16 Haziran 2009

Sosyalist İşçi Partisi (PST, Partido Socialista de los Trabajadores)

Uluslararası İşçi Birliği - Dördüncü Enternasyonal Peru Seksiyonu

‘Eşeğin kazancı at için’ ya da

Bir süredir devam ettiğim *Emeğin değersizliği ve zenginlik üzerine basit bir değerlendirme* ve *Çalışmaya övgü* başlıklı yazılarımı bu yazı ile sonlandırmaya karar verdim. Yazılarda basitçe yapmaya çabaladığım şey bizden yüzlerce sene evvel yaşamış olan Yunan ve Romalıların sınıfsal-ekonomik ilişkileri, sosyal hayatları, kabaca kurumları ve işçilere bakışlarını tarif etmek ve durumun günümüzle ne kadar çok benzerlik gösterdiğini, sınıflı toplumların benzerliklerini anlatmaktı. Bu konu ile ilgili son yazı olarak kabul edilebilecek (ve diğer iki yazının devamı niteliğindeki) yazıda gene kaba hatları ile Roma toplumunda insanların nasıl zenginleştikleri, zenginleşirken izledikleri yollar, ahlak anlayışları vb. konuları anlatmaya çabalayacağım.

‘İnsanlık’ bakımından bütün insanlar, köleler bile eşittir, **ama bir servete sahip olanlar diğerlerinden daha eşittir**. Aynı servet, antik ekonomide, bizdeki firmanın, anonim şirketin oynadığı kadar temel bir rol oynuyordu. Roma’da, iş yapmak hiçbir şekilde alçalmak değildi; tefecilik ve ticaret bir sınıfın ya da uzmanlaşmış bir tarikatın, aristokratların, azatlıların ya da şövalyeler sınıfının tekelinde bulunmuyordu. Soyluların ve eşrafın hepsi, kendi toprakları dışında yaşayan toprak sahipleri, miskin senyörler değildi. Kendi kaynaklarıyla geçinmek, bu felsefi mitos, onların yönetim tarzında asla bir hedef değildi ve topraklarını toplumsal sınıflarını korumaya yetecek şeyleri sağlamak için yüzeysel bir şekilde işletmekle de yetinmiyorlardı; servetlerini çoğaltmak, her türlü yoldan para kazanmak istiyorlardı. Asıl önemli sözcük kendi kaynaklarıyla geçinmek değildir, miskinlik, alçalmışlık da değildir, **‘soylu iş bitiricilik’**tir.

Aile sözcüğünün hane halkı ve servet anlamına geldiği o çağlarda patron, işletme müdürü, ‘aile babası’ydı. (Çocuklarının yaşamalarına ya da ölmelerine karar verecek kadar büyük bir otorite sahibiydi, ayrıca **Roma’da devlete karşı işlenmiş suçlar olarak kabul edilen suçlardan biri de babayı öldürmekti** ki bu suçun tek cezası idamdı.) Ve bu yüzden ekonomi özel hayatın alanına giriyordu; bu da anonim kapitalizmden söz etmenin meşru sayıldığı günümüzdeki durumdan biraz farklıdır. Bizde ekonomik aktörler firma ya da şirket diye adlandırılan tüzel kişiliklerdir; dolayısıyla bizde, parayı üreten anonim makineler vardır ve özel kişiler bu kaynaklara bağlanır. Onlarda, ekonomik aktörler, bizzat özel kişilerdi, aile babalarıydı. Bizde, bir ithalat-ihracat firması, hissedarlar değişse ve hisselerini yeni gelenlere satsalar bile değişmeden kalır. Onlarda, bir servet, deniz ticaretinden vazgeçen sahibi bütün servetini gayrimenkule yatırırsa, değişmeden kalıyordu. Buradan çıkan sonuç, ileride görüleceği gibi, aile babasının akılcılığının, kapitalist akılcılığın yaptığı gibi kâr peşinde koşmak yerine, kendi hanesinin geleceğini güvence altına almakla yetinmesi değildir: Fark başka bir yerdedir.

Mısırcıların serveti!

Seneca, atasözleri ile konuştuğu bir mektubunda, **Lucilius**’a şöyle yazmaktadır: **“İyi bir aile babası gibi davranalım. Aldığımız mirası büyütelim; miras, büyümüş olarak benden varislerime geçsin.”** Servetini çarçur etmek, hanedanını yok etmek ve insanlığın alt sınıfına düşmektir: İflas etmiş soylular kızgın olanlardı, entrika çevirenlerdi, her **Catilina**’nın (Romalı suikastçı. Cicero’nun konsül olduğu dönemde cumhuriyeti yıkmaya yönelik başarısız bir girişimde bulunmuştur) bulabildiği suç ortaklarıydı. Buna karşılık, bir sonradan görmenin, zenginleşmiş bir azatlının oğlu, şövalyeler sınıfına girebilir ve kendi oğlunun senatör olduğunu görmeyi arzulayabilir. Edinilebilir erdemler soylu erdemlerdi. **Cicero**, “Yüksek sınıftan bir çocuk eğer işe yaramazın teki değilse, kamusal alanda kariyere yönelecek ya da en azından ailesinin servetini arttıracaktır,” diye yazar. **Cumhurbaşkanı’nın oğlunun daha 15 yaşlarındayken ticarete atılması ve şimdiye kadar hatırı sayılır bir servet edinmiş olması, ya da Başbakan’ın oğlunun milyonlarca dolarlık gemiyi nereden geldiği belli olmayan parayla satın alması, Unakıtan’ın oğlunun sıvı yumurta ve mısırla başlayan ticari maceraları, nedense çok tanıdık geliyor;** bu adamların her birinin Roma tarihi okuduklarından şüphe etmemek elde değil. Servete ilişkin çıkarların öğrenilmesi, Roma’daki eğitimin iyi bilinmeyen bir yönüdür. **Caecilius Metellus** adındaki çok büyük bir Roma senyörü ağıt söylevinde, kabul gören değerlerinden birinin ‘dürüst yollardan çok para kazanmayı’ bilmiş olmak olduğunu söyler. Elbette ‘yoksul’ olmak onursuzluk değildi ve elbette en çok rastlanan durum da buydu; **Horatius** gibi kimileri, bunu bir bilgelik haline getiriyorlardı. Şansızlık şu ki, ‘yoksul’ sözcüğü Latince ve Türkçede aynı anlama gelmemektedir. Sözcük Türkçedeki anlamını, yoksulların oluşturduğu bir çoğunluk ile bir avuç zengini kapsayan bütün bir topluma kıyasla kazanmaktadır; Latince de ise o çoğunluk hesaba katılmaz ve ‘yoksul’ sözcüğü anlamını, zengin diyeceğimiz azınlığın içinde bulur: Yoksullar, çok zengin olmayan zenginlerdi. Horatius yoksulluğu erdem sayıyor ve eğer tutkuları yok olup gitse hemen teselli bulacağını söylüyordu: Yoksulluğu, kurtarma sandalı olarak her zaman yardımına koşacaktı. Söz konusu sandal, biri Tivoli’de, öteki de Sabina’da bulunan iki toprak parçasından ibaretti ve hocanın buradaki evi 600 metrekarelik bir yüz ölçümünü kaplıyordu. Hıristiyan, islami ve modern anlamıyla yoksulluk, onun kavrayış ufkunun ötesindeydi.

Zenginleşmek ya da en azından kendi serveti ve işleriyle ilgilenmek, boş zamanı bölmek değil miydi? Hayır. İş bitiricilik, daha önce gördüğümüz gibi, eşraftan bir insanın kimliğinde temel olmayan bir gerçeklik gibi duruyordu. (Aynı şekilde, emlak simsarlığıyla geçimini sağlayan bir şair bizler için bir emlak komisyoncusu değil bir şairdir.) Toprağa bağlı servetin çekip çevrilme işi, efendinin, topraklarının ekilip biçilmesine göz kulak olmasını, vekilini ya da kâhya kölesini denetlemesini, elde ettiği ürünleri en iyi fiyattan satmasını kapsıyordu; aynı şekilde, parasını da faizle borç vermek suretiyle işletmesi, uykuya yatırmaması gerekiyordu. Ama tüm bunlar, mülkiyet hakkından kaynaklanan ve bu hakkın kullanılmasından doğan şeylerdi. Dürüst ya da dürüst olamayan yollardan ‘çok para kazanma’nın başkaca yollarına gelince, bunlar; bir *drahoma* evliliği yapmak, miras ya da miras payları elde etmek, yönetilenleri ve kamusal fonları yağmalamak gibi yurttaşlık haklarının ya da sitenin verdiği yüksek makamların kullanılması ya da istismar edilmesiydi. **AKP** iktidarının herhangi bir köşesinde yer almış bürokrat, bakan, vekil ve benzeri insanın (tabii partinin ileri gelenleri esas alınmalıdır) çoluk-çocuğunun sıradan, asgari ücretle hayatını devam ettiren bir insanla hayatını birleştirmemiş olması, ya da bu insanlarla, insani anlamda dahi diyalog kurmamaları, Romalıların servet oluşturma yöntemlerine ne de çok benzer. Bir de kamusal fonların yağmalanması var değil mi? Gerçekten Ankara’da oldukça deneyimli ve tekrar seçilmiş bir ‘belediye başkanı’ **İ. Melih Gökçek** vardır ki, bu manada yaptığı ‘iş’lerin boyutlarını kestirmek mümkün dahi değildir...

Yalnızca birer ‘hiç’ olanlar çalışmaktadır; bir eli yağda bir eli balda olanlar; her konuda, *cura* ya da *epimeleia* adı verilen bir idarecilik faaliyeti sürdürür. Bu Latince deyimler **Olivier de Serres**’in bir toprağın aile içi yönetimi için kullandığı anlamıyla, ‘yönetim’ sözcüğüyle karşılanabilir. Bu, özgür bir insana yaraşan yegâne faaliyetti, çünkü bir komutanlık uygulamasıydı. Servetin aile babası tarafından yönetilmesi, bir vekile emanet edilmiş kamusal bir görevin ve hatta imparatorluğun yönetilmesi için kullanılan bir deyimdi; en azından imparatoru ataerkil bir hükümdar olarak düşünmekten hoşlanan düşünürler için böyleydi. **Afrikalı Sicipio**’nun topraklarını yönetirken, işine gecikmiş **Cincinnatus** (Quinctius Cincinnatus. Törelerinin sadeliği ve sertliğiyle ün kazanmış Romalı. Konsüllüğe seçildiğini müjdelemeye gelen haberciler onu tarlasında çalışırken buldu!) gibi, sabana bizzat el atmış olması önemli değildi: O yine de efendiydi... Bu koşulda, ‘çalışkan’ ve enerjik olmak bir saygınlık kabul ediliyordu; ama bu niteleme sıfatı, bir kimliği değil, bir ahlaki niteliği gösteriyordu. **Virgilius**, çalışmanın her şeyin üstesinden geldiğini yazarken, bunun dünyanın kutsal yasası olduğunu söylemez, yorgun bir gayretin bütün engelleri kırdığını anlatır. Tembel olmamak ihtiyaçtan doğan bir erdemdi, her türlü ihtiyaçtan: **Plutarkhos**, *“Asla faaliyette bulunmamak, dostlarını, kendi başarısı için gerekli sorumlulukları ve kamu işlerini ihmal etmek, bir istiridye gibi yaşamaktır,”* der. Bir yüksek memur, görev yılını, sabahtan akşama kadar vergi hesaplarını satır satır didikleyerek geçiren enerjik bir insandır. Paslanmamak: Bu, **Cato**’nun, bu gerçek büyük adamın özdeyişiydi.

Bal tutanların parmağı

Görüldüğü gibi, daha uygun bir deyim bulunmadığı için eşraf, soylular, *‘middle class’* ya da *‘gentry’* diye adlandırdığımız bu sınıfa Ortaçağcıl ya da modern bir karşılık getirmek mümkün değildir. Bunlar bizdeki soylular gibi gururlu, burjuvalar gibi evrenselci, onlar gibi iş bitirici, bizim soylularımız gibi toprak rantiyecisi, çalışkan, ama kendilerini boş zaman sınıfına ait sanan insanlardır. Dahası da var. Roma dünyasında, toplumsal sınıflar ile ekonomik faaliyetler arasında bizlerin aşinası olduğumuz denkliğe rastlanmaz. Roma ‘burjuvazisi’ olmamıştır, çünkü toprağa sahip olan sınıf aynı zamanda, bununla böbürlenmeden, daha başka ‘burjuva’ faaliyetleri de yerine getirmekteydi. Roma’da bir tüccar

MURAT KARATAĞ

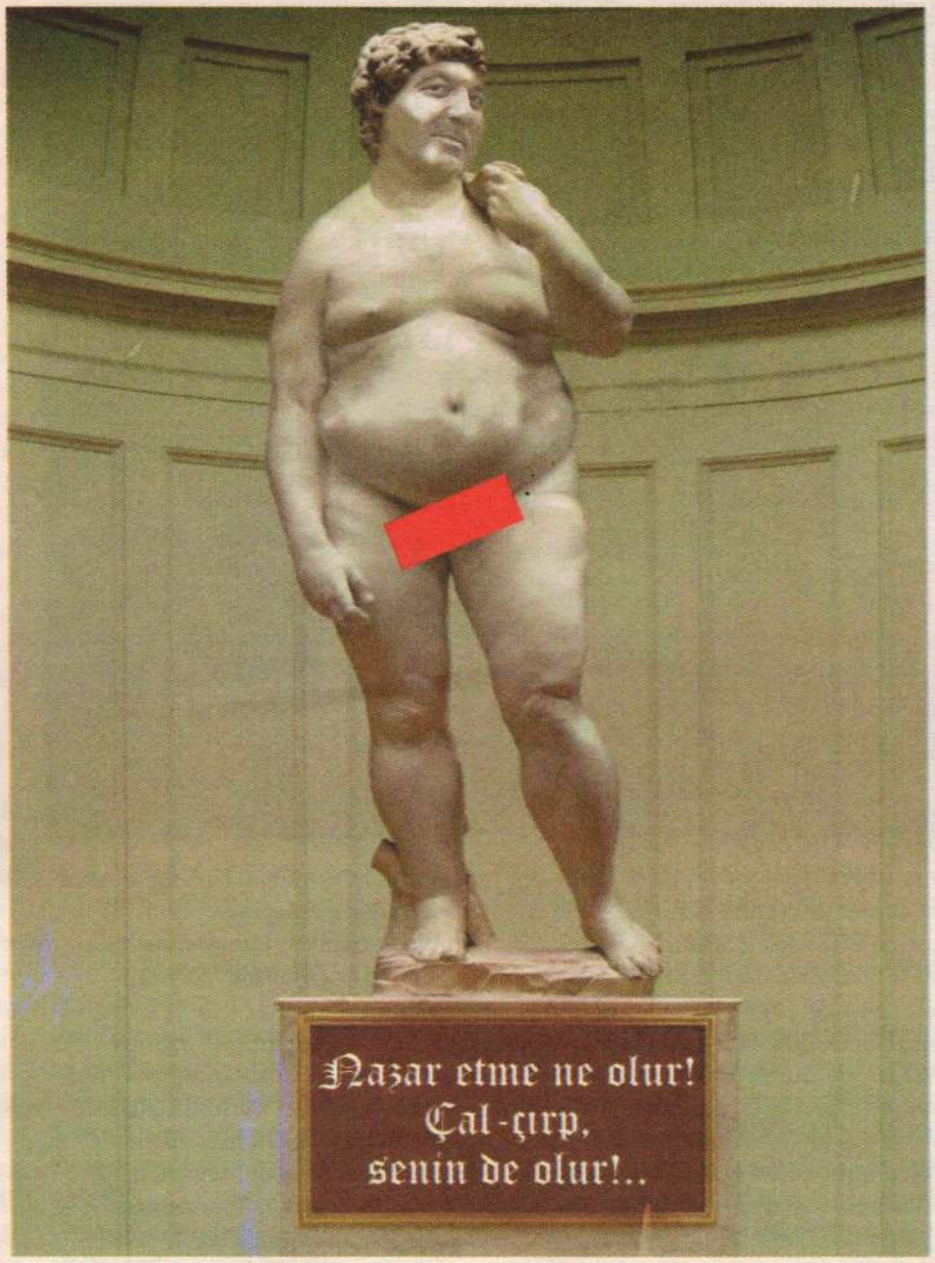

zenginleşmeye övgü... -1-

sınıfı, imalatçı, spekülatör, tefeci, mültezim sınıfı ararsak, onu her köşede buluruz: Azatlılar arasında, şövalyeler arasında ve aynı şekilde, kentli eşraf ve senatörler arasında. Yaşlı **Cato**'nun deniz ticaretinden pay alma mücadelesine karışıp karışmadığını ya da kentli büyük eşraftan falanca ailenin Tuna sınırlarına kadar ticaret yapıp yapmadığını bilmek için, onların hangi toplumsal sınıfa ait olduklarını değil, kişisel heveslerini ve aynı zamanda da coğrafyayı sorgulamak gerekir, çünkü kişisel ve bölgesel farklılıklar çok fazlaydı. **Senatör Cato**, kendi payına, *"paralarını sağlam ve güvenli işlere yatırdı: Balığı bol göller, termal su kaynakları, keçecilik yapmaya elverişli alanlar, zift imalathaneleri, doğal otlakları ve ormanları olan topraklar satın aldı; her türlü tefeciliğin en fazla aşağılananı olan deniz ticareti için borç verme işini de yaptı: Bu, 50 kişilik bir şirket kurmaktan ve azatlısı **Quintion** aracılığıyla buradan bir sermaye payı almaktan ibaretti"*. **Cato**, yerine aklınıza gelen herhangi bir isim kullanın ve onun yaptığı yatırımların günümüzdeki karşılıklarını düşünün, esas sorun işte buradadır. Buna **bürokratik olarak yozlaşmış işçi devleti** diyebileceğimiz **Lenin sonrası Sovyetler Birliği** de dâhildir. Her dönemin ileri gelenleri konumlarını kullanarak zenginleşmekten imtina etmez. Bu kişisel girişimlere yerel gelenekleri de eklemek gerekir. Falanca site kendi içine kapalı olarak yaşayan ve bugün örneklerini Güney İtalya ya da Macaristan'da da gördüğümüz bir köylü kentinden ibarettir; ama ondan 20 kilometre uzaktaki antik *Aquileia* sitesi, eşrafını deniz tüccarlarının oluşturduğu ve dünyanın öteki ucuyla ilişki halinde bulunan bir *Venedik* ya da bir *Antikçağ Cenevizi*dir.

Avanta dünyası

Toprağı sahiplenme, bireysel yatırımlar, aile işletmeleri: Kazanca bunca tutkun olan bu halk arasında, yalnızca dalavereci insanların değil, en tuzu kuruların da uyguladığı fırsatçı girişimleri dikkate almak gerekir. Soylu bir Romalı, dostlarından, para götürecek bir vurgun olduğunu haber aldığında, asla yapmamış olduğu ve her şeyi hazırlıksız kotarmak zorunda kalacağı bir iş bile olsa, üstüne balıklama atlayacaktır: Gizli bir bilginin kendisine getirdiği büyük fırsatı hemen değerlendirecek ya da daha doğrusu, azatlılarından birini bu işle görevlendirecektir. Genel bir pazarın bulunmayışı, ayrıca bilginin yavaş dolaşımı ve siyasi desteklerin önemi, bu türden vurgunlar yapmak için pek çok

fırsat sağlıyordu: Yöneten ve varlık sahibi olan sınıf içinde, pazar yasalarından da etkili olan bilgilenme olanağı ve nüfuz gücünü başlıca ayrıcalık olarak kullanan spekülatörler suç ortaklığı yapıyorlardı. Servet ekonomisi, tamamen ataerkil olmadığı gibi, liberal de değildi. Aynı şekilde bizde de yeni türemiş, **Özal döneminde basit ölçekli örneklerini yaşadığımız, Demirel ve Çiller'le yükselişe geçen ve A-KE-PE ile de doruk noktasına ulaşan vurgunculuk, adam kayırmacılık, Ali Diboculuk** olduğunu görmemek mümkün mü? Herhangi bir kurumda, kilit noktaya yerleşmiş bir bürokrat ile yapılabilecek yolsuzlukların, hırsızlıkların haddi hesabı tutulabilir mi?

Ekonomik faaliyetlerin türü elbette zenginliğe bağlıdır, ama toplumsal sınıflara göre özellikler göstereceği yerde, bireylere, mekânlara ve zamanlara göre değişmektedir. Sonuç olarak, bir Romalının serveti nasıl oluşmuş olabilir? İki varsayım geliştirilebilir. Varsayalım ki **Juvenalis** hicvederek bir sığır çobanından söz etmekte ya da genç **Virgilius** bir katırcıyla alay etmektedir; bundan, birincinin sığırları bizzat güttüğü ya da ikincinin katırını yularlarından tutup götürdüğü sonucunu çıkartmayalım: Metnin devamı, bunlardan birinin *Po* ovasının çamurlu yollarında katırla taşımacılık yapan bir işletmeyi yönettiğini, diğerinin de büyük sığır sürülerinin sahibi olduğunu kanıtlamaktadır. Aynı şekilde **M. de Charlus**, Amerikalı burjuva kadınlar için duyduğu küçümsemeyle, **Mrs. Singer**'dan kendi elleriyle dikiş makineleri imal eden bir kadınmışçasına söz ediyordu. Eğer söz konusu sığır çobanı yalnızca bir ya da iki sığıra sahip olmuş olsaydı, metinler ondan söz bile etmeyecekler, en azından onunla alay etmek için söz etmeyeceklerdi. Ya da **küçük ölçekli bir market işlettiğinizi düşünün bundan 100 sene sonra sizin adınız anılmazken; Sabancı, Koç vb. ailelerin yanlarına Erdoğan, Gül, Unakıtan, Çiçek sülalelerini alarak adlarını devam ettireceklerini tahmin etmek de mümkündür.**

İkinci varsayım: Bir metinde, özel adıyla bir Romalıdan söz edilmekte ama herhangi bir meslek grubu içinde sınıflandırılmamaktadır. Peki, bu eşraf mensubunun serveti nasıl oluştu, kaynağı nereden geliyordu? Her yerden, çünkü servet ekonomisi aynı zamanda da tam olarak profesyonelleşmemiş bir ekonomiydi; daha doğrusu, zengin bir 'aile babası'nın aktarma kayışı görevi yapan bazı azatlıları ve hatta bazı köleleri bulunmaktadır: Bu sonunculara, iş hayatında özgür insanlar gibi, ama efendilerinin hesabına hareket etmelerine imkân veren belli bir ekonomik özerklik ve hukuki bir yetki bağışlamıştır. Bu iş bitirici kurmay bütün zamanını efendinin servetini büyütmekle geçirmektedir, o dönemin gerçek iş adamları işte böyleydi. Bunlara bir başka **Balzac** kahramanı da ekleyelim: Özgür ve çoğu zaman da köle olan, topraklarını idare eden, topraktan alınan ürünleri satan ve hatta efendisinin bütün ekonomik faaliyetlerini çekip çeviren vekili. Roma ekonomisi bunlara dayanıyordu.

Vekillerin sadakati

Vekil, çoğu kez özgür doğmuş ama kariyer yapmak üzere kendini köle olarak satmış kişidir. Ona güven duyulmaktadır. O çağın defter tutma usulü bizimki gibi değildi. Vekil hesaplarını belli aralıklarla efendisine sunuyor değildi: Efendi ve vekili yıllar sonra hesaplaşmaya oturmaktaydı. Onun görevi, herhangi bir sebeple kendisinden talep edildiğinde, hesabını verebilmek için giriş ve çıkışların çizelgesini dürüstçe tutmaktı; bu sebep, efendinin ölümü ve veraset, kölenin emekliye ayrılması, satış ya da efendinin öfkesi olabilirdi. O gün geldiğinde, giriş ve çıkışların toplamı arasındaki farkı gösteren nakit bir tutarı ortaya koyamayan vekilin vay haline! Buna karşılık bilânçoyu (*pariari*) dengeleyebildiyse, o güzelim *pariator* adını hak ederdi ve bu ad mezar taşında yer alırdı. Toprak sahibi, malvarlığını sattığında kalan alacağı (*reliqua colonorum*) hesaplamak gerekiyordu. Çiftçiler sistemli bir şekilde borçlandırılmış oldukları için değil: Bunlar düzenli olarak güncelleştirilmemiş hesaplardı. Böylesi bir yöntem, borcun bir yanaşma bağı oluşturduğu ve borcunu geri vermeye kalkışan borçlunun hayır sahibinden ayrılmak isteyen, sadakatsiz biri olduğu düşüncesine kuşkusuz uygun düşüyordu...

(Devam edecek)

BURHAN KUM

Devletin, turizmle ilişkilendirdiği kültürden anladığı, Anadolu'da binyıllarca yaşamış kavimlerden geriye kalan harabe ve geleneklerin pazarlanmasından öteye gitmediği sanırım apaçık ortada -çok saygı duydukları Mevlevi dervişlerinin etekleri uçuşan sema ayinlerini bile bir sirk gösterisi gibi tüketiyorlar...

Kültür ve turizm!..

İnsanın turist damarının fokur fokur kaynadığı bu yaz sıcağında -hadi turizmi anladık da- kültür üzerine yazmak da, okumak da insanı bunaltabilir. Haklısınız, ama turizm ve kültür ilişkisini ilk kuran ben olmadığıma göre, sıkıntıma sizleri de sadist bir hazla ortak etmekte bir sakınca görmüyorum. Bilmem siz de bir yerlerde okudunuz mu, Türkiye üzerine yazan -benim okuduğum- yabancı yazarların en çok dikkatini çeken, daha doğrusu en garip karşıladıkları konuların başında 'Kültür' ve 'Turizm'in aynı bakanlık çatısı altında toplanmış olması geliyor. Herhalde toplum olarak kültürü turistik bir ürün olarak kabul ettiğimizin bundan daha net ifadesi olamaz. Acaba turistik değeri olmayan kültürün devletimiz açısından dikkate alınacak bir tarafı yok mudur? Karşılaştırma olsun diye iki örnek: Hollanda'da kültür, **Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı**'nın tasarrufunda. İngiltere'de ise Kültür bakanlığı 'Medya' ve 'Spor' alanlarında da karar verme yetkisine sahip, ama kültürü turizme bağlamak nedense bizden başka kimsenin aklına gelmemiş. Bir bildikleri olmalı ya da bizim bir bildiğimiz...

Devletin, turizmle ilişkilendirdiği kültürden anladığı, Anadolu'da binyıllarca yaşamış kavimlerden geriye kalan harabe ve geleneklerin pazarlanmasından öteye gitmediği sanırım apaçık ortada -çok saygı duydukları Mevlevi dervişlerinin etekleri uçuşan sema ayinlerini bile bir sirk gösterisi gibi tüketiyorlar. Eğer bu topraklarda Cumhuriyet'ten önce hiçbir yerleşim olmasaydı, sanırım üç-beş erken Cumhuriyet yapısından -onlar da Avrupalı mimarlar tarafından tasarlanmış- başka görmeğe değer bir binaya rastlamak mümkün olmayacaktı. Siz hiç son 50-60 yılda yapılmış bir binanın ya da herhangi bir yapının, güzel bulduğunuz için önünde fotoğraf çektirme ihtiyacı duyduğunuzu hatırlıyor musunuz? Ben, 47 yıllık ömrümde özgün ve yerel diyebileceğim bir yapıyla henüz karşılaşmadım. Böyle bir yapıdan haberdar olanınız varsa lütfen beni de bilgilendirsin. Anadolu köy evlerindeki nadide taş ve ahşap işçiliği bile yerini 50'lerden sonra, köksüz, beton-tuğla-sıva yapılara terk etti. Bugün bütün Türkiye, hiçbir birikimin izlerini taşımayan beton prizmalar mezarlığıdır. Dinimize çok bağlıyız ya, Bizans'tan alınan kilise kubbesinin yanına Mısır'dan getirilip dikilen bir minareyle oluşan cami modelini bile geliştirip özgün bir noktaya getiremedik halbuki -bol süsleme hariç. Aradan geçen 500 yılın sonunda ülke, mimari hilkat garibelerinden başka hiçbir şey olmayan binlerce cami ile dolup taştı. Doğal olan her şeyin güzel, insanların yaptığı her şeyin ise çirkin olduğu bu ülkeyi deprem korkusu bile ıslah ve imar edemedi. Türkiye'de mimarlık fakültelerinde ne öğretiliyor merak ediyorum. Ne öğretilmediğini biliyorum ama... Bundan tam 10 yıl önce, **Antalya Mimarlar Odası**'nda verdiğim serbest desen derslerinde 90'dan sonra mezun olan hiçbir iç ve dış mimarın, bir kibrit kutusunun perspektifini çalakalem çizemediğine, dehşet içinde tanık olmuştum. Suç, bunları artık el değmeden çizebilen bilgisayar programlarına teslim olmuş insanlarda mı, yoksa kurgu ve tasarımın artık insanların kültürel dağarcıklarından tamamen çıkarılmış olmasında mı?

Tanıtalım kendimizi!..

İstanbul Modern'in sahibi **Oya Eczacıbaşı** müzenin kuruluşunun beşinci yılı dolayısıyla düzenlenen ***Yeni Yapıtlar, Yeni Ufuklar*** sergisinin açılışında konu mankeni **Tülin Şahin**'e, *"Türkiye turizminin tanıtım yüzü olarak seçilmeniz çok doğru bir tercih, sizi tebrik ediyorum,"* demiş, ben de basının yalancısıyım. Burjuvazimizin sanatı hâlâ bir tanıtım aracı olarak görmesi ve basının, içinde bir manken olmayan hiçbir açılışa rağbet göstermeyeceğinin düşünülmesi ülkemiz için ne kadar karakteristik değil mi? *"Turizme endekslenmemiş kültürün pazarda yeri yoktur,"* vecizesinin bir başka biçimde söylenmesi gibi geldi bana. Belki de sergide yapıtları olan sanatçılar, ilgi odağı olabilmek için kısa bir süreliğine de olsa manken olmak istemişlerdir, anlayışla karşılıyorum. İstanbul Modern üzerine konuşan herkesin müzenin şehrin yurtdışındaki imajına sağladığı katkılardan bahsetmesi de, müzenin asıl hedefi konusunda düşündürücü ipuçları içeriyor. Yan hedeflerinin arasında toplumsal bilinci biçimlendirmenin de olduğunu biliyorum ama toplumsal bilinci yükseltmek gibi bir düşünceleri de var mı, pek emin değilim. Bu doğrultuda beş yılda ne gibi başarılar sağlandığına dair elimizde somut bir veri de yok.

Herhalde ülkemizde turizm ve kültür arasındaki derin uçurumun ayrımına varmanın en kolay yolu deniz kıyısında güneşlenen insanları gözlemlemek olsa gerek. Antalya'da yaşayan biri olarak yazın fırsat buldukça ve çok severek gittiğim **Olimpos** sahilinde gördüğüm güneşlenen insanların arasında kitap okuyanların yalnızca ecnebi gençler olması beni her seferinde üzer. Yerli öğrenci gençliğin gözde mekânlarından biri olan bu sahilde ne yazık ki, Türkiye nüfus kütüğüne kayıtlı olanların elinde görebilecekleriniz sigara, bira ve çekirdekle sınırlıdır -diğer sahillerde de durum farklı değildir ve çöpler bir işaret olarak doğaya terk edilir!.. En okuyanının elinde ancak haftalık bir mizah dergisine rastlayabilirsiniz. Yeşilaycı değilim, kimseye ne yiyip içmesi gerektiği konusunda akıl vermeye niyetim de yok. Ancak bir halk için turizm eşittir tatil eşittir yeme-içme-eğlenme-sevişme-uyuma kültürü ise, şimdi tesadüfen aynı sahili paylaştığın bir Alman gencinin, kitap okuması sayesinde, on sene sonra sana teknoloji pazarlamasına, normları belirlemesine ya da senin hayatını da etkileyecek kararları alma hakkını kendinde görmesine itiraz etmeyeceksin!

Kemer, kule, iş merkezi

Kültürün yalnızca kitap okumaktan ibaret olmadığının, bir yaşam biçimi olduğunun bilincindeyim. Ne var ki, kültürel birikim de ancak yazılı ve görsel metinler yolu ile geleceğe aktarılabiliyor. Türkiye'deki en büyük eksiklik de fütursuzca gerçekleştirilen yıkım ve kıyımların sonucunda incelmiş, damıtılmış bir birikimin inşa edilememiş olması. Aramızdan kaç kişi yaşantısında bu topraklarda 10 bin yıldır yaşamış kavimlerden herhangi bir iz görebiliyor? (Müslümanlık bu topraklara ait bir birikim değildir.) Bu kavimlerden arta kalan yapılarda birer 'turistik ürün'den daha fazlasını görmeyen zihniyetten, bu yapıların taşıdıkları kültürel anlamın günümüze taşınması gibi bir kaygı beklemenin de, doğal olarak anlamı yok. 2 bin yıl önce inşa edilen 30 kilometrelik Roma su kemerinin bölük pörçük birkaç metresi ayakta kaldığı için **Side**'nin **Kemer Malıallesi** olarak anılan bölgesinde, Cumhuriyet'in inşa ettiği -özgün olmasa da- ender yapılardan biri olan tarihi Su Kulesi de, geçtiğimiz yıl özel sektöre satılarak yıkıldı. Şimdi yerinde daha büyük mimari facia olan bir 'iş merkezi' var. İşin acısı, yanı başında gürül gürül akan **Manavgat Çayı**'nın suyunu 'Barış Suyu' palavrası ile saldırgan **İsrail**'e pazarlamanın yolları aranırken, turizmin -tuz buz edilmiş- incisi Side'de günümüzde hâlâ su sorunu yaşanıyor. İşte kültürel birikimin eksikliğinden kastım budur. Sizi bilmem ama 'turizm' ve 'kültür'ün bir arada olmasının gerekliliğini, ben de ancak bu yazıyı yazdıktan sonra anladım. Kültürün olmadığı yerde turizmden ne beklenir ki?

'Şeyist'

"İnsan kendini buz gibi hissetmeden yazı yazmaya koyulmamalı!" (A.Çehov)
"Her birey bir faşist devlettir." (M. Caine)
"Binalar mezar, sokaklar mezbaha, hal bırakmıyor insanda yaşamaya." (M. Uyurkulak)

Karşınızdakiler, kelimelerle 'yolunu' bulanlardır; harflerin arasında, mahallenin az sayıdaki patenlileri gibi sekizler çizerek hava atanlardır; kelimelerden kulelerin gölgesini sevenlerdir; "adımı güveç koy amma ocak üstüne koyma"cılardır; "yağmur yağsa yaş görmez, dolu yağsa taş görmez"ciliği öylesine (kendiliğinden) şanslı olmaktan çıkarıp 'şans'ın kulübüne yazılmak suretiyle şansın adamı olmak noktasına taşımış ve oracığa demirlemiş olanlardır; "tıngır elek, tıngır sac; elim hamur karnım aç" diye ortalıkta dolanırken, "bal tutan(ın) parmağını yalayacağını" adları gibi bilenlerdir; "ağaca çıksa pabucu yerde kalmaz"lardır... Pek "tebeşire peynir bakışlı" sayılamayacakları halde ihtiraslarının itişiyle "ata nal çakıldığını görüp ayağını uzatan kurbağa" oldukları da olur, "topal eşekle kervana karışmak" istedikleri de... Ancak, esas vasıfları, tekrar edelim, "ağaca çıksa pabucu yerde kalmaz"lıklarıdır...

Ulusalcı 'şerit' taşıyanları da, liberal 'benek' taşıyanları da burjuvazinin organik aydınlarıdır.

Bir İslamcı neşriyatta, şeritli ulusalcı olanlarına "organik sanat esnafı" adı lâyık görülmüşse de, ben, esas "organik sanat esnafı"nın, sayılarının üstünde kudrete sahip benekli liberaller arasında 'konuşlandığı' kanaatindeyim...

*

Kim bunlar?Bunlar, aynı 'şunlar' ve 'onlar' gibi, bakım-onarım ameliyesinde mevcudun hayat damarlarına kültür-ideoloji tüpünden kan basarken, bir yazıda "Türkiye'de kültür ve sanata yön veren powerbroker"lar olarak adlandırılan zevattır, meselâ (Ezgi Başaran, Hürriyet Pazar, 17.5.2009)...

*

Bu zevat, her şeyin insan ruhunu katrana boyadığı âhir zamanda 'bir âhir zaman dini olarak sanat' âleminin ajanlarıdır.

Bu din, çok mezhep, çok tarikat, çok imam (rahip, haham), çok mümin ve çok münafık barındırır!..

*

Ezgi Başaran, şu açıklamayı koymuş yazısının başına: "Powerbroker, güç simsarı demek. Şahsi başarıları, üyesi olduğu aile, ekonomik durumu ya da başında bulunduğu kurumun gücü nedeniyle nüfuz sahibi olmuşlardır. Bu nüfuzu sayesinde de bir sektöre, bir şehre, hatta bir ülkeye istedikleri yönü verebilirler. Bazılarının ismini bilirsiniz ama asıl güçlerini tahmin edemezsiniz. Bazılarının ise adını bile duymamışsınızdır. Sadece siyasette değil her alanda güç simsarları vardır."

Şimdi, burada bu "powerbroker"ları tek tek didikleyecek değiliz.Başaran'ın yazısı, bir 'Patagonya Patagonyalılarındır' gazetesi yazısı olarak, 'söver gibi öv- över gibi söv' kıvamında, yani "muz" kılığında şöyle alt başlıklar içeriyor: "Güncel sanat piyasasının yüzde 70'i onun elinde; gençlerin portfolyo adresi; sayesinde sergiler için kuyrukta beklenir; güncel sanatın zor beğenen otoritesi; resimde ikinci el piyasanın patronu; klanlar ve kavgalar üstü başküratör; Türkiye'nin kültür sanat komiseri; hem sergileyen hem belgeleyen prestijli adres; vs."

*

Çehov'un tavsiyesine uyarak kendimizi "buz gibi" hissederek yazmaya koyulmuştuk, ama "buz gibi" gerçeklik karşısında mır mır nesnellik olmuyor (ve dahi 'yoktur'!)...

Gene de, en ağır yerden bir alıntıyla pozisyonumuzu tanımlayalım: "Burada bireyler, ancak ekonomik kategorilerin kişileşmiş halleri, belirli sınıf ilişkilerinin ve çıkarlarının taşıyıcıları oldukları sürece ele alınıyorlar. Benim toplumun ekonomik formasyonunun gelişmesini doğal tarihin bir süreci olarak gören bakış açımda birey, öznel bir şekilde kendini onların üzerine ne kadar çıkarırsa çıkarsın toplumsal açıdan onlara ait bir mahluk olarak kaldığı ilişkilerden ötürü diğer görüşlerde olduğu kadar sorumlu tutulmaz." (Marx, "Kapital")Yani, Abdürrahman yerini Abdürrahim'e bıraksa da hepsi Abdürrezak'ın işini yapacaktır!

*

Alıntı kafa açmaya yetmeyebilir diye, bir de şairin izahına başvuruyoruz: "Biz talebeyken şeydik/ İyi arkadaştık şeylen/ Biliyorsunuz şeylen şey olunmaz/ Ben şeyi bitirince babam/ Şey dedi Şey Partisine girdim/ Zâten Şeyle evlenmiştim/ Şey şeye gidelim dedi gittik/ Şeysiz de olmuyor döndük/ İki şeyim oldu büyüdüler/ Doktor sende bir şey var diyor şimdi/ Tabiy bende bir şey var: sayamadığın kadar/ Kimse dokunamaz benim şeyime/ Çünki ben bir şeyim/ Her şey de bir şeydir ama/ Ben başka bir şeyim/ Ben şeyim" ("Şeyist", Can Yücel)

*

Nedir bu "şey"?Yaz plajlarının bu yazki popüler bayrağı, Kadir Çöpdemir'in deyişiyle "ben liberal burjuva demokrasisine inanıyorum"... şiarı olmasın bu "şey"?

Tabii, herkes Çöpdemir gibi berrak ve düz ifade etmiyor, ama öte yandaki heyulâyı da unutmaları mümkün olmadığından kuyudan taş çıkarmaya devam ediyorlar...

Heyulâ, nedir: " 'Bir çağın hâkim fikirleri, o çağın hâkim sınıfının fikirleridir', amenna. Peki ama o çağın ezilen sınıflarının fikirleri, duyguları nereye gitmiştir bu denklemde? Tabii ki bastırılmış, o çağın bilinçdışına itilmiştir. (...) Devrim daima 'bastırılmış olanın geri dönüşü' olarak anlamlandırılabilir. Tam da bu yüzden daima tekinsiz bir çekirdeğe sahiptir ve akıl yoluyla tam olarak kavranması mümkün değildir. Devrim hiçbir zaman simgesel düzenin yerini kibarca başka bir simgesel düzene bırakması olarak görülemez; tersine arada geçilmesi gereken bir 'Gerçek' aşaması vardır ki, bu aşama tekinsiz bir dehşetle, tekinsiz bir keyifle iç içedir. Eğer çağımız kapitalizmin yeni ve bu kez kolay kolay evcilleştirilemeyecek bir krizine gebeyse, bu 'Gerçek' aşamasından geçmemiz de kaçınılmaz görünüyor." (B. Somay, "Tarihin Bilinçdışı")

*

Bir "şeyist" hangi iklimde solumaktadır: "Kurum ve hareket dışı kalan, ümitsizliğe ve iktidarsızlık duygusuna kapılan bir zamanların 'solcuları', (eğer sinik bir konum seçmemişlerse) bu hareketlerden –geleneksel, kurumsal 'sol'un boş bıraktığı alanda gelişen, etnik, cinsel ve dinsel kimlik politikaları ve çevreci hareketler- birinin içine ya da kıyısına yerleştiler; ya açıkça takiyye yaptılar, ya da 'sevdiğinin yanında olamıyorsan, yanındakini sev' mantığıyla ideolojik bir dönüşüm geçirdiler, kendileri de kimlik politikası yapmaya başladılar." (Somay, "Çokbilmiş Özne")

Bir "şeyist" nasıl hissetmektedir: "Siyaset alanını terk edelim. Siyaset zaten at gütmek demek olup, iktidarın at oynattığı alandır. Uzak olsun bizden. 'Ben' olarak özgür olmaya çalışalım. Önce 'ben' olalım. Bir yolunu bulup toplumun kıyısında yaşayalım. Mümkünse toplumsal işbölümünün güdükleştirici iş alanlarından birinde çalışmayalım (rantiye olmak bile daha iyidir). Kişisel ilişkilerimizde göstermelikleri bırakıp doğrudan yaşayalım. Kurulu düzenin üstümüze yıktığı angaryalardan kaçalım, becerebildiğimiz kadar boyun eğmeyelim. Hatta zekâmızın yettiği ölçüde (biz isyancılar zeki insanlarızdır çoğunlukla) kurulu düzenin tekerine çomak sokalım." (Somay, "Geriye Kalan Devrimdir")

Ve, neredeyiz? 'Şeyistan'da durum ne: "21. yüzyıla sıradan insanın merhametinin de görünmez olduğu acı ve zulme bağışıklık kazandığı ve bu yabancılaşma sürecini medya üzerinden edindiği bir dönemeçten geçerek girdik." (Z.T.A. Süalp, Süalp-Kanbur-Algan, "Özgürlüklerden Kayıplara ve Sonrası")

*

İçinde olduğumuz zamanın ruhuyla ve bu ruhun içinde dolanan günümüzün "şeyist"iyle bu kadar uğraşmak yeter.Can Yücel'e "Şeyist" şiirini yazdıran 'somut durum'u ve 'tip'i de merak ediyorum, doğrusu.

Şimdi yüzümüzü son bir kez sağduyuya ve aklıselime dönelim: "Kurulu düzen devlette, poliste, tapu kadastro dairesinde, belediye sarayında ya da nüfus memurluğunda ikamet eden bir şahıs değildir. Hepimizdedir. Darmadağın ama gene de örgütlü bir hayat sürer.Bu yüzden kurulu düzeni kendi dışına kapatmak isteyen, kendini diğer insanların dışına kapatır önce. Namusluysa eğer, zaman zaman kendisiyle de alay eder ama sonuçta kendisiyle barış yapmak zorundadır yaşamaya devam edebilmek için. Bu yüzden ortalıkta 'ben daha erdemliyim sizden' ifadesiyle dolaşan bir sürü 'özel sektör' isyancısı türer. Bu özel sektör isyancıları bir araya gelemezler. Olsa olsa holdingleşebilirler. Bu holdingsi birliktelikler de artık ideolojinin etkisinden kurtulmuş, mutsuzluğunun farkında, kurtuluşu da alaycılıkta bulmuş bir sürü 'birey'in toplu acı çekme seanslarını örgütlemeye yarar yalnızca. Bu seanslarda iletişimin imkânsızlığı tekrar tekrar kanıtlanır, herkes ne kadar bilge olduğuna inanır ve gerçekliğin yalnız dünyasına geri dönülür sonunda." (Somay, "Geriye Kalan Devrimdir")...

*

Yukarıdakiler sizi "buz gibi" yaptıysa, buzları çözmek için Can Yücel'in 'devrimci çözüm'üne yer vererek bitirelim yazıyı. "Şeyist"lere ithaf olunur: "Anamın ipiyle indim gökdelen damınızdan/ Kelebek gibi girdim kelebek camınızdan/ Taksinize mülkünüze dairenize.../ Heceleyerek üzerinde ayak ve el uçlarımın/ Belledim seyyârenizi ve kelimelerinizi.../ Gözlerinize baktım, mukaddes ciltlerinize, büfelerinize/ Vesairenize.../ Şiir fenerimle de baktım, son çığlık!/Aşk yokmuş sizde beş paralık!/ Gidiyorum ben boşçakallar/ Sıçmışım ortalık yerinize/ Kıçımın fosforuyla aydınlanın siz artık" ("Kibar Hırsızın Türküsü")

Katliam sırasında Sivas'ta bulunan, olayların canlı tanığı, tiyatro oyuncusu **HALDUN AÇIKSÖZLÜ** yazdı...

Ya katil devletse?

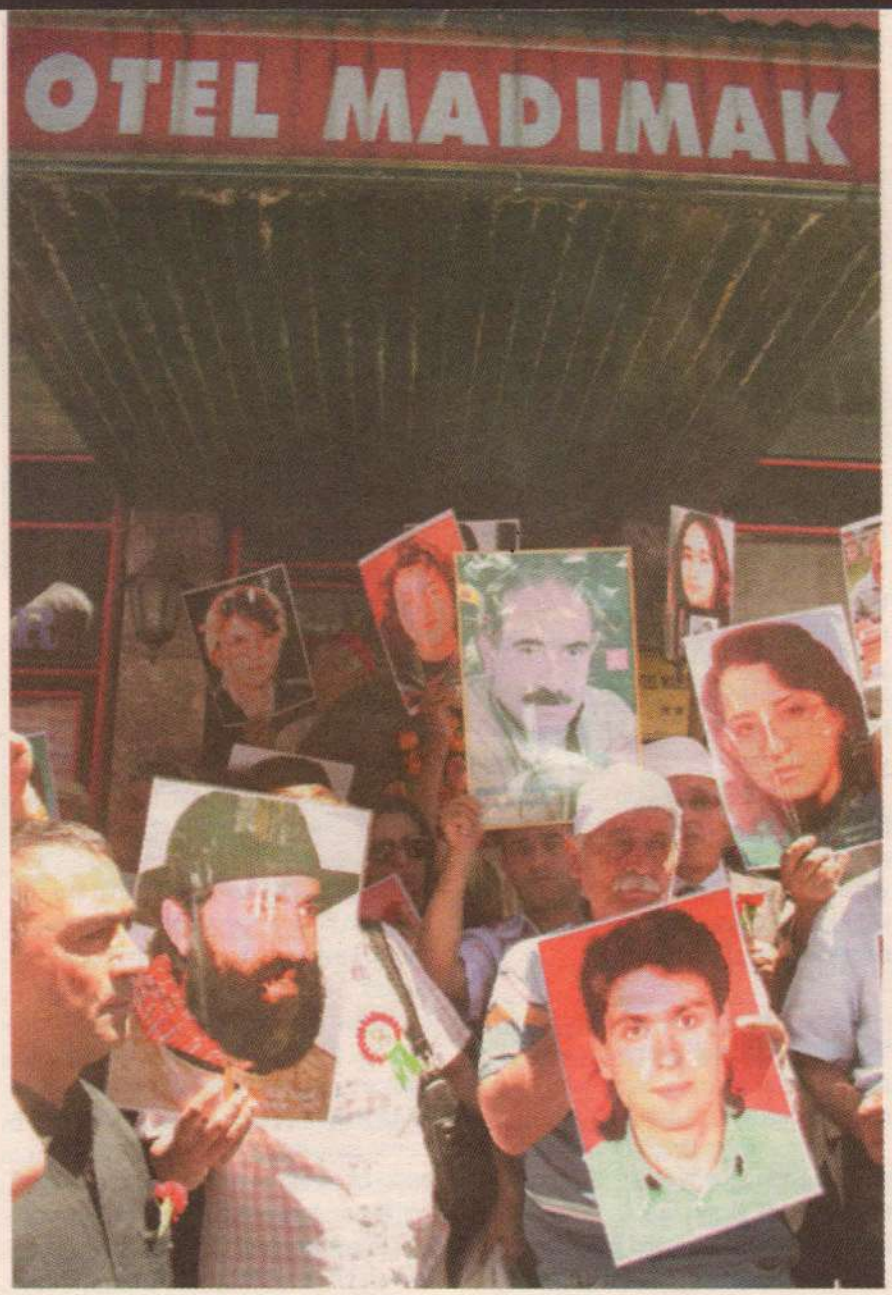

2 Temmuz 1993 Sivas Devlet Katliamı'ndan bugüne tam 16 yıl geçti. Hangi cümleleri kursak, bir eksik var diyeceğiz. Hangi sloganı söylesek, bir yetmezlik hissedeceğiz. Hangi küfrü etsek doymayacağız. Çünkü hangi kelimeler anlatabilir ki 33 insanın diri diri yakıldığını. Hangi yalan örtebilir bu kadar vahşi gerçeğin üstünü. "Kebapçı kapandı," mı dediniz? Yetmez! "Oteli müze yapıyoruz," mu diyorsunuz? O da yetmez... Hangisi acımızı unutturabilir ki. Hiçbiri maalesef, hiç biri...

Bizler, arkadaşlarımızı, yoldaşlarımızı, ustalarımızı; analar canlarından parçaları bıraktılar orada, adı batasıca şehirde... Bu ülke, bu devlet, bu yönetenler ise arını, namusunu, ahlakını, hukukunu ve de insanlığını orada bıraktı. Belki diyeceksiniz. hangi kapitalist devletin bunlara ihtiyacı vardır? Siz de haklısınız. Tam 16 yıl geçti ve 33 insanımıza karşılık tam 33 katil ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırıldı. Ne ilginç değil mi 33'e 33... Şimdi bazıları, "Yok canım, kaybettiklerimiz 35 idi, yok 37 idi," diyerek saçmalayabilir, ama araştırın, soruşturun, gerçek benim yazdığım gibidir. Bizim arkadaşlarımız 33 kişiydi. İki de otel görevlisi -kazayla!- öldürüldü ve saldırgan gruptan da iki kişi ölmüştü. Bu polemiği böylece geçelim ve bu üçlerin hazinliğine bakalım. 3'e karşı 3, 33'e karşı 33... Peki hiç mi yargılanmayacak dönemin yöneticileri, Tansu Çiller, Mehmet Ağar ve diğerleri...

Bugünlerde 'ergenekon'la derin devlete dokunuluyor ya, sanırım 93 Sivas Devlet Katliamı'na kadar giderler, diye safça bekleyen 'taraf'ta mı duruyorsunuz? Aslında gündemi belirlemek için askeri bir belge ile jandarma komutanının bu katliama göz yumduğunu belgelesek bazıları bu konuda 'taraf' olurlar mı?

O zaman hatırladığımız kadarıyla yazalım... Dönemin jandarma komutanı eski ülkücüdür ve olaylar karşısında güruha -cuma namazından çıkıp tekbir sesleriyle yürüyenler, oteli yakanlar- bir şey yapmamıştır. Görüntülerden hatırlarsınız da, o komutanın yargılanması konusunda hiç atlatma haber yapma 'taraf'lılığını göstermezsiniz. Neden acaba? 'Şef garson' her servise izin vermiyor mu? O dönemin Sivas valisinin nasıl tezgâha geldiğini sonraki röportajlarından biliyoruz, Erdal İnönü de aynı konumdadır. O da kullanılmıştır. Bu ülkedeki katliamlar hep nedense sosyal demokratların

iktidarında -ortaklığında- oluyor. Sorunu buradan kavrayabilirsek, belki ilerleyebiliriz.

'Oral' hayat...

Bizler, unutulmasın diye her yıl sokaklara çıkıyoruz, çeşitli etkinliklerle katliam gününü anıyor ve unutturmamaya çalışıyoruz. Bu topraklarda o kadar acı ve keder var ki her güne neredeyse bir yas günü geliyor. Çünkü bu topraklar acılarıyla yüzleşip hesaplaşmamıştır daha... Ermenilerin acı çığlıkları halen kulaklarımızda; Kürt köylerinin yangın dumanı kaybolmamış bulutlardan; Uğur Kaymaz sanki dün katledildi, adaletleriyle tekrar katlettiler baba ve oğulu... Nereye baksak acı, nereye baksak gözyaşı... 6–7 Eylül'de başta Rumlar olmak üzere gayrı Müslimlere yapılanları nasıl unutabiliriz...

İşin garibi, biz hep ama hep belleklerimizde yaşananları tutarken, birileri de üç maymunu oynuyor. Duymuyor, görmüyor ve konuşmuyorlar. **Hemen şöyle demeyin, "Bir gün onlara da sıra gelecek..." Hayır, gelmeyecek!** Onlar, sadece 'oral' bir hayat yaşamaya devam edecek. Yalan olduğunu bildikleri halde, az pişmiş rostonun peşine takılmaya devam edecekler. Bizse hayatta olmanın erdemi, insan olmanın gereğiyle hep göreceğiz, hep duyacağız ve hep konuşacağız. Çünkü bilmek insan olmanın gereği olarak omuzlarımızda duruyor. Nasıl uyuyabiliriz; tersanede her gün işçiler ölürken, kot taşlama atölyelerinde her gün genç emekçiler ciğerlerini bırakırken, nasıl giyebiliriz taşlanmış kotları... Tanrı öldü! Kimse telaşa kapılmasın, korkaklar pılını pırtısını toparlasın ve terk etsin bu gemiyi... Yalakalar ve dalkavuklar zalimlerin 'taraf'ına geçsin ve atılacak kemikleri beklesinler. İnsan olanlar, yani onurlular, ne bu gemiyi terk eder ne de onurunu yitirir. Artık tanrı biziz! Her şeye muktedir olmak zorundayız. Her şeyi görüp müdahale etmek zorundayız, başka yolu yok. Cennet de burada, cehennem de, bunu biliyor ve görüyoruz. Birilerine milyon dolar düşerken, birileri bir dolar bile bulamıyor. Ülkemizin cennet koylarında mavi turlar yaparken birileri, birileri işsizlikten kan ağlıyor. Bu devran böyle kurulmuş ama böyle gitmez!

Sonuçta gördüklerini gerçek zanneden bir insan toplamıyla yaşıyoruz. Aslında gördüklerimizin bir ideolojik kırılma ile bize yansıdığının farkında değiliz. Her gerçek dosdoğru gerçek değildir. Sivas katliamının sadece camiden çıkan güruhun yaptığı bir katliam olmadığı gibi... Bu gerçeğin üstüne bir de hakikati söylemek gerekiyor. Orada devletin kolluk kuvveti izin vermese, o katil güruhu yedi saat boyunca otelin önünde kalabilir miydi? Devletin başındakiler ya da derinindekiler bu planın içinde olmasa, bu katliam yapılabilir miydi? Bu sorulara nasıl cevap verirsiniz bilmem ama her halükarda devlet yargılanmak zorundadır. Ya ihmalkârlıktan, göz yummaktan ya da katliamın bizzat sorumlusu olarak yargılanmalıdır. Sorumlular sanık sandalyesine oturana kadar bu mücadele sürmek zorundadır. **Sanık sandalyesine oturmadan intihar eden olursa** -katil Kenan Paşa öyle demiş ya, belki ona öykünenler olur diye söylüyorum- çok sorun değil, bu tür intiharlar burjuva ahlakında vardır ve makuldür, olabilir...

Gelinen noktada, artık şapka düşmüş kel görünmüştür diye düşünüyor olabiliriz ama maalesef öyle değil. Osmanlı'da, Bizans'ta oyun biter mi? Bitmez. Bakın bu adamlar müze yapacak Madımak Oteli'ni. İyi, olsun, ama neyi çözer? Soykırım anıtı yapmak gibi bir şey. Önce yakarız sonra da anıtlarla anarız. Benim öfkemi ve acımı dindirmez bu müze işi falan. Ben ve benim gibiler ancak ve ancak 'Çiller Çetesi'nin yargılanmasıyla bir nebze de olsa rahatlayabilir.

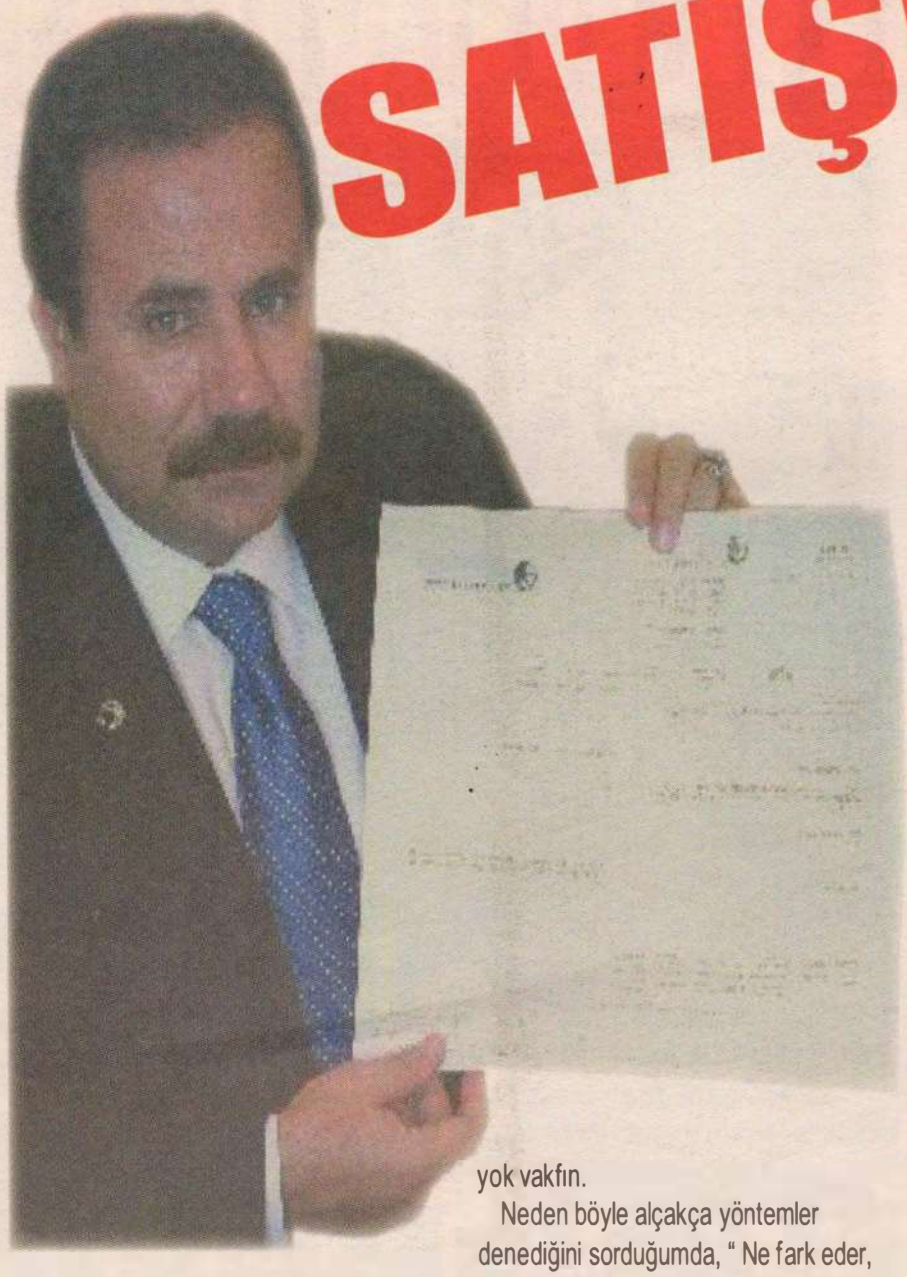
Madımak Oteli yıkılmalı, yerine küçük bir anıt yapılmalı ve etrafı bahçe olmalı. O utanç binası sonsuza gömülmelidir; belki böylece, vicdanlar rahatlayabilir. Bununla beraber tabii ki; 'Devlet' sorumluluğunu kabul etmeli, bütün mağdurlardan özür dilemeli, maddi ve manevi tazminat ödemeli, sorumlular cezaevine gönderilmelidir.

Eğer bunlar olmazsa hiçbir zaman 'Sivas Devlet Katliamı' hesabı bitmeyecek...

SERHAT ÖZCAN

SATIŞ!..

Koşulsuz teslimiyetin din ticaretiyle süslenmiş, estetik dışı görünümünü cazip kılmaya çalışanlar, her türlü kazancı kendilerine hak görürlerken, insanın aklına gelemeyecek, (gelmemesi gereken) yöntemler uyguluyorlar.

Ülke dört bir yerinden kuşatılmışken, karşıt görüşün yaşamın içinde yok sayılması ve yok edilmesine yönelik operasyonlar hız kazandı.

Bilime, sanata ve aydın insanlara yönelik sindirme operasyonları faşizan boyutları da aşmışken, 'durmadan yoluna devam eden' iktidarın sahipleri, en küçük sermayeleri bile kendi kasalarına katmak konusunda inanılmaz ve hukuk dışı uygulamalarını, Amerika'dan aldıkları icazet ve güçle ve de aymazlıkla sürdürüyor.

Eğitim, sağlık gibi temel gereksinimler özelleştirilmekle kalmayıp, iktidara yakın çevrelerce tekelleştirilmeye başladı.

Ülkenin birçok yerinde eğitim Fethullah kuruluşlarına devredilirken, sağlıkta Madik'al Park....ların önlenemez yükselişi, tıp camiasının gırtlağını ve canını sıkmaya devam ediyor.

Belki bir vicdan sahibi vekil ya da Kamer Genç araştırma yaptırabilir Samsun'daki özel hastanenin, hangi yoldan Madik'al Park'a dönüştürüldüğü konusunda.

***

Her şey akıl almaz bir ustalıkla ve hızla devrediliyor, el konuluyor ya da alınıp satılıyor. Sırtını iktidara dayamış birçok belediye, bulunduğu yörenin yaşam ve geçim kaynaklarını hızla tüketip nakit kasalarına aktarırken, yöre insanı çaresizlik içinde Allah'ına daha çok sarılıp kendilerini bu hale koyan 'komünistler'e beddualar yağdırıyor.

Başka partilerin belediyeleri de, İller Bankası'ndan gelecek paranın hayaliyle beyhude bir bekleyiş içinde. Ve seçildikleri güne lanet edecek bir ruh haliyle, geçmiş dönemin pisliklerini nasıl temizleyeceklerini düşünüyorlar çaresizlikle.

Bazı bölgelerde bir daha seçilemeyeceğini anlayan iktidar partili belediye başkanları, giderayak olmayacak yerlere eleman aldıkları gibi, çalışanların maaşlarına da zam yaptı.

Tek amaç başka partiden gelecek başkanı zora sokmak, halkın gözünde küçük düşürmek. Örneğin Sinop!..

Ama Sinop halkı, yılların cezalı şehri olmasının bilinciyle bunu yemiyor. Ve iktidar hâlâ gidenlerin döneceği umuduyla, her türlü ayak oyunlarını denemeye devam ediyor.

Adalet bakanının seçim öncesinde söylediği, "Bize oy vermezseniz hizmet de beklemeyin!" sözü, "Bizi oyuvermezseniz oy veririz!" geyiğine dönüşmüş durumda yöre halkında.

***

Bir yandan, yörenin temiz ve duyarlı insanları çeşitli dolandırıcılık ve pazarlama yöntemleriyle yok canından para ayırıp, destek olma telaşında, ülkenin nefessiz bırakılmaya çalışılan değerlerine.

Kırmızı ceketli, röfleli saçlı pazarlamacı Aziz Nesin kitapları satıyor duygu sömürüleriyle. 'Aziz Nesin Kültür ve Sanat Vakfı' adına! Ama sadece 'NESİN Vakfı' var. Yani böyle bir 'kültür-sanat' oluşumu yok vakfın.

Neden böyle alçakça yöntemler denediğini sorduğumda, " Ne fark eder, ben öyle ya da böyle Aziz Nesin kitabı satıyorsam kime ne?" diyor.

Solcu olduğundan, daha önce 'Nazım'ı da, 'Yılmaz Güney'i de sattığını söylüyor.

Kitaplarını satabileceğini, ama o insanları satamayacağını, sattırmayacağımızı anlatıyorum uygun bir dille. Nesin Vakfı'nın sadaka almadığını, bir kez giyilmiş giysilerin bile vakıfça kabul edilmediğini, çocukların tabaklarının bile neden çok özel porselenler olduğunu ve onurlu, tutarlı bir Aziz Nesin'in kitaplarının, neden ona yakışır bir zihniyetle satılması gerektiğini anlatıyorum, uzunca bir süre.

Yüzsüzce kendini savunmaya devam edince de, bulunduğumuz mekânı ve Ayancık'ı terk etmesi gerektiğini söylüyoruz kendisine. Aziz Nesin kitaplarını ve 'dini kitaplar'ı yükleyip arabasına, gidiyor 'solcu' arkadaş.

İki gün çalışıp liste çıkarmış, kim solcu, Eğitim-Sen nerede, eski CHP'li başkan kim?

Beni eski başkan Mustafa Sarısoy'un oğlu Ozan Sarısoy zannetmese, belki de hiç uyanmayacaktık duruma!..

***

Deprem zamanı, Adapazarı'nda Kocaeli'nde, Gölcük'te, Yalova'da, gelen yardım malzemelerini çalıp satan ve bundan insani olarak hiçbir rahatsızlık hissetmeyen zihniyet hâlâ bozulmamış; parayla ilişkisi sadece gereksinim ve yardım düzeyinde olan bu tertemiz yüreklere, vicdan sömürüsüyle 'mal' diye gördükleri değerlerimizi satıyorlar.

***

Deniz fenerini, Hüseyin Üzmez'i, her şeye rağmen savunan, Yimpaş soygununu, usulsüz özelleştirmeleri, gece yarısı pijamayla satanları kollayan ve yolunu açan, Zahit Akman'ı her şeye karşın koltukta oturtan -gerçi bu ay görev süresi bitecek ama- iktidarın vebali ve ortaklığı büyüktür bu işte.

***

İnsan-para ilişkisi kapitalist yaşamın olmazsa olmazı.

Ama insan neleri satabileceğini bilir, insanlığı varsa.

Satma mantığı gereksinimlerin dışında gelişirse, kişilik zafiyetleri aymazlığa doğru yol almaya başlar.

Doyumsuzluğun onursuzluğa dönüştüğü bu noktada, kurttan çakaldan geçilmez ortalık.

Artık doygunluğa erişmek için daha fazla ete ve kana ihtiyaç artar günbegün.

Zincirin en güçsüz halkasıdır emekçiler, iktidarın sahiplerine göre.

Kendi ürettikleri zincirlerle zapt edilmek istense de, üretkenliğin gücü kıracaktır dalga dalga zincirleri, duvarları.

Bu durumun farkında olmaları, daha da saldırganlaştırır gücü elinde bulunduranları.

Ama zincire tutunmuş bir dünyada, topyekun bir sağlamlık yoksa zincirde, hep birlikte düşülür, bilinen boşluğa.

***

Siz vatanı çiftlikleriniz, bizleri de vatan haini sanmaya devam edin hâlâ.

Satacak bir şeyiniz kalmadığında görüşmek üzere...

ÜMİT DERTLİ

Aman Ergenekoncu demesinler!

"(...) Bir kere Türkiye'de emperyalist bir güç yok. Yani Türkiye'yi sömüren yabancı bir güç yok. Küreselleşme karşıtları, aslında tamamen korkuyla bir analiz yapıyorlar. Memleketteki bütün sorunların sebebini emperyalizme ve Batı'ya bağlıyorlar," diyor Cem Boyner'in yamağı, SHP'nin taze genel başkanı Hüseyin Ergün, ***Taraf*** gastesine verdiği demeçte, ve devam ediyor:

"...Dünyada emperyalizm tarafından sömürüldüğü için geri kalan hiç bir ülke yoktur. Ama sömürülemediği için geri kalan ülkeler vardır. Geçmişte emperyalistler tarafından sömürülmüş olan bazı ülkelerin bugün geri kalmış olmalarının nedeni emperyalizm değildir."

'Solcu'luğu da kimselere bırakmayan bu utanmaz herif, *'işçi sınıfının gerici olduğu'*, *'serbest piyasayı savunmadan solcu olunamayacağı'*, *'küreselleşmenin dışında kalmanın felaket getireceği'* gibi bir yığın bayat liberal saçmalığı sol açılımlar olarak ortalığa saçıyor. Farkındayız, bilmezlikten değil satılmışlıktan yapıyor bunu ve o kadar da küstahça yapıyor ki, itiraz edeni hemen Ergenekoncu, ulusalcı, darbeci falan olmakla suçluyor. Lakin *'Allah bir'* dese ciddiye almıyoruz bu tipleri. Uzaylılar tarafından kaçırıldığını söyleyenleri bile daha samimi buluyoruz.

Niyetimiz, tarihte bir bit yavrusu kadar yer tutamayacak bu *'ezberbozan'*a cevap vermek değil. Uzunca bir süredir emperyalizmin liberal ve Fethullahçı tetikçileri eliyle yürüttüğü psikolojik harekata dikkat çekmek istiyoruz. Ergenekon operasyonu vesilesiyle ve ellerindeki darbecilik ve ulusalcılık suçlaması gibi önüne gelene sürülmeye hazır çamurlarıyla öyle bir mevziye yerleştiler, öyle bir ideolojik hegemonya ve psikolojik basınç oluşturdular ki, devrimciler emperyalizmin eski ve yeni işbirlikçilerinin tepişmesinde 'arada kalan gariban' pozisyonundalar. Bırakalım fiili bir emek cephesi açmayı, pek çok kişi söze başlarken, "Aman ha yanlış anlaşılmasın, darbeci falan değiliz," deme gereği duyuyor. "Ergenekon operasyonunun takipçisi olacağız," açıklamaları yapıyor kelli ferli devrimci örgütler. Takipçi nasıl olunuyorsa? Ya operasyonu yapan kuvvetlerin takipçisi olursun ya da en iyi ihtimalle basından takip edersin operasyonu.

Emperyalizmin yeni ortaklarının Ergenekon operasyonu üzerinden yürüttükleri psikolojik savaş karşısındaki köşeye sıkışmışlık durumu ile liberalizmin ideolojik hegemonyasının yarattığı kafa karışıklığı solda at başı gidiyor ne yazık ki. 'Ergenekoncu', 'darbeci' gibi olumsuz sıfatlar sol içi tartışmalarda dahi sıkça kullanılıyor, çubuğu emperyalizme büktüğünüz zaman sosyalistlerden bile 'Ergenekoncu', 'ulusalcı' gibi ithamlar

işitiyorsunuz. Kapitalizm karşıtlığı ile emperyalizm karşıtlığının birbirinden ayrı şeyler olmadığını, biri olmadan diğerinin de eksik kalacağını sabah akşam amentü gibi tekrarlamak dahi bu ithamları savuşturmaya yetmiyor. Bu köşede yayınlanan yazılar mesela zaman zaman ulusalcı, zaman zaman da liberal bulunup eleştiriliyor, hatta kimileyin aynı yazı bazıları tarafından liberalizmle suçlanırken bazılarınca ulusalcılıkla suçlanıyor. Biz ise esasen kapitalizme ve emperyalizme karşı tutarlı bir hattı savunduğumuz kanısındayız, *"İşçiler ve patronlar var ve biz işçilerin tarafındayız,"* diyoruz ve açıkçası bunları hiç sallamıyoruz. Hele ki bu suçlama çokuluslu bir petrol şirketinin 'köşe yazarı' kılığındaki halkla ilişkiler müdiresinden ya da emperyalizmin eski solculardan devşirdiği organik aydınlarından, bilinçli karşıdevrimcilerden geldiğinde, *"Tamam"* diyoruz, *"Demek ki doğru yoldayız"*.

Emperyalizmin bu ideolojik saldırısı bir taraftan solculuğun nasıl olması ve nasıl olmaması gerektiğini tarif ediyor solculara, Marksizmin temel önermelerinin yanlış ve geçersiz olduğunu, tekrarlayıp duruyor, piyasayı, sivil toplumu, liberalizmi cilalayıp sınıf bakışını, örgütlenmeyi, mücadeleyi ve devrimi karalıyor. Mesela, *"Sol, liberalliği, piyasa ekonomisini içerir. Çünkü sol demek devletçi olmamak demektir. Sol demek, sivil olmak, darbelere karşı çıkmak, Ergenekon karşıtı olmak demektir,"* diyor Hüseyin Ergün

Öte yandan da daha pervasız, daha cüretkar ve daha alçakça bir şey yaparak bulduğu her fırsatta solun tarihine, mücadelesine, kahramanlarına ve yarattığı değerlere yöneliyor. Emperyalist uşağı cuntanın darağacında, dilinde Türk ve Kürt halklarının kardeşliğiyle kahramanca ölümü karşılamış Deniz'lere darbeci, milliyetçi, hatta faşist diyor yeni yetme devşirme tetikçiler. Binbir çaba, emek ve bedelle yaratılmış koskoca bir devrimci mücadele geleneğini ve onun biriktirdiği muazzam değerleri 'darbeci faaliyet' olarak niteliyorlar bir kalemde. İbo'nun, Deniz'in, Mahir'in yüzüne tükürmeye bile tenezzül etmeyecekleri, haysiyetten nasibini almamış uşak ruhlu eski solcular 12 Mart cuntasının, MİT'in, CIA'nin ve MOSSAD'ın ortak operasyonuyla katledilen kahramanları MİT'e çalışmakla, darbecilikle suçluyorlar. Bakın ne diyor, yukarıda sözünü ettiğimiz röportajında Hüseyin efendi:

"Sol akımlar askerle siyasi ittifak kurmakta hiç bir sakınca görmezler. Hatta kargaşa dönemlerinde işbirliği de yaparlar. (...)'Askerlerle birlikte darbe yoluyla' iktidara gelmek için vurmalar, kırmalar, banka soygunları yapıldı. Darbe öncesi provokasyonlarda solun rolü feci bir şeydir. Vurmalar, kırmalar hep istikrarı bozmak ve darbe ortamı oluşturmak için yapıldı. (...) Yusuf Küpeli 1980 sonrasında cezaevinden çıktıktan sonra bana geldi. 'Biz baştan sona kullanıldık,' dedi. Ben de 'Nasıl farkında değildiniz? Asker adam geliyor, size silahı veriyor. Size, biraz ortalığı karıştırın, biz gereğini yapacağız diyor. Siz bütün bunlara rağmen farkında değil miydiniz? dedim. Bana cevabı şu oldu. 'Ben bunu Mahir'le de (Mahir Çayan) konuşurdum. Ona, 'MİT falan bizim bu kadar içimizde. Ne oluyoruz' diye sordum. Mahir de bana, 'Biz güçlü bir siyasi hareketiz. Elbette MİT de bizimle ilişki kuracak' dedi."

Şaşılacak bir şey yok, adam ruhunu satmış, efendilerine hizmet aşkıyla atıp tutuyor, sövüp sayıyor. Bunlara anlatacak lafımız yok, yazıyoruz bir kenara, işçi sınıfı ve emekçiler yaparlar gereğini. Bir de bunların gerçekten solcu, devrimci sosyalist, Marksist, Leninist, Troçkist falan olduğunu iddia eden modelleri var. Dillerine doladıkları Ergenekon geyiği ile bu devşirmelerle aynı sayfalarda yazılar yazan, aynı zeminlerde siyaset yapan, sivillik aşkına neredeyse AKP'ye göğsünü siper etmeye hazır, 'devrimci-sosyalist' siyasal faaliyeti darbe karşıtlığı noktasında merkezileştiren ve bu uğurda Nazlı Ilıcak'larla, Abdurrahman Dilipak'larla kol kola yürümekten çekinmeyen bu solcular, solculuğun ilk şartının sivillik olduğuna kani olsalar gerek, 'sivil olsun, çamurdan olsun' düsturunu kılavuz edinmişler. Allah yollarını açık etsin diyeceğiz ama kılavuz, burun ve bok ilişkisi sıkıntılı biraz.

Sosyalist soldaki en ciddi sonuçlarını bahsi geçen arkadaşlarda gösteren bu ideolojik beyin tutulması aslında çeşitli düzeylerde neredeyse bütün sola sirayet etmiş durumda. (Hak geçmesin, bir tarafta liberal basıncın kuvvetli etkileri hissedilirken, milliyetçi ideolojik basınç da solun bir başka kesiminde tersinden başka sakatlıklara sebebiyet veriyor. Bu yazıda ayrıntılı olarak girmeyeceğiz ama yine de anmadan geçmeyelim, Ergenekoncu falan derler sonra...)

Son günlerde gündeme gelen anayasanın geçici 15. Maddesinin kaldırılması ve başta Kenan Evren olmak üzere 12 Eylül rejiminin sorumlularının yargılanması meselesine yaklaşımda da bu sakatlanmanın etkisi açık seçik görülebiliyor. 'Kenan Evren yargılansın' talebi, bu yönde kuvvetli bir sol kitlesel basıncın olmadığı ve kararın AKP'nin iki dudağının arasında olduğu mevcut siyasi ortamda ne anlama gelir? Bu talebi iktidarın iki dudağının arasından alıp sokakların talebi haline getirebilmiş olsaydık, hükümeti buna zorlayabilmiş olsaydık, belirleyici olan faktör burjuva siyasetinin dengeleri değil de kitlelerin basıncı olsaydı o zaman anlamlı olurdu Evren'in yargılanması. Fakat mevcut halde, Kenan Evren'in AKP iktidarının iradesiyle yargılanması tıpkı Saddam'ın işgal hükümeti tarafından yargılanıp cezalandırılmasına benzer, ve hiç bir özel anlamı yoktur. Hatta yine tıpkı Irak'da olduğu gibi AKP hükümeti cuntacıların yargılanmasını siyasi ranta tahvil ederek kendi ideolojik hegemonyasını güçlendirir. Peki o zaman sosyalist sol niye bunun üstüne atlamakta? Cunta şeflerinin Erdal Eren'in katledilmesi suçundan yargılacağını mı düşünüyorlar? İşkence ve idamlarla öldürülen devrimcilerin hesabının sorulacağı beklentisi mi var yoksa? AKP'den adalet mi bekliyor?

Kazanacağımız şey, en fazla cunta şeflerini mahkeme karşısında görmenin yaratacağı ferahlama olacaktır, tabii yargılayanın kim olduğunu görmezden gelebilirsek. Halbuki sosyalistler yargılananın kimliğinden önce yargılayanın kimliğiyle ilgilenmek durumundadır. Yargılayan biz değilsek, iktidar olmuş işçi ve emekçiler değilse o mahkemeden bi cacık olmaz...